



ΛΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ



ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΛΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 140 ΧΡΟΝΟΣ 26ος, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2019 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ



ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ Δ.Σ.Π.

(από 23/01/2018 μέχρι 31/12/2021)

Ειδική Επιτροπή Εποπτείας κατά την άσκηση (άρθρο 14 του ΚτΔ)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Γεώργιος Καητσάς, Παναγιώτα Μπουρητίδου, Απόστολος Κόντος, Ηλίας Χαμαριάς.

Επιτροπή Επιστημονικών Μελετών

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Βικτώρια Αθανασοπούλου, Χριστίνα Βαθειά, Ιωάννης Βρέλλης, Γεώργιος Γεραπετρίτης, Παναγιώτης Δέγλης, Μαρία Καραγκιοζοπούλου, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Ηλίας Κηάππας, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Γεώργιος Λεβέντης, Ιωάννης Μέξης, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Ηλίας Ποηλιάλης, Όλγα Σαββίδου, Κων/νος Τσαγκαρόπουλος, Ηλίας Φουφόπουλος.

Επιτροπή του άρθρου 199 του ΚτΔ & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Υπεύθυνος: Ιωάννης Καρδαράς

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Αικατερίνη Κυλάκου, Ηλίας Τζιτζικάκης, Κων/νος Τσαγκαρόπουλος.

Επιτροπή Εμίσθων Δικηγόρων

Υπεύθυνη: Μαρία Σταματογιάννη

Μέλη: Κίμων Γκιουλιστάνης, Αικατερίνη Ιερομονάχου, Κων/νος Καθαντζάκης, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Όλγα Σαββίδου, Αλεξάνδρα Τσάμνη.

Επιτροπή Λειτουργίας των Δικαστηρίων

Υπεύθυνος: Νικόλαος Μπιθίρης

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Μιχάλης Νικ. Υδραίος, Γεώργιος Φραγκιαδάκης.

Επιτροπή Νέων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καητσάς

Μέλη: Παναγιώτα Μπουρητίδου, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Διονύσιος Πλέσσας, Ευφημία Τσιλικιώτη.

Επιτροπή Πληροφορικής

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καρατζάς

Μέλη: Χρήστος Πλ. Ηλιάδης, Δέσποινα Λιαπάκη, Ειρήνη Μουγιάκου, Διονύσιος Πλέσσας.

Εξώφυλλο: Πίνακας ζωγραφικής

Σάντρο Μποττιτσέλλι

“Αλληγορία της Άνοιξης” (περ. 1482).

Όλα τριγύρω αλλάζουνε...

Διανύουμε ήδη την Άνοιξη την εποχή της αναγέννησης της φύσης, που το μεγαλείο της δεν παύει να μας γοητεύει, όσες φορές κι αν αποκαλυφθεί μπροστά στα μάτια μας. Ακόμη κι ανάμεσα στα άχρωμα τσιμεντένια κτήρια όπου οι περισσότεροι κινούμαστε καθημερινά, όλο και κάποια ανθισμένη νεραντζιά θα μας κάνει να ξεχάσουμε, έστω για μια στιγμή, τις αγωγές, τις προτάσεις και τις δικογραφίες, που μας περιμένουν ολόθελα αδιάφορες για το θαύμα που συντελείται για μια ακόμη φορά γύρω μας.

Κατ' εξοχήν εποχή των αλλαγών του καιρού, της φύσης, της διάθεσης η Άνοιξη, όμως σε αυτή τη χρονική συγκυρία αλλιάζουν και βασικά στοιχεία της επαγγελματικής μας καθημερινότητάς. Οι δύο νέοι Κώδικες που τροποποιούν εκ βάθρων το Ποινικό Δίκαιο και την Ποινική Δίκη, σε λίγο καιρό θα αποτελούν νόμους του Κράτους, όπως δήλωσε μεταξύ άλλων ο Υπουργός Δικαιοσύνης κατά την επίσκεψή του στα γραφεία του ΔΣΠ, την πρώτη παρουσία Υπουργού σε συνεδρίαση του Δ.Σ. του Συλλόγου μας. Από την άλλη, η ολοένα και μεγαλύτερη εξάπλωση της τεχνολογίας, βάζει διαρκώς νέα ζητήματα, όπως η νομική μεταχείριση της Τεχνητής Νοημοσύνης, «το δίκαιο των ρομπότ», όπως εύστοχα το χαρακτηρίζει η Λίλη Αποστολίδου στο σχετικό άρθρο της. Μια ακόμη σημαντική αλλαγή, τη μετατροπή του Πειραιά σε Διεθνές Ναυτιλιακό Κέντρο, προσδοκά και εύχεται ο Πολυχρόνης Περιβολάρης, επισημαίνοντας ταυτόχρονα την ανάγκη διεξαγωγής διεθνών Ναυτικών και Εμπορικών Διαδηλώσεων στην πόλη μας.

Οι αυτοδιοικητικές και ευρωπαϊκές εκλογές είναι προ των πυλών και ο Διονύσης Τσελέντης αναφέρεται στην ανάγκη της κοινωνίας για έναν «νέο διαφωτισμό», που θα δώσει όραμα και προοπτική. Φυσικά, δεν θα μπορούσαν να μην φιλοξε-

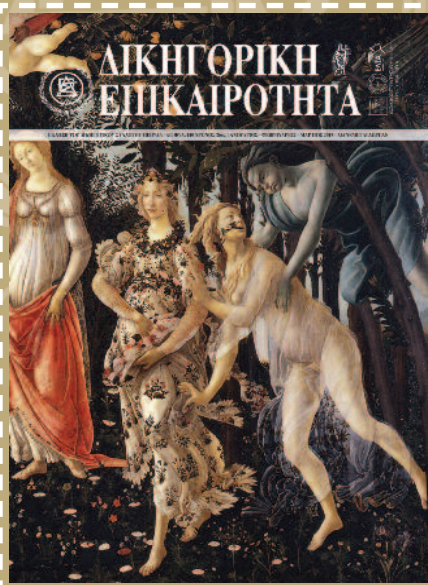
νηθούν στη Δικηγορική Επικαιρότητα τα ονόματα των συναδέλφων, υποψηφίων δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων. Το περιοδικό εύχεται ολόψυχα καλή επιτυχία σε όλους!

Κατά τα λοιπά, η Βασιλική Κατσαγώνη αναφέρεται στην εξαίρεση που έγινε κανόνας, αξιολογώντας τον Κανονισμό «ΔΟΥΒΛΙΝΟ III», σχετικά με τις αιτήσεις παροχής ασύλου. Ο Δημήτρης Πιστικός σε ένα ακόμη έξοχο κείμενό του, μεταξύ άλλων κατακεραυνώνει τις απάνθρωπες και ρατσιστικές συμπεριφορές συμπολιτών μας, θυμίζοντάς μας ότι η φιλοξενία έχει τις πανάρχαιες ρίζες της στους προγόνους μας, που θεωρούσαν ιερό πρόσωπο και άξιο κάθε προστασίας τον ξένο. Το τεύχος συμπληρώνεται από ένα εξαιρετικό άρθρο του Φάνη Μούλιου για την ελληνική ιδεολογία και τον έντεχνο λόγο, τις πάντα αιχμηρές επισημάνσεις του θωμά Σταμόπουλου, καθώς και από τις —ως συνήθως ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες και πρωτότυπες— πληροφορίες που μας παρέχει ο Δημήτρης Σταθακόπουλος σχετικά με το Πάσχα και τις ρίζες του. Ο Μιχάλης Βλάχος εξακολουθεί να μας υπενθυμίζει τα χαμένα μας «κοσμήματα», απαριθμώντας αυτή τη φορά τα κατεστραμμένα Νεοκλασικά κτίρια θεάτρων, ενώ ο Γιάννης Ιωσηφέλης τιμά με ένα πρωτότυπο και ευαίσθητο ποίημά του τον ήρωα Παπαφλέσσα. Δυστυχώς, και αυτή τη φορά δεν λείπουν οι θλιβερές ειδήσεις: Πρόσφατα έφυγαν από κοντά μας τρεις εξαιρετικοί επίτιμοι συνάδελφοι, ο Τάκης Αλεξανδρόπουλος, ο Ηλίας Κατσουλάκης και ο Δημήτρης Βακόπουλος. Δεν θα μπορούσε να λείψει μια, έστω σύντομη, αναφορά στη μνήμη τους.

Η Συντακτική Επιτροπή της Δ.Ε. εύχεται σε όλους Καλό Πάσχα και Καλή Ανάσταση.

Ηλίας Τζιτζικάκης
Συντονιστής Συντακτικής Επιτροπής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
ISSN: 1108-7315
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210-4176.251
<http://www.dspeir.gr>
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
itzizikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ
lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αβραμίδης Γιάννης
Αποστολίδου Λίλη
Βλάχος Μιχάλης
Βούτας Γιάννης
Γεωργούλια Ιωάννα
Δερμιτζάκη Στέλλα
Κατσαγώνη Βασιλική
Κόντος Απόστολος
Λακούτσος Πέτρος
Μάναλης Κώστας
Μιχαλακάκος Θεόδωρος
Μπαλάσκας Αριστομένης
Πατεστής Γιώργος
Πατρικοπούλου Ελένη
Πιστικός Δημήτριος
Πιθέσσης Διονύσης
Σταθακόπουλος Κώστας
Τσελέντης Διονύσης
Τσουρούλης Ευάγγελος
Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

Σημείωμα συντακτικής επιτροπής

σελ. 1

Επίσκεψη του Υπουργού Δικαιοσύνης στο Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά

σελ. 3

Πειραιάς: ένα Διεθνές Ναυτιλιακό κέντρο
και η Διαιτησία του Χρόνη Περιβολήρη

σελ. 4

Τεχνητή νοημοσύνη-Στον δρόμο για «το δίκαιο των ρομπότ»
της Λίλης Αποστολίδου

σελ. 8

Κάποιες σκέψεις εν όψει εκλογών του Διονύση Τσελέντη

σελ. 10

Δουβλίνο III: η εξαίρεση που έγινε κανόνας. Κριτική αξιολόγηση
του Κανονισμού της Βασιλικής Κατσαγώνη

σελ. 11

Επιστημονικές εκδηλώσεις — Ημερίδες

σελ. 16

Εκδήλωση για επιτίμους και νέους δικηγόρους

σελ. 18

Πολιτιστικές εκδηλώσεις ΔΣΠ

σελ. 20

Νέα και Ανακοινώσεις του ΔΣΠ

σελ. 21

Επισκέψεις υποψηφίων Δημάρχων Πειραιά στα γραφεία του ΔΣΠ

σελ. 23

ΚΕΔΙΠ

σελ. 24

14ο Πανελλήνιο συνέδριο Δικηγορικών συλλόγων στις Σέρρες

σελ. 25

Ολομέλεια Προέδρων Δικηγορικών
Συλλόγων Ελλάδος -Αποφάσεις Ολομέλειας

σελ. 26

CCBE της Μαίρης Φλωροπούλου-Μακρή

σελ. 29

PARISTAMAI

σελ. 30

Επισημάνσεις του Θωμά Σταμόπουλου

σελ. 32

ΣΤΙΞΕΙΣ του Δημήτρη Πιστικού

σελ. 34

Ελληνική Ιδεολογία και Έντεχνος λόγος (1830-1930)
(απόπειρα προσέγγισης) του Φάνη Μούλιου

σελ. 36

Αφιέρωμα 1821 Αποκαλυπτήρια προτομής Νικήτα
Σταματελίου (Νικηταρά)

σελ. 40

Απαρίθμησης καταστροφής πολιτιστικών θησαυρών
της Ελλάδος Γ.Νεοκλασσικών κτιρίων θεάτρων
της Νεωτέρας Ελλάδος του Μιχάλη Βλάχου

σελ. 42

Γιατί λέμε Πάσχα-γιατί λένε Easter του Δημήτρη Σταθακόπουλου

σελ. 44

Το 21 και Μεις - Ποιήματα: Μανιάκι, Ιωσηφέλης

σελ. 47

ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ: Τάκης Αλεξανδρόπουλος-Ηλίας
Κατσουλάκης και Δημήτριος Βακόπουλος

σελ. 48

Επίσκεψη του Υπουργού Δικαιοσύνης στο Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς

3

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Μιχάλης Καλλογήρου πραγματοποίησε την Τετάρτη 23 Ιανουαρίου 2019 επίσκεψη στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά. Τον Υπουργό υποδέχτηκαν ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά Γιώργος Σταματογιάννης και σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου.



Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Π. ευχαρίστησε τον αξιότιμο Υπουργό και αγαπητό συνάδελφο για την επίσκεψή του και επισήμανε ότι για πρώτη φορά Υπουργός Δικαιοσύνης παρίσταται σε συνεδρίαση του Δ.Σ. του Δ.Σ.Π. Στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Συλλόγου αναφέρθηκε σε ζητήματα που απασχολούν τους δικηγόρους και τη νομική κοινότητα του Πειραιά, με πρώτο και κυριότερο τη δημιουργία νέου Δικαστικού Μεγάρου της πόλης στο κτίριο της Ραλλείου, για την κατάσταση που παρουσιάζουν συνολικά τα Δικαστήρια της πόλης μας αλλά και της περιφέρειάς μας, καθώς και σε θέματα υλικοτεχνικής υποδομής και στελέχωσης των Δικαστηρίων του Πειραιά. Αναφέρθηκε ακόμα και σε ζητήματα που αφορούν το δικηγορικό σώμα όπως η εισαγωγή και επέκταση ηλεκτρονικών υπηρεσιών στο χώρο της δικαιοσύνης, η νομική θωράκιση της θεσμικής και λειτουργικής αυτοτέλει των Δικηγορικών Συλλόγων, ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία του θεσμού της νομικής βοήθειας (έκδοση παραστατικών – εκκαθάριση απαίτησης), θέματα πειθαρχικής δίωξης, για τη διαμεσολάβηση και την προώθησή της στην κοινωνία, αλλά και για τους υπόλοιπους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών (διαιτησία, δικαστική μεσολάβηση) και για την επιβολή του ΦΠΑ στις δικηγορικές υπηρεσίες (αίτημα για απαλλογή μέχρι 25.000 ευρώ και διεκδίκηση κα-

τώτερου συντελεστή κατά τα ενωσιακά δεδομένα).

Ο κ. Υπουργός υπογράμμισε αρχικά τη θέλησή του για ουσιαστικό και όχι μόνο επικοινωνιακό διάλογο με τους δικηγόρους και τα θεσμικά τους όργανα και υπογράμμισε την προσήλωση του Υπουργείου στην υλοποίηση της δημιουργίας Δικαστικού Μεγάρου στο κτίριο της Ραλλείου, αναφέρθηκε επίσης στην πορεία επίλυσης των ζητημάτων που αναφύονται κατά την υλοποίηση του έργου αυτού, στην επικείμενη νομοθέτηση για τα ζητήματα της νομικής βοήθειας, των πειθαρχικών ζητημάτων, της δημιουργίας παιδικών σταθμών στα δικαστήρια, στη σύσταση επιτροπής για την υποχρεωτική υπαγωγή διαφορών στη διαμεσολάβηση από το νέο δικαστικό έτος και παρέθεσε τις απόψεις του και τις ενέργειές του για επιμέρους θέματα που αφορούν το δικηγορικό σώμα (τρόπος άσκησης δικηγορίας).

Ακολούθησαν παρεμβάσεις των παρισταμένων συμβούλων επί σειράς θεμάτων όπως η άσκηση των δικηγόρων, η ρύθμιση των ασφαλιστικών οφειλών, οι διορθωτικές επεμβάσεις στον ΚΠολΔ τόσο στη διαγνωστική όσο και στην εκτελεστική δίκη, η υποχρεωτικότητα της διαμεσολάβησης σε αστικές δίκες, οι ασφαλιστικές παροχές σε δικηγόρους - μνότερες κλπ.



Η όλη συνάντηση διεξήχθη σε ένα ιδιαίτερα εποικοδομητικό κλίμα συνεργασίας και συναντίληψης τόσο για τα μείζονα θέματα όσο και για αυτά που αφορούν την καθημερινότητα του δικηγόρου και επισημάνθηκε ότι η συγκεκριμένη συνάντηση αποτελεί την απαρχή για μια περαιτέρω προώθηση των ζητημάτων του κλάδου τονίζοντας τη συλλειτουργική αποστολή του δικηγόρου στη στέρεη δομή του κράτους δικαίου στην κατεύθυνση της απονομής δικαιοσύνης.

«Πειραιάς: ένα Διεθνές Ναυτιλιακό Κέντρο και η Διαιτησία»



Του Πολυχρόνη Περιβολάρη,
Δικηγόρου, μέλους του ΔΣ ΔΣΠ
και της Ελληνικής Ένωσης Ναυτικού Δικαίου

Το θέμα του Πειραιά ως διεθνούς ναυτιλιακού κέντρου συζητείται τα τελευταία πενήντα χρόνια. Είχε μάλιστα αποτελέσει και θέμα «στρογγυλής τραπέζης» έγκυρου ναυτιλιακού περιοδικού τον Ιανουάριο του 1972 με τον ευρύτερο τίτλο «Πειραιάς, ελεύθερη ναυτιλιακή πόλη».

Αποτέλεσε αντικείμενο του Α' Ναυτιλιακού Συνεδρίου τον Αύγουστο 1964 στην Αθήνα επί κυβερνήσεως της Ενώσεως Κέντρου με πρωτοβουλία του υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών στην Αθήνα, της Επιτροπής Ναυτιλιακής Συνεργασίας Λονδίνου (The Greek Shipping Cooperation Committee) και της ΠΝΟ.

Όλοι θυμόμαστε πολλούς Υπουργούς Ναυτιλίας των Κυβερνήσεων των τελευταίων 40 ετών να εξαγγέλλουν ότι το θέμα είναι στις προτεραιότητες τους αλλά τελικά οι πρωτοβουλίες και τα αποτελέσματα υπήρξαν πενιχρά.

Αλλά ας έρθουμε στο σήμερα και στο πώς θα ενισχυθεί ο ρόλος του Πειραιά και του ελλαδικού χώρου γενικότερα, ως διεθνούς ναυτιλιακού κέντρου υπό την ανωτέρω έννοια

• Όταν το Πέραμα και η μείζων περιοχή του, που έκτιζαν κάποτε πλοία -έστω και μικρά- και από τους ντόκους τους πέρασαν εκατοντάδες ποντοπόρα πλοία για μείζονες επισκευές καθώς και υπερωκεάνια για εκτεταμένες μετασκευές, σήμερα είναι

τα μέρη αυτά έρημα. Ο άκρατος συνδικαλισμός, ο κομματικός ανταγωνισμός και ο λαϊκισμός που καλλιιεργήθηκαν τα χρόνια εκείνα και συνεχίζονται, έβλαψαν καίρια και την περιοχή και τη ναυτιλία;

• Όταν τα δύο κυριότερα ελληνικά ναυπηγεία, Σκαρμαγκά και Ελευσίνας, δημιουργήματα δύο μεγάλων Ελλήνων εφοπλιστών που έκτιζαν κάποτε εν σειρά τα SD14 κατέληξαν να είναι σχεδόν έρημα σε συνεχή κρίση και λειτουργούν μόνο για τις παραγγελίες του ΠΝ όταν μάλιστα τα αντίστοιχα των γειτονικών χωρών παραμένουν σε πλήρη δράση;

• Όταν στη ναυτιλιακή κρίση 1982-1986 μια προσπάθεια επιχειρηματιών για τη δημιουργία κέντρου διαλύσεως πλοίων στο Λαύριο και σε άλλες περιοχές της χώρας προς ενίσχυση της εγχώριας σιδηροβιομηχανίας δεν έτυχε της κρατικής συνδρομής, με αποτέλεσμα η διάλυση πλοίων να περάσει κυρίως στη γείτονα Τουρκία, να ενισχυθούν ακολούθως τα τουρκικά ναυπηγεία με νέες κατασκευές και να εισάγει η Ελλάδα ακόμα και μπετοσίδηρο από την Τουρκία;

• Όταν η Πολιτεία ενδιαφέρεται μόνο για την είσπραξη του ναυτιλιακού συναλλάγματος, χωρίς να φροντίζει για δυναμικές υποδομές, μεταξύ των οποίων η απολύτως αναγκαία αναβάθμιση της ου-

σιαστικής ναυτικής εκπαίδευσης και η δημιουργία κυρίως «κλίματος» για να στραφεί και πάλι η σμερινή νεολαία προς τη θάλασσα, **ιδιαίτερα λόγω της αυξανόμενης καθημερινά ανεργίας.**

- Όταν δεν υπάρχει εθνική πολιτική-στρατηγική για να καταστεί το λιμάνι του Πειραιά ανταγωνιστικότερο άλλων Μεσογειακών σε ζητήματα εφοδιασμών και/ή παραμονής των πλοίων και αυτά δεν προσεγγίζουν λόγω του μεγάλου κόστους;

- Όταν η επιτυχής οργάνωση ανά διετία και για δεκαετίες ολόκληρες του θεσμού των «Ποσειδωνίων» απομακρύνθηκε από τον Πειραιά και ουδείς γνωρίζει εάν θα επανέλθουν στο φυσικό τους χώρο;

- Όταν, τέλος, ο Πειραιάς και η ευρύτερη περιοχή που φιλοδοξεί να είναι διεθνές ναυτιλιακό κέντρο είναι κατά γενική παραδοχή η πλέον ακατάστατη, κυκλοφοριακά άναρχη και ρυπαρή πόλη της Ελλάδας; θα μπορούσε να είναι ο Πειραιάς μια δεύτερη Βαρκελώνη. Η συζητούμενη επέκταση των δικτύων σταθερής τροχιάς (τραμ, μετρό) στον Πειραιά, η οποία αναμφισβήτητα θα έδινε άλλη δυναμική στο θέμα του διεθνούς κέντρου, θα ολοκληρωθεί με ρυθμούς χελώνας εντός της επόμενης τριετίας.

As αφήσουμε όμως τις παθογένειες και να έρθουμε σε κάτι ελπιδοφόρο και με δυναμική ανάπτυξης, σε μια κατεξοχήν υποδομή ενός Ναυτιλιακού Κέντρου, δηλαδή την ύπαρξη Κέντρου ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ και ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ στον Πειραιά κάτι που θα ενισχύσει τον ρόλο του και θα έχει πολλαπλά οφέλη για την πόλη και την χώρα όπως θα αναπτυχθεί.

Η σύγχρονη τάση σε όλους τους τομείς της εμπορικής δραστηριότητας προς τις εναλλακτικές μορφές λύσης των διαφορών συνεχώς αυξάνεται, αλλά οι ασχολούμενοι με τη ναυτιλία έλυναν πάντοτε τις διαφορές τους με διαιτησία, διότι η ναυτιλία, από τη φύση της, έχοντας διεθνή χαρακτήρα, δημιουργεί τις αντικειμενικές προϋποθέσεις απομά-

κρυνσης από τα εθνικά δίκαια και τα αντίστοιχα κρατικά δικαστήρια.

Στη συντριπτική τους πλειοψηφία (πλέον του 80%) οι ναυτικές διαιτησίες διεξάγονται στο Λονδίνο και μεταξύ αυτών εκείνες που αφορούν σε ελληνικά εφοπλιστικά συμφέροντα καταλήγουν σχεδόν αποκλειστικά εκεί. Οι λόγοι για τους οποίους το Λονδίνο συγκεντρώνει τόσο μεγάλο αριθμό διαιτησιών είναι:

- Η μακροχρόνια δικαιοδοτική παράδοση, που αποκτήθηκε τόσο χάρη στη σταθερότητα του δικαίου όσο και στο υψηλό επίπεδο των νομικών υπηρεσιών που προσέφερε ανέκαθεν η Αγγλία.



- Η εντυπωσιακή διάδοση της αγγλικής γλώσσας ως κοινού μέσου συνεννόησης μεταξύ των συναλλασσομένων.

- Η παροχή ναυτιλιακών υπηρεσιών από διεθνή ναυτιλιακά κέντρα, κυρίως το City του Λονδίνου, υποβάλλει στους Έλληνες εφοπλιστές, μεταξύ άλλων, να αποδέχονται τους αγγλικούς θεσμούς απονομής δικαιοσύνης για κάθε διαφορά που θα προκύψει από τις συμβάσεις που καταρτίζουν μαζί τους ή για λογαριασμό τους, ή όποτε ενεργούν ως νομικοί ή τεχνικοί σύμβουλοί τους. Έτσι οδεύουν προς Λονδίνο, και κυρίως προς διαιτησία Λονδίνου, όλες οι διαφορές που προκύπτουν από ασφαλιστικές συμβάσεις, συμβάσεις ναυλώσεων, αγοραπω-

λησιές πλοίων, συμβάσεις ναυπηγήσεως και επισκευής πλοίων, ναυτικά ατυχήματα, ναυαγισμοί και κάθε άλλη περίπτωση από την οποία μπορεί να προκύψει διένεξη στην οποία εμπλέκονται ελληνικά ναυτιλιακά συμφέροντα. Στις περισσότερες από τις παραπάνω περιπτώσεις τα ισχυρά αντισυμβαλλόμενα συμφέροντα με τους Έλληνες εφοπλιστές προτιμούν τη διαιτησία Λονδίνου. Ας μην ξεχνάμε ότι είμαστε χώρα μεταφορέων και δεν είναι εύκολο εμείς να επιβάλουμε στους ναυλωτές-πελάτες (μεγάλες διεθνείς εταιρείες) την επιλογή της δικαιοδοσίας που θεωρείται ότι έχουμε πλεονέκτημα.

- Οι υπάρχουσες θεσμικές διαιτησίες, όπως του Ναυτικού Επιμελητηρίου, των δικηγορικών συλλόγων (τώρα θα εκπονηθούν στο ΔΣΠ σχετικοί σύγχρονοι κανόνες Διαιτησίας), είναι ακατάλληλες για τον επιδιωκόμενο στόχο (που είναι οι διεθνείς διαιτησίες) γιατί σ' αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ελληνικού Δικαίου, της πολιτικής δικονομίας και των διαταγμάτων που διέπουν τη λειτουργία των θεσμικών αυτών οργάνων, τις οποίες ο αλλοδαπός αγνοεί. Η διεξαγωγή τους στην ελληνική γλώσσα είναι υποχρεωτική, πράγμα που αποτελεί άλλον ένα σοβαρό φραγμό στη δυνατότητα των διαιτησιών αυτών να αποκτήσουν διεθνή αποδοχή.

- Πολλοί Έλληνες εφοπλιστές, ακόμη και στις περιπτώσεις που θα επιθυμούσαν και ίσως έχουν την ευκαιρία να προωθήσουν τη διεξαγωγή της διαιτησίας στην Ελλάδα, δεν αποφασίζουν να επιμείνουν, δυστυχώς, από **παραδοσιακή επιφυλακτικότητα/καχυποψία απέναντι στους ελληνικούς θεσμούς αλλά και διότι έχουν συνηθίσει να πηγαίνουν στο Λονδίνο και να συνεργάζονται με συγκεκριμένους Διαιτητές.** Επίσης το γεγονός ότι δεν υπάρχει σημαντικός αριθμός Διαιτησιών που να έχουν γίνει στον Πειραιά σε αντίθεση με το Λονδίνο, τη Νέα Υόρκη, το Παρίσι, τη Σιγκαπούρη κλπ, ενισχύει αυτή την επιφυλακτικότητα.

Όμως, η διεξαγωγή διαιτησίας στα παραδοσιακά κέντρα όπως το Λονδίνο, η Νέα Υόρκη και το Παρίσι, έχει, κατά γενική πλέον ομολογία, καταστεί ιδιόζοντως χρονοβόρος και το κόστος της από πολύ ακριβό μέχρι απαγορευτικό.

Επομένως εδώ ο Πειραιάς μπορεί να έχει ρόλο με την ανάπτυξη της ελληνικής Ναυτικής και/ή εμπορικής Διαιτησίας και να ενισχυθεί ο ρόλος του ως διεθνές ναυτιλιακό/εμπορικό κέντρο.

Τέτοιο κέντρο χωρίς δυνατότητα διεξαγωγής διεθνών Ναυτικών και Εμπορικών Διαιτησιών δε νοείται.

Το κέρδος που θα προκύψει αν ο Πειραιάς γίνει κέντρο ναυτικών και/ή εμπορικών διαιτησιών δεν περιορίζεται μόνο στην αυτονόητη γενική ωφέλεια της εθνικής οικονομίας, ούτε στην ουσιαστική εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος για όσους προσφύγουν σε διαιτησία στον Πειραιά, αλλά κυρίως συνίσταται στο γενικότερο όφελος που θα προκύψει για τη χώρα από την αναβάθμιση του νομικού της πολιτισμού και την αύξηση του κύρους της διεθνώς σε έναν τομέα στον οποίο ήδη κατέχει τα οικονομικά σκήπτρα.

Ενόψει αυτού του κλίματος που έχει διαμορφωθεί, εδώ και 15 περίπου χρόνια έχει αναληφθεί μια σοβαρή προσπάθεια, που αποβλέπει στο να γίνει ο Πειραιάς ένα εναλλακτικό κέντρο διεξαγωγής ναυτικών διαιτησιών. Ένας κύκλος ενδιαφερομένων προσώπων με τη βοήθεια της Ελληνικής Ένωσης Ναυτιλιακών Δικηγόρων (ΕΕΝΔ) προχώρησε στη σύνταξη κανόνων ναυτικής διαιτησίας, οι οποίοι, αφού έτυχαν μακράς επεξεργασίας από δικαστικούς, ακαδημαϊκούς και επιχειρηματικούς κύκλους, έγιναν ευρύτερα αποδεκτοί και παρουσιάστηκαν ως κανόνες ναυτικής διαιτησίας (2003) της ΕΕΝΔ.

Οι κανόνες ακολουθούν τις πιο σύγχρονες αντιλήψεις στα θέματα της ad hoc διαιτησίας, έχοντας

λάβει υπόψη τους αντίστοιχους κανόνες άλλων ενώσεων που με επιτυχία ασκούν ναυτικές διαιτησίες, μεταξύ των οποίων η London Maritime Arbitrators Association (LMAA), η American Arbitration Association (AAA), το Singapore International Arbitration Centre (SIAC) κ.λπ. Εκείνο όμως που πρέπει ιδιαίτερα να τονιστεί είναι ότι οι κανόνες συμπληρώνονται από τον πρότυπο νόμο της UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία, όπως έχει υιοθετηθεί ως εσωτερικό μας δίκαιο με το νόμο 2735/1999.

Αυτό σημαίνει ότι, στην ουσία, οι κανόνες αποδεσμεύονται από τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δηλαδή του τμήματος εκείνου του εγχώριου δικαίου που **απωθεί** τους ξένους συναλλασσόμενους από το να δεχτούν διαιτησία στην Ελλάδα και τους μεταφέρει στο **διεθνές νομοθετικό πλαίσιο**, που αποτελεί ασφαλές και οικείο περιβάλλον για όλους τους συναλλασσόμενους. Η διαιτησία των κανόνων έχει μεν έδρα τον Πειραιά, αλλά δεν είναι «**ελληνική διαιτησία**» με τη στενή έννοια του όρου. Συνεπώς τα κύρια χαρακτηριστικά των κανόνων, που είναι σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, είναι ότι οι διάδικοι μπορούν ελεύθερα να ορίζουν τον διαιτητή ή τους διαιτητές τους, ημεδαπούς ή αλλοδαπούς, να εκπροσωπούνται από δικηγόρους της επιλογής τους, ημεδαπούς ή αλλοδαπούς, να επιλέγουν τη γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία, καθώς και το εφαρμοστέο ουσιαστικό δίκαιο που θα διέπει τη διαφορά τους, ακόμη και να επιλέξουν τόπο διεξαγωγής της διαδικασίας διαφορετικό από τον Πειραιά. Αν το επιθυμούν ή διαφωνούν μεταξύ τους για την επιλογή του μοναδικού ή του τρίτου διαιτητή, τότε ο πρόεδρος της Ένωσης τον επιλέγει από τον κατάλογο των τακτικών μελών της.

Εκείνα όμως που καθιστούν τη διαιτησία υπό την αιγίδα της Ένωσης ιδιαίτερα ελκυστική είναι η ταχύτητα διεξαγωγής της διαδικασίας και το ανταγωνιστικό κόστος. Προβλέπονται προθεσμίες που εξασφαλίζουν γρήγορη διαδικασία, αποκλείοντας

αδικαιολόγητες παρελκύσεις, και διατάξεις που περιορίζουν το κόστος και τις δαπάνες, ώστε όσοι προσφύγουν στη διαιτησία της Ένωσης θα γνωρίζουν εκ προοιμίου το ανώτατο ποσό που θα υποχρεωθούν να δαπανήσουν για να έχουν μια απόφαση σε σύντομο χρονικό διάστημα. Και φυσικά, το ποσό αυτό θα είναι σημαντικά κατώτερο από το αντίστοιχο το οποίο θα δαπανούσαν αν επέλεγαν ένα από τα γνωστά κέντρα, όπως Λονδίνο, Παρίσι, Νέα Υόρκη κ.ά.

Επιφυλακτικότητα ασφαλώς υπάρχει ακόμη, κυρίως από την πλευρά του ελληνικού εφοπλισμού, αλλά είναι βέβαιο ότι θα αντικατασταθεί με αποδοχή όταν διεξαχθεί σημαντικός αριθμός Διαιτησιών στον Πειραιά και οι ενδιαφερόμενοι αξιολογήσουν τόσο την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών όσο και το ανταγωνιστικό τους κόστος. Χρειάζεται μεγαλύτερη προβολή της προσπάθειας που έχει αναληφθεί, καθώς και η στήριξή της από κρατικούς και θεσμικούς φορείς γιατί το εγχείρημα δεν μπορεί να είναι, στην αρχή τουλάχιστον, αυτοχρηματοδοτούμενο.

Τέλος, συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η ανάπτυξη του θεσμού της Διαιτησίας στην Ελλάδα και ειδικότερα στον Πειραιά, με μέλη ομάδα εξειδικευμένων προσώπων, Ελλήνων ή αλλοδαπών, ικανών να αναλάβουν και να εκτελέσουν με επιτυχία τα έργα του διαιτητή ή του επιδιαιτητή για την επίλυση ναυτιλιακών και/ή εμπορικών διαφορών θα συντελέσει ώστε η Διαιτησία να καταστεί μια αξιόπιστη και διεθνώς αναγνωρίσιμη εναλλακτική διαδικασία με επίκεντρο τον Ελλαδικό χώρο. Επίσης με τον τρόπο αυτό θα δοθεί διέξοδος στις ανάγκες των μικρών ναυτιλιακών εταιρειών να καταφεύγουν, όποτε είναι δυνατόν, σε κέντρο Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης με μικρότερο κόστος.

Το απαγορευτικό κόστος στο Λονδίνο και Νέα Υόρκη καταλήγει σε αρνησιδικία για τους μικρούς εφοπλιστές.

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Στον δρόμο για «το δίκαιο των ρομπότ»

της Λίλης Αποστολίδου

Δικηγόρου ΔΣΠ

Οι παρακάτω φράσεις «*εάν θα πρέπει να νοούνται ως φυσικά πρόσωπα, ως νομικά πρόσωπα, ως ζώα ή αντικείμενα ή αν πρέπει να δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία με τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις δικές της επιπτώσεις όσον αφορά την απόδοση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων*» θα μπορούσαν ν' αποτελούν απόσπασμα από ένα κινηματογραφικό σενάριο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όμως δεν πρόκειται για επιστημονική φαντασία αλλά για τους προβληματισμούς της Επιτροπής Νομικών Υποθέσεων του ΕΚ για τη νομική θέση στο μέλλον (απώτερο ή όχι) των ρομπότ και εν γένει των εφαρμογών της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Οι εξελίξεις βέβαια τρέχουν, η Τεχνητή Νοημοσύνη αποτελεί μια από τις στρατηγικές τεχνολογίες του 21ου αιώνα, η ΕΕ θέλοντας να συμμετάσχει στις εξελίξεις αυξάνει τις επενδύσεις της στην έρευνα και στην καινοτομία στον τομέα αυτό και προσανατολίζεται στη σύσταση ενός Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη ρομποτική και την Τεχνητή Νοημοσύνη.

Οι ραγδαίες αυτές αλλαγές δημιουργούν πληθώρα κοινωνικών, νομικών και φιλοσοφικών ζητημάτων την ώρα που σαν άτομα και σαν κοινωνία ακόμη δεν είμαστε εξοικειωμένοι καλὰ-καλὰ ούτε με τον ορισμό της Τεχνητής Νοημοσύνης. Σε τι βαθμό όμως δεν επαρκεί το νομικό μας οπλοστάσιο για να ερμηνεύσουμε και να οριοθετήσουμε τη λειτουργία των συστημάτων της τεχνητής ευφυΐας ώστε να συζητείται το μελλοντικό ενδεχόμενο ακόμη και να τα καταστήσουμε φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων; Να μην εξαντλήσουμε προηγουμένως φερεπειν τον καταμερισμό της ευθύνης μεταξύ του σχεδιαστή, ιδιοκτήτη, και χρήστη των συστημάτων αυτών; Για το αν όμως είναι δυνατόν η έννομη τάξη ν' αναγνωρίσει διακριτή νομική προσωπικότητα στους φορείς τεχνητής νοημοσύνης διεξάγεται καιρό τώρα διεθνής ακαδημαϊκή συζήτηση (βλ. Στ.Κιτσάκης «Τεχνητή Νοημοσύνη και συμβατική διαδικασία» ΕφΑΔΠΟΛΔ/2018/6)

«Ο όρος Τεχνητή Νοημοσύνη (Artificial Intelligence [AI]) αναφέρεται στον κλάδο της πληροφορικής, ο οποίος ασχολείται με την σχεδίαση και την υλοποίηση υπολογιστικών συστημάτων που μιμούνται στοιχεία της ανθρώπινης συμπεριφοράς τα οποία υπονοούν έστω και στοιχειώδη ευφυΐα: μάθηση, προσαρμοστικότητα, εξαγωγή συμπερασμάτων, κατανόηση από συμπραζόμενα, επίλυση προβλημάτων κλπ»

Το Συμβούλιο της ΕΕ υπογραμμίζει στα τελευταία πορίσματά του ότι όλη η νομοθεσία πρέπει να υποστηρίξει και ενθαρρύνει την διασυνοριακή ανά-

πτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης. Από την άλλη διατείνεται προς όλες τις κατευθύνσεις ότι η νέα τεχνολογία δεν πρέπει να εισαγάγει και νέες αξίες. Υιοθέτησε μάλιστα πρόσφατα τους πρώτους Ευρωπαϊκούς Κανόνες

Δεοντολογίας για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στα δικαιοκτικά συστήματα. Επίσης συγκρότησε διοργανική ομάδα εργασίας που θα αξιολογεί τις απειλές και τις ευκαιρίες της τεχνητής ευφυΐας στα ανθρώπινα δικαιώματα.

(Ένας νέος ιστότοπος που έχει δημιουργηθεί για τα θέματα τεχνητής νοημοσύνης ανευρίσκεται στη διεύθυνση <https://www.coe.int/ai>)

Η ατζέντα της AI έχει ενσωματωθεί στα όργανα και στις δομές του Συμβουλίου και εξετάζονται θέματα όπως η ευθύνη, η ασφάλεια και η απώλεια θέσεων εργασίας. Μεταξύ των άλλων ζητείται η θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τα αυτοοδηγούμενα αυτοκίνητα και προτείνεται η καθιέρωση υποχρεωτικού συστήματος ασφάλισης και ενός ταμείου που θα εγγυάται την πλήρη αποζημίωση των θυμάτων σε περιπτώσεις ατυχημάτων που προκαλούνται από αυτοκίνητο χωρίς οδηγό. Απασχολεί επίσης η μείωση των πόρων στη κοινωνική ασφάλιση από την αυξανόμενη στο μέλλον αντικατάσταση των θέσεων εργασίας από τα ρομπότ. Σαν αντιστάθμισμα προτείνεται η επιβολή ενός ειδικού φόρου στον ιδιοκτήτη του ρομπότ κλπ.

Και τα νέα δεν τελειώνουν εδώ αφού, όπως είπαμε, προτείνεται ακόμη και η δημιουργία μακροπρόθεσμα ενός ειδικού νομικού καθεστώτος για τα ρομπότ ώστε όπως αναφέρεται «τουλάχιστον τα πιο εξελιγμένα αυτόνομα ρομπότ να αναγνωρίζονται ως ηλεκτρονικά πρόσωπα με υποχρέωση επανόρθωσης τυχόν ζημιών που προκαλούν και ενδεχομένως εφαρμογής της ηλεκτρονικής αυτής προσωπικότητας σε περιπτώσεις στις οποίες τα ρομπότ λαμβάνουν αυτόνομες αποφάσεις ή έρχονται με άλλον τρόπο σε ανεξάρτητη διάδραση με τρίτα πρόσωπα».

Ανεξάρτητα όμως από το πόσο κοντά ή όχι είμαστε στο να προσδώσουμε ικανότητα δικαίου στα ρομπότ - οι τεχνολογικές άλλωστε εξελίξεις δεν είναι ακόμη τόσο προχωρημένες ώστε να μιλάμε για ρομπότ που λαμβάνουν αυτόνομες αποφάσεις κλη-,ας μην ξεχνάμε ότι τα συστήματα της τεχνητής ευφυΐας δεν καταλαβαίνουν τα καθήκοντα που εκτελούν και δεν υπάρχει τρόπος να μάθουν πώς καταλήγουν στα συμπεράσματά τους.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη θα εξελίσσεται διαρκώς τα επόμενα χρόνια με απώτερο κατ' αρχήν σκοπό την απομίμηση του ανθρώπινου νου. Στην πορεία αυτή θα ήταν ορθότερο για να συνεχίσουμε να νομοθετούμε προς όφελός μας να επιμείνουμε στην αναζήτηση του χρήστη πίσω ακόμη και από του μεγαλύτερου βαθμού αυτονομίας συστήματά της. Οι άνθρωποι εν τέλει πρέπει πάντα να είναι σε θέση ν' αναλάβουν τον έλεγχο και να διορθώνουν τα συστήματα ακόμη και στις πιο απρόοπτες καταστάσεις. Αν πάλη αναγκαστούμε και στις πιο σύνθετες περιπτώσεις εγκαταλείψουμε θεμελιώδεις νομικές έννοιες όπως αυτές του αιτιώδους συνδέσμου και αποκλείσουμε χάρη της τεχνολογικής περιπλοκότητας και αυτονομίας τη συμμετοχή του χρήστη, σχεδιαστή κλη του συστήματος στην επελθούσα ζημιά με τι αντισταθμίσματα θα το κάνουμε; Το δίκαιο στηρίζεται σε βαθιά ανθρωπιστικές αξίες και οι εφαρμογές της AI πρέπει να παραμείνουν βοηθητικές και όχι ανταγωνιστικές του ανθρώπου. Σε κάθε περίπτωση πάντως πρέπει να κατοχυρώσουμε ότι η αναγνώριση από τις έννομες τάξεις των φορέων τεχνητής νοημοσύνης ως διακριτών προσώπων (ηλεκτρονικών ή άλλων) θα δικαιολογείται από τις τεχνολογικές εξελίξεις και δεν θα λειτούργησει ως μανδύας κάλυψης ευθύνης κλη

Στα νομικά τώρα επαγγέλματα διάφορες εφαρμογές τεχνητής ευφυΐας άρχισαν ήδη να χρησιμοποιούνται ανά τον κόσμο. Έτσι για παράδειγμα στις ΗΠΑ, ο ROSS, ένα λογισμικό τεχνητής νοημοσύνης φιλοδοξεί να εκτελεί δικηγορικά καθήκοντα αφού επεξεργάζεται και αναπαράγει τεράστιες βάσεις δεδομένων μέσα σε λίγη ώρα, ενώ σύντομα θα είναι σε θέση ν' αντιλαμβάνεται τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διεξάγεται η ακροαματική διαδικασία και να παίρνει αποφάσεις. Ο Ross έχει ήδη «προσ-

ληφθεί» από δικηγορική εταιρεία επικουρώντας τους δικηγόρους και με τη προοπτική ο ρόλος του να ενισχυθεί στο μέλλον. Μια άλλη εφαρμογή, γνωστή ως DO NOT PAY (ΜΗΝ ΠΛΗΡΩΝΕΙΣ), η οποία ξεκίνησε από την Αγγλία χρησιμοποιώντας τα δεδομένα των χρηστών της και βασιζόμενη σ' έναν αλγόριθμο υπέβαλλε αρχικά ενστάσεις κατά προστίμων παράνομης στάθμευσης βοηθώντας έτσι δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους, ενώ εν συνεχεία παραμετροποιώντας τον αλγόριθμο επεκτάθηκε σε υποβολή αιτήσεων για αποζημιώσεις από καθυστερήσεις πτήσεων και τρένων και εν συνεχεία σε δωρεάν νομική υποστήριξη σε άστεγους κλη. Επίσης στις ΗΠΑ μια άλλη εφαρμογή, η Lex Machina χρησιμοποιείται για την αναζήτηση μοτίβων που βοηθούν στην πρόβλεψη της έκβασης των υποθέσεων.

Τα οφέλη από τις εφαρμογές αυτές είναι προφανή, ένα μεγάλο μέρος των πολιτών επίσης απαλλάσσεται από νομικά έξοδα πόσο όμως μπορεί έτσι ευρέως να χρησιμοποιούνται ενώ ακόμη το νομικό πλαίσιο δεν έχει ρυθμιστεί κατάλληλα δεδομένου μάλιστα ότι επεξεργάζονται τεράστιες ποσότητες δεδομένων; Προβλέπεται επίσης ότι οι εφαρμογές αυτές της τεχνητής ευφυΐας στο μέλλον θ' ανταγωνίζονται ευθέως τους δικηγόρους στη παροχή νομικών συμβουλών και θα εναπόκειται στους πολίτες να επιλέξουν κάθε φορά μεταξύ του συστήματος AI και του ανθρώπου. Είναι ένα ερώτημα όμως μέχρι ποίου βαθμού τα συστήματα αυτά μπορούν να εγγυηθούν την ανεξάρτητη νομική έρευνα και συμβουλή αφού τα τεράστια όγκου δεδομένα τους δεν σημαίνει πάντα ότι είναι και αμερόληπτα. Ο κίνδυνος δηλαδή στα δεδομένα με τα οποία τροφοδοτούνται να έχουν εισχωρήσει προκαταλήψεις και μεροληπτικές θέσεις δεν μπορεί ν' αποκλειστεί. (Γενικά η ποιότητα των δεδομένων είναι ένα από τα ευρύτερα θέματα που απασχολούν τη συζήτηση γύρω από την AI_)

Οι καινοτομίες λοιπόν της Τεχνητής Ευφυΐας σε όλους τους τομείς είναι τεράστιες, μεταμορφώνουν τη ζωή μας, οι φιλοδοξίες και οι στόχοι της AI αμέτρητοι, ζητούμενο όμως πάντα πρέπει να παραμένει η επένδυση όχι μόνο στην επιτάχυνση της Τεχνητής Νοημοσύνης αλλά και της Ανθρώπινης.



Κάποιες σκέψεις εν όψει εκλογών

Του Διονυσίου Α. Τσελέντη
Δικηγόρου ΔΣΠ

Μια και η χρονιά είναι εκλογική (ευρωεκλογές - εθνικές - αυτοδιοικητικές) σιγά - σιγά όλοι αρχίσαμε ήδη να μιλάμε για υποψηφιότητες, κόμματα, σχηματισμούς, προβλέψεις. Τα κόμματα αρχίζουν να ενεργοποιούν τους κομματικούς μηχανισμούς και να επεξεργάζονται το ιδεολογικό τους στίγμα με το οποίο θα απευθυνθούν στους πολίτες.

Ήδη ακούμε εξαγγελίες και πάλη για αξίες, στόχους και υποσχέσεις για ένα καλύτερο μέλλον, για μια Ελλάδα που μας αξίζει και άλλα παρόμοια πηχρά. Όμως από τα μέχρι σήμερα πολιτικά μηνύματα και τις εξαγγελίες φαίνεται ότι ελάχιστα θα ακούσουμε για προγράμματα και κυρίως για όραμα.

Στις επικείμενες εκλογές έχοντας βιώσει όλοι μας τη σκληρή εμπειρία της οικονομικής κρίσης, η οποία δυστυχώς είναι παρούσα, αφού η οικονομική ελίτ της Ευρώπης ελέγχει απόλυτα το οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης που εξυπηρετεί τα συμφέροντα της και με το τρόπο αυτό ορίζει και τη ζωή μας, θα έχει αξία η συμπεριφορά μας συνολικά ως κοινωνία. Θα κριθούμε συνολικά ως πολίτες εάν έχουμε διδαχθεί και είμαστε αποφασισμένοι να διαγράψουμε τις πολιτικές συμπεριφορές που οδήγησαν στη κοινωνική αποτυχία ή θα επικροτήσουμε και πάλι κούφια υποσχέσεις και την ικανοποίηση προσωπικών συμφερόντων.

Όλοι πλέον έχουμε συνειδητοποιήσει σαν κοινωνία ότι ζούμε σε μια άλλη ιστορική εποχή. Έχει παρέλθει η εποχή της λεγόμενης «ευμάρειας» η οποία είχε αποτέλεσμα για πολλά χρόνια να δημιουργηθεί ένας κοινωνικός εφesusασμός. Για τουλάχιστον δύο δεκαετίες δεν υπήρχε όραμα για δημιουργία, απόκτηση γνώσης, πραγματικής παιδείας, προόδου και προοπτικής στη κοινωνία. Κυριαρχούσε το μότο "να περνάμε καλά". Μοναδικές αξίες ήταν η απόκτηση καταναλωτικών αγαθών και ο πλουτισμός με κάθε μέσο. Οι διακοπές, αγορές, η πολυτέλεια, τα ακριβά σπίτια με πισίνες και τα πολυτελή αυτοκίνητα αποτελούσαν τη κοινωνική πρόοδο.

Στην συμπεριφορά αυτή αργώς υπήρξαν οι τράπεζες οι οποίες διαφήμιζαν χορήγηση δανείων για κάθε "ανάγκη" όπως εορτοδάνεια, διακοποδάνεια, καταναλωτικά κ.α.

Οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις της χώρας όχι μόνο ήταν αμέτοχες σε αυτό το αντιπαραγωγικό μοντέλο ανάπτυξης αλλά πολλές φορές παρότρυναν να ακολουθήσουμε αυτό. Είναι χαρακτηριστική η παρότρυνση της συμμετοχής του κόσμου στο χρηματιστήριο. Επιπλέον με το πελατειακό σύστημα είχαν χειραγωγήσει το εκλογικό σώμα και μαζί με τα ισχυρά οικονομικά κέντρα είχαν πλήρως επιβληθεί στη κοινωνία και είχαν διαμορφώσει σύστημα διατήρησης της εξουσίας για τους λόγους που όλοι πλέον γνωρίζουμε.

Αλλά και κατά την περίοδο της κρίσης το πολιτικό προσωπικό στο σύνολο του σε μια τόσο κρίσιμη ιστορική στιγμή αντί να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων και να αναθεωρήσει τη πολιτική του, αναλώθηκε απλώς σε επικοινωνιακή πολιτική για την δήθεν έξοδο από την κρίση, την οποία σημειωτέον αντιμετώπισε ως φυσικό φαινόμενο, αρχής γενομένης από το διάγγελμα στο Καστελόριζο όπου έπρεπε μάλιστα να αισθανθούμε περήφανοι αφού η Ευρώπη μας έδωσε το μεγαλύτερο δάνειο στην ιστορία. Η αιτία και ο σκοπός είναι πλέον γνωστά σε όλους μας.

Η χώρα έζησε και εξακολουθεί να βιώνει τα αποτελέσματα της οικονομικής κατάρρευσης με αποτέλεσμα οι φίλοι μας οι ευρωπαίοι και μάλιστα σε επίπεδο θεσμών να έχουν επιβάλει με τα μνημόνια μέτρα και υποχρεώσεις ώστε να ληλητάσουν το πλούτο και τις υποδομές της.

Η κοινωνία σήμερα έχει ανάγκη από ένα νέο διαφωτισμό που θα δώσει όραμα και προοπτική. Οι πολιτικές δυνάμεις είναι ανάγκη να αναζητήσουν νέους δρόμους και στόχους που θα εμπνεύσουν τους πολίτες. Το όραμα όμως που προτείνεται είναι η επιστροφή στη λεγόμενη «κανονικότητα». Αυτό όμως δεν αποτελεί προοπτική για μια κοινωνία. Είναι καθαρά μια απολίτικη στάση χωρίς περιεχόμενο και κοινωνικό στόχο και εξυπηρετεί αυτούς που βολεύονται με το οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης που έχει επιβληθεί.

Η κοινωνία έχει ανάγκη και περιμένει ριζοσπαστικές προτάσεις και θέσεις και επιτέλους ουσιαστικό πολιτικό διάλογο. Ο πολιτικός λόγος πρέπει να στοχεύει πρωτίστως στον άνθρωπο χωρίς αυτό να αποτελεί σχήμα λόγου. Εάν επαναληφθούν οι πολιτικές συμπεριφορές του παρελθόντος θα είναι καταστροφικές για το τόπο.

Οι προσεχείς εκλογές σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο θα είναι καταλύτης της συλλογικής ευθύνης μας ως κοινωνία πολιτών απέναντι στις επόμενες γενιές και το μέλλον της χώρας.



Δουβλίνο III: η “εξαίρεση” που έγινε κανόνας.

Κριτική αξιολόγηση του Κανονισμού



Της Βασιλικής Κατσαγώνη
Δικηγόρου, Υπ. Διδάκτορος Νομικής

Ο Κανονισμός Δουβλίνο III¹ ήρθε να τροποποιήσει το καθεστώς αναφορικά με το άσυλο, ο οποίος βασίστηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό στη δομή και τη λογική του προγενέστερου Κανονισμού Δουβλίνου II, μεταφέροντας ακέραια τα ιεραρχικά κριτήρια για τον καθορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους που οφείλει να εξετάσει μια αίτηση ασύλου. Σκοπός του ήταν η διατήρηση των επιταγών του παλαιότερου συστήματος, επιχειρώντας παράλληλα να επιλύσει ορισμένα βασικά προβλήματα και παθογένειές αυτού, όπως είχαν αναδειχθεί κυρίως από τη νομολογία του ΕΔΔΑ και του ΔΕΕ².

Αρχικά, συντελείται μια διεύρυνση του κύκλου της οικογένειας των αιτούντων διεθνή προστασία, καταργώντας τον ιδιαίτερα συσταλτικό ορισμό της έννοιας της οικογένειας του αρ. 2 στ. θ' του Κανονισμού Δουβλίνο II. Έτσι, στην έννοια αυτή δεν περιλαμβάνεται μόνο ο/η σύζυγος, οι γονείς και τα τέκνα του αιτούντος, αλλά και οι θείοι, οι παππούδες και τα αδέλφια του (αρ. 2 στ. ζ' Κανονισμού Δουβλίνο III).

Επιπροσθέτως, απηχώντας τη νομολογία του

ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ, κυρίως των αποφάσεων C 411/10³ του ΔΕΕ και 30696/09⁴ του ΕΔΔΑ, ο εν λόγω Κανονισμός μεταβάλλει το αμάχητο τεκμήριο της ασφαλούς πρώτης χώρας υποδοχής και προβλέπει πως, όταν είναι αδύνατη η μεταφορά του αιτούντος άσυλο στο κράτος μέλος που πρωτίστως έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο για την επεξεργασία της αίτησής του, εξαιτίας της ύπαρξης βάσιμων λόγων περί συνδρομής συστημικών ελλείψεων στη διαδικασία παροχής ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής στο εν λόγω κράτος μέλος, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης, σύμφωνα με το άρθ. 4 του ΧΘΔΕΕ και 3 της ΕΣΔΑ, τότε το προσδιορίζον κράτος μέλος οφείλει να εξετάσει τα υπόλοιπα ιεραρχικά κριτήρια του Κανονισμού, προκειμένου να διαπιστώσει αν άλλο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να προσδιοριστεί, με τα κριτήρια αυτά, το υπεύθυνο κράτος μέλος, τότε το προσδιορίζον κράτος καθίσταται το ίδιο υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης.

1. <http://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0604&qid=1412066568759&from=EL>.

2. Βλ. ΔΕΕ, 06.11.2012, Κ κατά Bundesasylamt, C-245/11, ΔΕΕ, 14.11.2013, Bundesrepublik Deutschland κατά Kaveh Puid, C-4/11.

3. N.S./Secretary of State for the Home Department

4. ΕΔΔΑ, Μ.Σ.Σ. κατά Βελγίου και Ελλάδας (No. 30696/09, 21 Ιανουαρίου 2011). Βλ. σχετικά Clayton G., Asylum Seekers in Europe: M.S.S. v Belgium and Greece, Human Rights Law Review, 6/2011, σελ. 758-773.

Επιπλέον, καθιερώνει, μέσω μιας σειράς νέων διατάξεων⁵, ένα διευρυμένο πλαίσιο προστασίας για τους αιτούντες άσυλο. Παρά τις προσδοκίες που εκφράστηκαν αναφορικά με τη σύνταξη ενός νέου κειμένου, με το οποίο θα καλύπτονταν τα κενά που χαρακτήριζαν την προηγούμενη εκδοχή του, ο **Κανονισμός Δουβλίνο III γίνεται αντιληπτός ως ένα διοικητικό εργαλείο για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου για την εξέταση μίας αίτησης διεθνούς προστασίας κράτους μέλους και όχι ως ένας μηχανισμός ικανός να εγγυηθεί τόσο τη δίκαιη κατανομή των ευθυνών** και άρα την προστασία των κρατών, όσο και το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και άρα την προστασία των αιτούντων⁶. Επίσης, στην αποτυχία αυτού περιλαμβάνεται και η αδυναμία προστασίας του ίδιου του συστήματος ασύλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, ο μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης, προετοιμασίας και διαχείρισης κρίσεων δημιουργήθηκε διότι θεωρήθηκε δεδομένη η ανεπάρκεια των συστημάτων ασύλου των κρατών, όπως η Ελλάδα, η Ιταλία και η Μάλτα, λόγω της ιδιαίτερης πίεσης που δέχονται. Επομένως, θεωρήθηκε εύλογο η καθιέρωση ενός τέτοιου μηχανισμού παρά η κατά μέτωπο αντιμετώπιση του προβλήματος. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αναφερθεί ότι **η πρόταση που είχε υποβληθεί από την Επιτροπή και αφορούσε την υποστήριξη του εν λόγω μηχανισμού από έναν άλλο, που θα επέτρεπε την προσωρινή αναστολή των μεταφορών των αιτούντων στα κράτη που αντιμετωπίζουν πίεση δυσανάλογη συγκριτικά με τις δυνατότητες των συστημάτων τους, δεν υιοθετήθηκε**⁷. Κατά συνέ-

πεια, μία πρόταση που θα επέτρεπε στα πιο «ευάλωτα» κράτη να ανασυνταχθούν και να επιλύσουν όσα ζητήματα εκκρεμούν, βρέθηκε απέναντι στην άρνηση των υπόλοιπων κρατών, γεγονός που οδηγεί στη διαιώνιση των προβλημάτων, στην περαιτέρω επιβάρυνση των αδύναμων κρατών και τελικά στην κατάρρευση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και του ΚΕΣΑ εν γένει.

Η άρνηση αυτή των κρατών επισημαίνεται σε σχετικό έγγραφο του Συμβουλίου και φαίνεται πως είναι απόρροια της επιθυμίας τους να μη λαμβάνονται αποφάσεις που τα επηρεάζουν προς όφελος μόνο των πιο αδύναμων κρατών⁸. Δυστυχώς, **καθίσταται εμφανές ότι για ακόμα μία φορά η θέση και η προστασία των αιτούντων αποτελεί δευτερεύον ζήτημα για τα κράτη μέλη της Ένωσης**, καθώς η αποδοχή της πρότασης της Επιτροπής θα είχε ως αποτέλεσμα την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από τις αρχές των κρατών, των οποίων το επίπεδο προστασίας και ο βαθμός αποτελεσματικότητας του εθνικού συστήματος ασύλου υπερτερούν έναντι των άλλων.

Όσον αφορά το επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων των αιτούντων, ο Κανονισμός αποδεικνύει και πάλι την ανισότητα μεταξύ των κρατών, αναγνωρίζοντας την πιθανότητα παραβίασης του άρθρου 4 του ΧΘΔ. Η αναγνώριση αυτή, παρά το γεγονός ότι θα μπορούσε να προστατεύσει τους αιτούντες που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο μεταφοράς σε κράτη όπως το ελληνικό, στην πραγματικότητα περιορίζει την προστασία αυτή⁹. Με τον ενωσιακό νομοθέτη να αναφέρει περιοριστικά

5. Βλ. άρθρο 4, 5, 6, 27 του Κανονισμού. Ιδιαίτερα το άρθρο 4 μπορεί να ταυτιστεί με ένα δικαίωμα προηγούμενης ενημέρωσης ως μια εισαγωγική προδικασία του δικαιώματος δικαστικής προσφυγής για την παράλειψη των στοιχείων που ρητά σύμφωνα με την διάταξη, επιβάλλεται να παράσχουν τα κράτη, όπως είναι οι στόχοι της ρύθμισης και οι νομικές συνέπειες του Κανονισμού, τα εφαρμοζόμενα κριτήρια και η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους, την προσωπική συνέντευξη, την δυνατότητα άσκησης πραγματικής προσφυγής, τα προσωπικά δεδομένα και την επεξεργασία αυτών.

6. Lambert H., "Safe third country" in the European Union: an evolving concept in international law and implications for the UK, *Journal of immigration, Asylum and Nationality Law*, 2012, σελ. 9.

7. Προοίμιο, εδάφιο 22, Κανονισμός 604/2013/ΕΕ.

8. Ανακοινωθέν τύπου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις, 2011, σελ. 8. Για το πλήρες κείμενο βλ. <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EL&f=ST%2014464%202011%20INIT>.

την παραβίαση του εν λόγω άρθρου ως αιτία αναστολής μεταφοράς, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι παραχωρείται ενός είδους άλληλοθι στο προσδιορίζον κράτος, βάσει του οποίου το τελευταίο δεν υποχρεούται να αναστείλει τη μεταφορά αιτούντος ακόμη κι αν γνωρίζει για τον κίνδυνο παραβίασης άλλης διάταξης του ΧΘΔ ή της ΕΣΔΑ, από την οποία επίσης δεσμεύεται¹⁰.

Επιπροσθέτως, η ίδια η διατύπωση του δεύτερου εδαφίου της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 3 του Κανονισμού φαίνεται να είναι προβληματική. Ενώ ο ενωσιακός νομοθέτης έκανε ορισμένα βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, στην πράξη, με το άρθρο αυτό, δεν επέβαλε θετική υποχρέωση στα κράτη μέλη αναφορικά με την εξέταση και την αξιολόγηση του συστήματος ασύλου στο κράτος μεταφοράς. Αντιθέτως, περιορίστηκε σε δύο έννοιες, «βάσιμοι λόγοι» και «συστημικές πλημμέλειες»¹¹, των οποίων το περιεχόμενο δεν έχει διευκρινιστεί παρόλο που τις έθεσε ως προϋποθέσεις ενεργοποίησης του συγκεκριμένου άρθρου. Επί της ουσίας, αυτό σημαίνει ότι το περιθώριο εκτίμησης για το αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές παραχωρήθηκε στις εθνικές αρχές, γεγονός που ενδεχομένως να οδηγήσει σε διαφορετική αντιμετώπιση αιτούντων που βρίσκονται στην ίδια θέση αλλά σε διαφορετικά κράτη μέλη.

Τέλος, ιδιαίτερα κρίσιμη για την έλλειψη αποτελεσματικότητας του Κανονισμού είναι η διατήρηση του κριτηρίου που συνδέεται με την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας από το κράτος εισόδου. Το κριτήριο αυτό «επιβίωσε» και από τις δύο αναθεωρήσεις του Κανονισμού Δουβλίνο I και συνιστά το θεμελιώδες ελάττωμα ενός συστήματος¹². Συνεπώς, όσο παραμένει εν ισχύ, το σύστημα του Δουβλίνου III θα παραμένει ένα σύστημα τιμωρίας τόσο για τα κράτη που, σεβόμενα τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν, αναγκάζονται να αναλάβουν και ευθύνες που, βάσει του Κανονισμού, δεν τους ανήκουν, όσο και για τα άλλα κράτη, αυτά που καταδικάζονται από τα δικαιοδοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, επειδή το ίδιο το σύστημα δε μερίμνησε για την προστασία τους.

Είναι αξιοσημείωτο ότι τη χρονιά που μας πέρασε η Γερμανία συγκέντρωσε λίγο πάνω από το 60%¹³ του συνόλου των εξερχομένων αιτημάτων οικογενειακής επανένωσης αιτούντων διεθνούς προστασίας από την Ελλάδα προς τα λοιπά κράτη μέλη της ΕΕ. Το ποσοστό αυτό βρισκόταν σε αρμονία με τις προηγούμενες χρονιές, όπως προκύπτει από τα στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου. Τα όψιμα στοιχεία του πρώτου τριμήνου του 2018 καταδεικνύουν μια τρομακτική πτώση των αποδοχών

9. Βλ. Παπαγεωργίου Ι., Η πολιτική ασύλου και ο Κανονισμός Δουβλίνο II και III, Συλλογικός τόμος και εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Εξελίξεις και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της ΕΕ», Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Έδρα Jean Monnet. Θεσσαλονίκη 14- 16/02/2013.

10. Ακριβοπούλου Χ., Τα θεμελιώδη δικαιώματα του αιτούντα πολιτικό άσυλο κατά την ΕΣΔΑ και το «μαχητό» τεκμήριο της «ασφαλούς» χώρας (Κανονισμός Δουβλίνο II). Με αφορμή τις αποφάσεις ΕΔΔΑ, MSS κατά Βελγίου και Ελλάδας και ΔΕΕ C-411/10 και C-493/10, Το Σ., 3/2011, σελ. 613-614.

11. Πάντως είναι διαφορετικής τάξεως το ζήτημα πως μπορεί γενικά ή κατά περίπτωση αλλά και σε τι εύρος να αποδεικνύονται οι "συστημικές πλημμέλειες" στις διαδικασίες ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής στο υπεύθυνο κράτος προορισμού. Στο επίπεδο αυτό το Δικαστήριο στην υπόθεση C-394/12 Shamsi Abdullahi, σκέψεις 51-60, παρέμεινε απλή στην δυνατότητα επίκλησης των "συστημικών πλημμελειών" από τον προσφεύγοντα παραπέμποντας άμεσα στη προηγούμενη νομολογιακή θέση του.

12. Petersson C., Recasting the Dublin Regulation: an analysis of the impact of the M.S.S. and N.S. /M.E. judgments on the recast of the Dublin Regulation, Human Rights Studies, Lund University, 2013, σελ. 46.

13. Βλ. Επίσημα Στατιστικά Στοιχεία Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου (07.06.2013-31.09.2018), http://asilo.gov.gr/wp-content/uploads/2018/04/Dublin-stats_march18GR.pdf, όπου από τα 9.675 εξερχόμενα αιτήματα για το 2017 τα 5.827 απορρίφθηκαν στη Γερμανία

και συνακόλουθη αύξηση των απορρίψεων.

Ειδικότερα, παρατηρείται μια σημαντική αύξηση στον αριθμό απορρίψεων αιτημάτων οικογενειακής επανένωσης από μέρους των γερμανικών αρχών, γεγονός που έχει επιφέρει αρκετά εμπόδια κατά την εφαρμογή του Κανονισμού Δουβλίνο III¹⁴. Οι εν λόγω απορρίψεις, σε μεγάλο βαθμό, εμφανίζουν ορισμένα επαναλαμβανόμενα μοτίβα, όπως μεταξύ άλλων την έλλειψη επίσημα μεταφρασμένων σε διεθνή γλώσσα εγγράφων προερχομένων κυρίως από τη χώρα καταγωγής, υποχρέωση, φυσικά, που δεν απορρέει από καμία διάταξη του Κανονισμού. Επιπρόσθετα, αρκετές απαντήσεις της Γερμανικής Υπηρεσίας Ασύλου δεν είναι επαρκώς ή καθόλου αιτιολογημένες, ιδιαίτερα, όταν χρησιμοποιείται ως νομική βάση του αιτήματος επανένωσης το άρθρο 17 του Κανονισμού¹⁵. Το στοιχείο αυτό σε συνδυασμό με τον ταχύτατο ρυθμό απάντησης της γερμανικής διοίκησης σε μεγάλο αριθμό υποθέσεων, ιδίως στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2018, θέτει υπό αμφισβήτηση το κατά πόσο εξετάζεται το ουσιαστικό μέρος των αιτημάτων οικογενειακής επανένωσης. Επιπλέον, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η απόρριψη έχει χαρακτηριστεί μονομερώς από τη γερμανική πλευρά ως «τελική» (final rejection), ενώ ζητήματα έχουν ανακύψει και με τη μέχρι πρότινος αποδεκτή πρακτική μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών να κρατούν ορισμένες

υποθέσεις “ανοιχτές” προκειμένου να γίνει η συλλογή των απαραίτητων εγγράφων και να μη χαθεί η προβλεπόμενη προθεσμία για την υποβολή επανεξέτασης¹⁶.

Έχει παρατηρηθεί το τελευταίο διάστημα η συστηματική στάση της Γερμανίας να απορρίπτει αιτήματα οικογενειακής επανένωσης βρίσκοντας έρεισμα στη νομολογία του ΔΕΕ της 6ης Ιουλίου 2017, υπόθεση Tsegezbab Mengesteab κατά Bundesrepublik Deutschland, C-670/16¹⁷, ως προς την έναρξη της τρίμηνης προθεσμίας που προβλέπεται για την υποβολή αιτήματος περί μεταβίβασης της ευθύνης για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος. Ενώ, σύμφωνα με την μέχρι τώρα εφαρμογή του Κανονισμού Δουβλίνο III κρίσιμος χρόνος από τον οποίο υπολογιζόταν η τρίμηνη προθεσμία του άρθρου 21 του Κανονισμού ήταν αυτός της πλήρους καταγραφής, ήτοι αίτηση για διεθνή προστασία, μετά την ερμηνεία του ΔΕΕ στο άρθρο 20 παρ. 2 του Κανονισμού η εν λόγω προθεσμία λογίζεται ότι μετρά νωρίτερα, επί του πρακτέου από τη στιγμή που ενημερώνεται η Υπηρεσία Ασύλου από τις δημόσιες αρχές (αστυνομικές) μέσω της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων «Αλκυόνη», σχετικά με το γεγονός ότι υπήκοος τρίτης χώρας εξέφρασε την επιθυμία να αιτηθεί διεθνή προστασία, ήτοι η κοινώς λεγόμενη “βούληση”¹⁸.

Η απότομη αυτή μεταστροφή στην εφαρμογή του

14. <http://www.theguardian.com/world/2017/aug/25/eu-states-begin-returning-refugees-to-greece-as-german-reunions-slow>.

15. <http://www.efsyn.gr/arthro/germaniko-plafon-stin-oikogeneiaki-epanensi>.

16. Η εν λόγω προθεσμία προβλέπεται στο αρ. 5 παρ. 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού 1560/2003 και ορίζεται στις τρεις εβδομάδες από την παραλαβή της απόρριψης.

17. Απόφαση της 6ης Ιουλίου 2017, Tsegezbab Mengesteab κατά Bundesrepublik Deutschland, C-670/16, «Το άρθρο 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 604/2013 έχει την έννοια ότι αίτηση διεθνούς προστασίας λογίζεται υποβληθείσα όταν ένα έγγραφο που έχει συνταχθεί από δημόσια αρχή και το οποίο πιστοποιεί ότι υπήκοος τρίτης χώρας ζήτησε διεθνή προστασία περιέρχεται στην αρχή που είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον εν λόγω κανονισμό και, ενδεχομένως, όταν έχουν περιέλθει στην εν λόγω αρχή μόνον οι κυριότερες πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε ένα τέτοιο έγγραφο, όχι όμως το ίδιο το έγγραφο ή αντίγραφο του.», παρ. 105.

18. Μάλιστα, διαφαίνεται μια νέα τάση της Γερμανικής Διοίκησης να κάνει επίκληση της δέσμης προθεσμίας του άρθρου 21 παρ. 1 εδάφιο 2 του Κανονισμού το οποίο, όμως, προβλέπεται για τις επιστροφές, όταν υπάρχει σύμπτωση του Eurodac με δεδομένα που έχουν καταχωρισθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού Eurodac. Με αυτόν τον τρόπο καταργείται στην πράξη η τρίμηνη προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 21 παρ.1 εδάφιο 1 του Κανονισμού, για την υποβολή αιτήματος περί μεταβίβασης της ευθύνης για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος.

προθεσμιών του Κανονισμού έχει ως αποτέλεσμα το εκπρόθεσμο αιτημάτων ανάληψης σύμφωνα με την αποκλειστική προθεσμία του άρθρου 21, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για τη χρήση των δεσμευτικών άρθρων¹⁹ του Κανονισμού και συνακόλουθα την απόρριψή τους ως απαραδέκτων. Μόνη λύση αποτελεί η επίκληση του άνευ προθεσμίας άρθρου 17 του Κανονισμού Δουβλίνου III, ή αλλιώς «ρήτρα διακριτικής ευχέρειας»²⁰, που όμως λόγω της ίδιας της φύσης του δεν αποτελεί δεσμευτικό κριτήριο για τα κράτη μέλη.

Πέραν, όμως, τούτου, η αποστολή ολοένα και περισσότερων αιτημάτων βάσει του άρθρου «διακριτικής ευχέρειας» (άρθρο 17) εξακολουθεί να συναντά την πάγια πρακτική της Γερμανίας να μη δέχεται αιτήματα οικογενειακής επανένωσης για τα οποία έχει παρέλθει άπρακτη η τρίμηνη προθεσμία του Κανονισμού, χωρίς να αξιολογεί επί της ουσίας τα αιτήματα ανάληψης ευθύνης. Η στάση αυτή της Γερμανίας βασίζεται εν πολλοίς στο γεγονός ότι το άρθρο 17 αποτελεί τη νομική βάση για τις περιπτώσεις οικογενειακής επανένωσης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των δεσμευτικών κριτηρίων, ήτοι για τις περιπτώσεις επανένωσης εκτός της έννοιας της πυρηνικής οικογένειας.

Το 2018 φαίνεται ότι θα είναι η πρώτη χρονιά με αρνητικό πρόσημο στην αποδοχή εξερχόμενων αιτημάτων από την Ελλάδα προς τα άλλα κράτη μέλη, με μεγάλο μερίδιο ευθύνης να φέρει και η Γερμανία. Οι δυσκολίες που καταγράφονται παραπάνω είναι αποτέλεσμα εν πολλοίς πολιτικών αποφάσεων και αυτό οφείλεται σε ένα βαθμό στη δυσπιστία που κυριαρχεί μεταξύ των κρατών μελών της

Ένωσης ως προς τον τρόπο που εφαρμόζουν τα ευρωπαϊκά κείμενα, όπως είναι ο Κανονισμός Δουβλίνου. Η πρακτική που ακολουθείται από τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τον Κανονισμό οφείλεται ακριβώς στη μεταξύ τους έντονη αλληλεπίδραση, αλλά και στην αλληλεπίδραση μεταξύ των τελειούων και των αιτούντων διεθνούς προστασίας. Με άλλα λόγια, **επειδή ο Κανονισμός Δουβλίνου III δεν φτιάχτηκε για τη διαχείριση προσφυγικών κρίσεων, αποδεικνύεται ανεπαρκής στο να εξασφαλίσει όχι μόνο την ίση κατανομή του βάρους μεταξύ των κρατών μελών ως προς την εξέταση αιτημάτων διεθνούς προστασίας αλλά και την τήρηση των νομικών εγγυήσεων υπέρ των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.**

Σε πρακτικό επίπεδο, η προβληματική εφαρμογή του Κανονισμού έχει αποθαρρύνει το τελευταίο διάστημα ένα μεγάλο αριθμό αιτούντων άσυλο από το να ακολουθήσουν τη νόμιμη οδό, μέσω του μηχανισμού του Δουβλίνου, με αποτέλεσμα να οδηγούνται στην αναζήτηση παράνομων μέσων για τη μετακίνησή τους, επιλογή που συχνά αποδεικνύεται επικίνδυνη ή και μοιραία. **Η μη αποτελεσματική εφαρμογή του Δουβλίνου III είναι και ο λόγος που άνοιξε τον δρόμο για την αναζήτηση ενός νέου Κανονισμού Δουβλίνου IV, ο οποίος βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε διαβουλεύσεις ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και όπως δείχνουν τα πράγματα, η λύση που προτείνεται είναι η επιβολή ενός μηχανισμού πιο αυστηρού, ο οποίος όμως δε λύνει το πρόβλημα του άνισου καταμερισμού της ευθύνης που εξακολουθεί να βαρύνει τα κράτη πρώτης υποδοχής.**

19. Οικογενειακοί λόγοι (άρθρα 8, 9, 10, 11) και λόγοι εξάρτησης (άρθρο 16) του Κανονισμού.

20. Φράγκου Ρ.- Χοτούρας Δ., Ο νέος Κανονισμός "Δουβλίνο III": Προσπάθεια εξορθολογισμού του ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου ή ακόμη μία χαμένη ευκαιρία;, Συνήγορος, Τεύχος 101 (2014), σελ. 70

21. Ορισμός της οικογένειας, άρθρο 2 στοιχ.ζ του Κανονισμού.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Παράνομες προσλήψεις-εκφάνσεις ποινικού και διοικητικού καταλογισμού

Επιστημονική ημερίδα διοργανώθηκε στις 28.1.2019 στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΔΣΠ με θέμα «Παράνομες προσλήψεις-εκφάνσεις ποινικού και διοικητικού καταλογισμού» με ομιλητές τους κ.κ. Διονυσία Μπιτζούνη, Αρεοπαγίτη, Δημήτρη Ασπρογέρακα, Εισαγγελέα Εφετών Πειραιά, Σπύρο Βλάχοπουλο, καθηγητή Δημοσίου Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Δικηγόρου, και **Πολυχρόνη Τσιρίδη, ΔΝ, Δικηγόρου**. Την εκδήλωση συντόνισε ο **Αντιπρόεδρος του**



ΔΣΠ κ. Παναγιώτης Πετρόπουλος. Χαιρετισμό απηύθυνε ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. Γιώργος Σταματογιάννης.

Ιατρική και νομική αξιολόγηση της ενδοοικογενειακής βίας

Επιστημονική ημερίδα Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Πειραιώς και Ελληνικής Ιατροδικαστικής Εταιρείας με θέμα «Ιατρική και νομική αξιολόγηση της ενδοοικογενειακής βίας» διοργανώθηκε στις 23.2.2019 στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιώς με ομιλητές τους κ.κ. Ηλία Μπογιόκα, ιατροδικαστή, προϊστάμενο Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Πειραιώς, με θέμα «Το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας», **Νικόλαο Μπιλήρη, Δικηγόρο, μέλος του ΔΣ του ΔΣΠ με θέμα «Νόμος 3500/2006 περί ενδοοικογενειακής βίας, έννοια. Νομική αντιμετώπιση»**, Λήδα Κοβάτση, ιατροδικαστή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ, με θέμα «Ανάλυση του DNA και ανεύρεση του δράστη. Η νέα πραγματικότητα», Νικόλαο Ποιμενίδη, Εισαγγελέα Εφετών Πειραιώς με θέμα «Κακοποίηση ανηλίκων», Δρ Γρηγόρη Λέωντος, ιατροδικαστή, Πρόεδρο της Ελληνικής Ιατροδικαστικής Εταιρείας με θέμα «Οι κατευθυντήριες οδηγίες στη διαχείριση της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών».

Δρ. Κωνσταντίνα Κωστάκου, Αξιωματικό ΕΛΑΣ, Ψυχολόγο με θέμα «Παρουσίαση περιστατικού ενδοοικογενειακής σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκου κλη»

Ναυτιλιακή Εκδήλωση στο Πανεπιστήμιο Πειραιά

Στις 15-3-2019 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στο Πανεπιστήμιο Πειραιά εκδήλωση με θέμα «Ναυτική Διαιτησία και Διαμεσολάβηση». Την εκδήλωση διοργάνωσε και συντόνισε ο επίτιμος Πρόεδρος της Ένωσης Μεσιτών Ναυτιλιακών Συμβάσεων κ. Νικόλαος Πενθερουδάκης. Ομιλητές ήταν ο κ. Αντώνης Τσαβδαρίδης, Εταίρος και Επικεφαλής του Τομέα Διαιτησιών της δικηγορικής εταιρείας Ρόκας, Λέκτορας στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Secretary General European Court of Arbitration, Αντιπρόεδρος Ελληνικής Ένωσης για τη Διαιτησία και Ενώσεως για τη Ναυτική Διαιτησία, ο κ. Γεώργιος Θεολογίτης, πρώην Πλοίαρχος, έμπειρος Ναυλομεσίτης και πρώην Πρόεδρος της Επιτροπής Επιμόρφωσης του Σ.Μ.Ν.Σ. και το μέλος του συλλόγου μας η κα **Μαρίνα Αλφειροπούλου, LL.M. (ναυτικό δίκαιο), Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια Υπουργείου Δικαιοσύνης, Αργώ Μέλος της Ένωσης για τη Ναυτική Διαιτησία στον Πειραιά, Υποψήφια Δ.Ν. Ε.Κ.Π.Α. (δίκαιο θαλάσσιας ασφάλισης, υπό την επίβλεψη της αξιότιμης Καθηγήτριας κας Λίας Αθανασίου).**

Κατά την εκδήλωση, ο κ. Αντώνιος Τσαβδαρίδης εξήγησε το θεσμικό πλαίσιο της ναυτικής διαιτησίας, καθώς και το δύσκολο θέμα της ενσωμάτωσης ρητρών διαιτησίας σε ναυλοσύμφωνα και φορτωτικές, ο κ. Γεώργιος Θεολογίτης αναφέρθηκε σε περιπτώσεις ναυτικής διαιτησίας καταθέτοντας την εμπειρία του, και η κα Μαρίνα Αλφειροπούλου ανέπτυξε τους κανόνες LMAA/Baltic Exchange Mediation Rules 2009 και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο διαμεσολάβησης.



4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ένωσης Δικαίου αλλοδαπών και μετανάστευσης

17

Με επιτυχία διεξήχθη στις 30.3.2019 στην αίθουσα «ΕΥΡΩΠΗ» της ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ το 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ένωσης Δικαίου αλλοδαπών και μετανάστευσης. Το θέμα του συνεδρίου ήταν «Πρόσφατες εξελίξεις στην θεωρία και Νομολογία στο Δίκαιο καταστάσεως αλλοδαπών» **Χαιρετισμούς έκαναν οι κκ. Γεώργιος Σταματογιάννης, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, Μιχάλης Καθαντζόπουλος, Γενικός Γραμματέας ΔΣΑ Ζαχαρούλα Τσιριγώτη, Αντιστράτηγος, Προϊσταμένη Κλάδου Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ., Χρυσούλα Ελ. Μαρινάκη, Πρόεδρος ΕΔΑΜ.**



Jason deCaires Taylor - Museo Atlantico

Στην πρώτη συνεδρία με Προεδρεύουσα την κ. Ελίνα Μουσταΐρα, Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ ήταν Κεντρικοί Ομιλητές: Οι κ.κ. Αγγελική Παπαπαναγιώτου - Λέζα, Εφέτης ΔΔ, Πρόεδρος της 5ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, Μέλος του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης ΔΕΦΑΘ με θέμα: «Ζητήματα αιχμής στο προσφυγικό δίκαιο. Η σκοπιά του δικαστή ως μέλους της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών και ως εθνικού δικαστή», Γλυκερία Σιούτη, Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ με θέμα «Επενδύσεις σε ακίνητα και μέσα πληρωμής», Μάρκος Παπακωνσταντής, Δικηγόρος, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκού Δικαίου με θέμα «Πρόσφατη Νομολογία ΔΕΕ στο Μεταναστευτικό δίκαιο».

Στην δεύτερη συνεδρία με θέμα: «Κώδικας Μετανάστευσης» με την προεδρεύουσα την κ. Κατερίνα Δουβουνιώτη, Α' Αντιπρόεδρος ΕΔΑΜ.

Ομιλητές ήταν οι κ.κ. Ευστάθιος Καμπουρίδης, Προ-

ϊστάμενος τμήματος Αδειών Διαμονής Δ/ση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης Νοτίου Τομέα, Πειραιώς & Νήσων με θέμα «Θεωρία και πράξη: Δυσχέρειες στην εφαρμογή της νομοθεσίας για την έκδοση αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών», **Βασιλική Κατσαγώνη, Δικηγόρος, LL.M in International Studies, Υπ. Διδάκτωρ Νομικής Bluecard με θέμα: «Παρουσίαση και κριτική αποτίμηση του συστήματος προσέληκσης μεταναστών υψηλής ειδίκευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δέκα χρόνια μετά την Οδηγία 2009/50/ΕΚ».**, Δημήτρης Βολιάκος, LL.M, Δικηγόρος Αθηνών με θέμα: «Η χορήγηση άδειας παραμονής στη δεύτερη γενιά» Προτάσεις ΕΔΑΜ έκαναν οι κ.κ. Γιάννης Αυγερινός, Γ' Αντιπρόεδρος ΕΔΑΜ Χρήστος Σπύρου, Γενικός Γραμματέας ΕΔΑΜ

Επακολούθησε συζήτηση

Στην Γ Συνεδρία με θέμα: «Η έννοια της δημόσιας τάξης στον χώρο του Μεταναστευτικού δικαίου - Θεωρία & Νομολογία» με προεδρεύοντα τον κ. Κώστα Α. Ρόκα, Λέκτορα του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Δικηγόρο Αθηνών, Δ.Ν. Πανεπιστημίου Paris 1 Panthéon-Sorbonne, Μαριλένα Ειρηνάκη, Πρωτοδίκη ΔΔ, μέλος της Αρχής Προσφυγών με θέμα «Η έννοια της Δημόσιας Τάξης στη Νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων, Εβελίνα Στεϊροπούλου, Δικηγόρος, ΔΜΣ Δημοσίου Δικαίου ΕΚΠΑ, Μέλος του Μητρώου Δικηγόρων της υπηρεσίας Ασύλου με θέμα: «Λόγοι αποκλεισμού από τη Διεθνή Προστασία», Υπαστυνόμος Α Γκουτζιλίκας Στέφανος, Δ/ση Αλλοδαπών / ΑΕΑ, Αστυνόμος Β Χατζημιχαηλίδου Αικατερίνη, Δ/ση Προστασίας Συνόρων / ΑΕΑ, **Κίμωνας Ζάκκας, Δικηγόρος Πειραιώς, ΜΔΕ Δημοσίου Δικαίου ΕΚΠΑ**, με θέμα: «Διοικητική και δικαστική κράτηση υπηκόων τρίτων χωρών»

Επακολούθησε συζήτηση και εν συνεχεία εξήχθησαν τα Συμπεράσματα.

Ένωση Ποινικολόγων και Μαχομένων Δικηγόρων

Ιστοσελίδα <http://ellinesdikigoroi.gr>, E-Mail: info@ellinesdikigoroi.gr

facebook: ΕΝΩΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΜΑΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

Η Ένωση Ποινικολόγων και Μαχομένων Δικηγόρων, διοργάνωσε ημερίδα, μαζί με τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, στις 5.4.2019, στην αίθουσα Μιχάλης Ζαφειρόπουλος του Δ.Σ.Α, με θέμα «ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ»

Εκδήλωση του ΔΣΠ για τους επιτίμους και νέους Δικηγόρους Πειραιά

Εκδήλωση για τους επιτίμους και νέους Δικηγόρους Πειραιά έγινε στις 4.2.2019 στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΔΣΠ.

ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ:

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του Πέτρου
 ΒΑΡΕΛΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ του Πέτρου
 ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Μιχάλη
 ΔΙΒΑΡΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ του Ευσταθίου
 ΔΙΚΑΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ του Παναγιώτου
 ΖΟΥΛΙΑ-ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑ ΜΑΡΙΑ του Χαραλάμπους
 ΚΥΡΙΑΖΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ του Αργυρίου
 ΜΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ - ΤΕΛΕΙΩΝΗ ΑΝΝΑ του Γεωργίου
 ΜΠΡΙΛΗ - ΚΟΥΜΑΚΗ ΕΥΓΕΝΙΑ του Χαριλάου
 ΠΙΟΤΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του Παρασκευά
 ΤΣΙΛΙΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του Γεωργίου
 ΦΑΖΟΣ – ΦΑΖΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του Στυλίου
 ΑΓΙΑΝΟΓΛΟΥ ΒΙΟΛΕΤΤΑ του Αβραάμ



ΑΡΙΣΤΕΥΣΑΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ:

• Β' ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2017

Αριστεύσαντες

ΑΝΤΙΜΙΣΙΑΡΗ ΑΝΝΑ του Ηλία
 ΠΟΥΛΑΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ του Ιωάννη
 ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΥ ΕΙΡΗΝΗ του Γεωργίου
 ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΟΥ ΕΛΕΝΗ του Βασίλειου

ΣΤΑΜΠΕΛΟΥ ΓΑΡΥΦΑΛΙΑ του Ιωάννη
 ΜΠΑΤΑΓΙΑΝΝΗ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ του Ευάγγελου
 ΛΕΛΗ ΓΕΩΡΓΙΑ του Παναγιώτη
 ΤΡΑΥΛΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ του Ιωάννη
 ΠΑΛΑΙΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Αθανασίου
 ΡΟΥΣΣΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ του Νικολάου
 ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΡΙΑ-ΚΑΛΛΙΟΠΗ του Πέτρου
 ΔΡΑΚΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ του Περικλή
 ΜΑΚΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του Νικολάου
 ΖΩΓΡΑΦΗ ΜΑΡΙΝΕΛΑ του Χριστάκη
 ΚΑΚΑΒΟΥΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του Ευαγγέλου
 ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ του Μιχαήλ
 ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ του Δημητρίου
 ΜΕΣΣΗΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΠΗΝΕΛΟΠΗ του Κωνσταντίνου
 ΚΟΥΡΗ ΕΥΘΥΜΙΑ του Διονυσίου
 ΣΟΦΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ του Ιωάννη
 ΒΑΛΜΑΣ-ΒΛΟΥΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του Παναγιώτη
 ΑΛΜΠΟΥΡΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ του Γεωργίου



ΜΕΛΙΣΑΝΙΔΟΥ ΘΕΟΠΙΣΤΗ του Ιακώβου
 ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Δημητρίου
 ΠΕΤΥΧΑΚΗ ΕΛΕΝΗ του Νικολάου
 ΜΟΥΡΤΖΗ ΜΑΡΙΑ του Σώζων
 ΑΔΡΙΑΝΟΝΑ ΤΑΜΑΡΑ του Valeri
 ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΛΥΞΕΝΗ του Παναγιώτη
 ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΑ του Αθανασίου
 ΛΙΟΥΜΠΕΝΟΒΑ ΜΑΡΙΑ του Νικολάι
 ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΟΥ ΜΥΡΣΙΝΗ του Κωνσταντίνου
 ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Νικολάου
 ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ ΣΜΑΡΑΓΔΑ του Δημητρίου
 ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΠΙΔΑ του Περικλή
 ΜΠΑΖΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ του Δημητρίου

Α΄ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018**Αριστεύσαντες**

ΖΑΠΟΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Κωνσταντίνου

ΘΩΜΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ του Νικολάου

ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Ηλία

ΛΕΝΤΗ ΕΙΡΗΝΗ του Αγγέλου

ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΜΑΡΙΑ του Νικολάου

ΒΟΥΡΙΚΗΣ ΜΑΡΙΟΣ του Αντωνίου

ΜΑΝΤΖΟΥΚΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ του Αθανασίου

ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ-ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ του Παναγιώτη

ΠΑΥΛΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ του Ιωάννη

ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΡΟΠΗ του Νικολάου

ΚΑΠΛΑΝΙΔΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ του Βασιλείου

ΝΤΕΝΤΙΔΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του Μιχαήλ

ΒΕΝΤΟΥΡΗ ΕΛΕΝΗ του Ιωάννη

ΠΟΝΤΙΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Νικολάου

ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του Γεωργίου

ΜΗΝΑΙΟΠΟΥΛΟΣ ΒΙΚΤΩΡ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

του Κων.-Ευάγγελου

ΑΠΕΡΓΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ του Παύλου

ΔΕΛΑΒΙΝΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ του Νικολάου

ΧΑΤΖΗ ΙΡΜΑ του Χαλιδά

ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του Σπυρίδων

ΜΠΟΜΠΟΛΑΚΗ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ του Γεωργίου

ΑΓΑΠΗΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Κωνσταντίνου

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ του Κωνσταντίνου

ΜΗΛΙΩΝΗ ΣΟΦΙΑ του Κωνσταντίνου

Δικηγόροι - Μέλη του Δ.Σ.Π., υποψήφιοι των Περιφερειακών, Δημοτικών & Ευρωεκλογών 2019

Σας ενημερώνουμε ότι μέχρι τις 30-3-2019 στις Περιφερειακές, Δημοτικές και Ευρωεκλογές 2019 έχουν θέσει υποψηφιότητα οι εξής δικηγόροι-μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς:

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ «ΠΕΙΡΑΙΑΣ ΠΟΛΗ ΠΡΟΤΥΠΟ»
(ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΒΛΑΧΑΚΟΣ ΝΙΚΟΣ)

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- ΚΟΥΣΤΕΝΗ ΕΒΙΤΑ
- ΜΠΑΝΤΑΒΑΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
- ΜΠΙΛΙΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ
- ΠΛΑΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ «ΠΕΙΡΑΙΑΣ ΝΙΚΗΤΗΣ» (ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΩΡΑΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ)

ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- ΒΑΘΕΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
- ΚΛΑΠΑΔΑΚΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
- ΣΤΑΜΕΛΑΚΗ ΑΘΗΝΑ
- ΧΑΡΒΑΛΑΚΟΥ ΑΘΗΝΑ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ «ΠΕΙΡΑΙΑΣ για όλους»
(ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΙΚΟΣ ΜΠΕΛΑΒΙΛΑΣ)

ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- ΜΑΡΙΑ ΣΤΑΘΑΚΗ
- ΒΑΝΑ ΜΕΛΑ

ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΗΜΟΤΩΝ»
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ: ΔΙΑΛΙΝΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

- ΧΑΜΑΡΙΑΣ ΗΛΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ «ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΗ»
(ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΡΟΥΛΑ ΝΑΝΝΟΥ)

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

- ΚΡΙΤΣΙΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ «ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ» (ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ)

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- ΤΣΑΓΚΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
- ΣΧΙΝΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΣΠΕΤΣΩΝ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ «ΣΠΕΤΣΕΣ ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ» (ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΥΡΑΚΗΣ)

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

- ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ



Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Την ομορφιά....ατένισα»

Παρουσίαση του CD της δικηγόρου κας Φωτεινής Πατρού με τίτλο «Την ομορφιά....ατένισα» σε μουσική του συνθέτη κ.Σάκη Τσιλίκη έγινε στις 13.3.2019 στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΔΣΠ. Τα τραγούδια ερμήνευσαν οι κ.κ. Φωτεινή Πατρού, Ιωάννα Ρεϊζη, Αφροδίτη Μαθούχου, με τη συνοδεία στο πιάνο των κκ Σάκη Τσιλίκη και Κατερίνας Μπασματζόγλου και με την ευγενική συμμετοχή της Χορωδίας του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά υπό τη διεύθυνση του μαέστρου κ. Μάριου Καζά.



Παιδικός αποκριάτικος χορός

Ο ετήσιος αποκριάτικος χορός των παιδιών των δικηγόρων Πειραιά έγινε στην αίθουσα «ΟΛΥΜΠΙΑ» της Αίγλης Ζαππείου στις 6.3.2019 με επιτυχία και με την παρουσία της παιδικής χορωδίας του ΔΣΠ .



Επέτειος της 25ης Μαρτίου 1821



Κατάθεση στεφάνου στον ανδριάντα του στρατηγού Καραϊσκάκη έκανε ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. Γιώργος Σταματογιάννης επ' ευκαιρία της επετείου της 25ης Μαρτίου 1821.

Σημαντική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) για την προστασία του δικηγορικού απορρήτου

Σημαντική απόφαση για την προστασία του δικηγορικού απορρήτου (βλ. άρθρο 38 ΚωδΔικ) και την (κατ' αρχήν) απαγόρευση έρευνας και κατάσχεσης σε δικηγορικά γραφεία (πρβλ. άρθρο 39 παρ. 1 ΚωδΔικ) εξέδωσε το ΕΔΔΑ.

Με την πρόσφατη απόφαση «Λεοτσάκος κατά Ελλάδος» της 4.10.2018 (αριθ. Προσφ. 30958/13) το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση του άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) σε υπόθεση που αφορούσε διεξαγωγή έρευνας σε δικηγορικό γραφείο, στο πλαίσιο προκαταρκτικής εξέτασης, που κατέληξε στην κατάσχεση πλήθους εγγράφων και ηλεκτρονικών αρχείων.

Το δικαστήριο εκκινεί από την πάγια θέση του ότι οι εγγυήσεις, οι οποίες συνδέονται με έρευνες σε δικηγορικά γραφεία, πρέπει να είναι πιο αυστηρές από αυτές σε ιδιωτική κατοικία ή επαγγελματικό χώρο, λαμβάνοντας υπ' όψιν το απόρρητο της επικοινωνίας μεταξύ των δικηγόρων και των εντολέων τους (Μοδέστου κατά Ελλάδα της 16.3.2017, Προσφυγή υπ' αριθμόν 51693/13, σκ. 44).

Στην προκείμενη υπόθεση το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε κατ' αρχάς ότι η έρευνα και η κατάσχεση συνιστούσε επέμβαση προβλεπόμενη στο νόμο και έγινε για την επιδίωξη νόμιμου σκοπού. Πλην όμως, διαπίστωσε ότι δεν επρόκειτο για μέτρο απαραίτητο σε μια δημοκρατική κοινωνία, και κατά τούτο υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ για τους εξής λόγους:

1. Παρότι η έρευνα διήρκεσε 12 ημέρες, ο δικηγόρος δεν ήταν παρών σε κανένα χρονικό σημείο, και δεν απεδείχθη εάν εκλήθη προς τούτο.

2. Κατασχέθηκαν υπολογιστές και εκατοντάδες έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των αρχείων εντολέων του δικηγόρου.

3. Η παρουσία μίας γειτόνισσας, ως ανεξάρτητου μάρτυρα, δεν ήταν επαρκής εγγύηση, καθώς αυτή δεν είχε νομικές γνώσεις και δεν ήταν σε θέση να εντοπίσει έγγραφα τα οποία αφορούσαν σε υποθέσεις εντολέων του δικηγόρου, που εμπίπτουν στο δικηγορικό απόρρητο.

4. Δεν αποδείχθηκε εάν (όλα) τα κατασχεθέντα είχαν ευθεία σχέση με το ερευνώμενο ποινικό αδίκημα.

5. Το Δικαστικό Συμβούλιο που επελήφθη εκ των υστέρων της υπόθεσης -καθώς δεν προβλέπεται προληπτικός έλεγχος νομιμότητας- δεν έκρινε εάν όλα τα κατασχεθέντα είχαν ευθεία σχέση με το ερευνώμενο ποινικό αδίκημα.

6. Η τήρηση των αρχών της δίκαιης δίκης και της ευθυδικίας («*équité de la procédure engagée*») τίθεται εν αμφιβόλω, καθώς ο αυτός εισαγγελικός λειτουργός διεξήγαγε την προκαταρκτική εξέταση, εξέδωσε το οικείο ένταλμα σε βάρος του δικηγόρου, και διατύπωσε την γενόμενη εξ ολοκλήρου δεκτή πρόταση στο Δικαστικό Συμβούλιο, που έκρινε *ex post facto* επί της διεξαχθείσας έρευνας και της κατάσχεσης.



Προσωρινή διαταγή απαγόρευσης αντιποίησης δικηγορικού λειτουργήματος

(5/4/2019)

Σας γνωστοποιούμε ότι με την από 1-4-2019 Προσωρινή Διαταγή του Ειρηνοδικείου Πειραιά, κατόπιν αίτησης του ΔΣΠ κατά πολιτικού κόμματος, υποχρεώθηκε το καθού να παύσει την μέσω εντύπων, διαδικτύου, τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών μηνυμάτων διαφήμιση νομικών υπηρεσιών.

Ανακοίνωση για το ΕΤΕΑΕΠ

29/3/2019

Ενημερώνουμε ότι έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΑΕΠ (<http://www.eteaep.gov.gr>) οι τρέχουσες και οι αναδρομικές εισφορές επικουρικής ασφάλισης.

Επιστημονική ημερίδα για τα νέα σχέδια ΠΚ και ΚΠΔ

Με αθρόα συμμετοχή δικηγόρων, δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών έλαβε χώρα η επιστημονική ημερίδα που διοργάνωσε ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά στην αίθουσα εκδηλώσεων του την Πέμπτη, 11-4-2019 με θέμα το σχέδιο νόμου για τους νέους Κώδικες Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας. Οι εργασίες της ημερίδας άρχισαν με τους χαιρετισμούς του **Προέδρου του ΔΣΠ Γιώργου Σταματογιάννη και του Υπουργού Δικαιοσύνης Μιχάλη Καλογήρου**, ενώ στη συνέχεια ο δικηγόρος-υπ. διδάκτωρ νομικής και συντονιστής της εκδήλωσης **Στέφανος Φακής έδωσε διαδοχικά το λόγο τους ομιλητές Χάρη Δαλακούρα, Καθηγητή Νομικής του ΔΠΘ, πρόεδρο της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του ΚΠΔ, Πολυχρόνη Τσιρίδη, διδάκτορα νομικής, δικηγόρο, Ευάγγελο Κασαλιά Εισαγγελέα Εφετών και μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του ΚΠΔ και Παναγιώτη Καζή, δικηγόρο, μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του ΠΚ.**

Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι υπάρχει ανάγκη για βαθιές τομές στα θεσμικά αυτά νομοθετήματα που υπηρετούν (με κάποιες έστω τροποποιήσεις) τη δικαιοσύνη για περίπου εβδομήντα χρόνια, προς το σκοπό του εκσυγχρονισμού τους και της προσαρμο-

γής τους στα νέα δεδομένα της κοινωνίας. Αξιοσημείωτη ήταν η καθολική αναγνώριση του κύρους και της εμπιστοσύνης προς τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία αποτελείται από πανεπιστημιακούς, δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς και δικηγόρους. Διάχυτη επίσης ήταν η επίγνωση ότι πρόκειται για το αποτέλεσμα μίας εργασίας που έχει αφετηριακό σημείο αρκετά νωρίτερα και αποσκοπεί να αποτελέσει ένα σύγχρονο, συμπαγές και συστηματικό ποινικό νομικό πλαίσιο μακροπρόθεσμα. Τέλος και παρά τις ήσσονος σημασίας επιμέρους διαφοροποιήσεις, κατά γενική ομολογία η μεταρρύθμιση αυτή κρίθηκε ότι κινείται στη σωστή κατεύθυνση και θα συμβάλει στη βελτίωση της απονομής της ποινικής δικαιοσύνης στη χώρα μας.



Επισκέψεις υποψηφίων Δημάρχων Πειραιά στα γραφεία του ΔΣΠ

Τα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά επισκέφθηκε στις 20 Μαρτίου 2019 ο υποψήφιος δήμαρχος Πειραιά **Νίκος Μπελαβίδης**, επικεφαλής του συνδυασμού «Πειραιάς για Όλους» συνοδευόμενος από τις δικηγόρους και δημοτικές συμβούλους Πειραιά **Μαρία Σταθάκη και Βάνα Μελλά** και τον δημοτικό σύμβουλο Δημήτρη Γκερλέ. Τους υποδέχτηκαν ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Π. **Γιώργος Σταματογιάννης**, οι Αντιπρόεδροι **Παναγιώτης Πετρόπουλος και Γιώργος Καραμιζάρης**, ο Γεν. Γραμματέας **Χρήστος Πλ. Ηλιάδης**, το μέλος Δ.Σ. **Γιάννης Καρδαράς** και το πρώην μέλος Δ.Σ. **Παναγιώτης Δεγληέρης**. Στην πολύωρη και γόνιμη συνάντηση οι παρευρισκόμενοι αντάλλασαν απόψεις για τα καίρια ζητήματα που απασχολούν και ταλανίζουν την πόλη. Ειδικότερα ο Πρόεδρος του Συλλόγου εξέφρασε την αταλάντευτη και ομόφωνη θέση του Δ.Σ.Π. για τη μεταστέγαση των Δικαστηρίων στην πρώην Ράλληιο Σχολή και την πεποίθηση ότι μπορούν να ξεπεραστούν τα αναφυόμενα ζητήματα, ενώ παράλληλα επισημάνθηκε η ανάγκη της λειτουργικής ενότητας όλων των Δικαστηρίων (πολιτικών και διοικητικών) τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα. Τονίστηκε, επίσης, η ανάγκη της ισομερούς κατανομής των πόρων που θα διατεθούν στην πόλη από την

Περιφέρεια μέσω της Ο.Χ.Ε., ενώ η αναπτυξιακή προοπτική του λιμανιού (προβλήτας, κρουαζιερόπλοια) πρέπει να γίνει αφού προηγηθούν περιβαλλοντικές, πολεοδομικές και οικονομικές επιπτώσεις στην πόλη που θα καταδεικνύουν το θετικό πρόσημο για τις συγκεκριμένες ενέργειες.

Ο κ. Μπελαβίδης δήλωσε ότι στηρίζει ανεπιφύλακτα την αξιοποίηση του κτιρίου της πρώην Ραλλείου ως Δικαστικού Μεγάρου Πειραιά και κατέθεσε την πολύχρονη και επιστημονική του ενασχόληση με τα καίρια ζητήματα της πόλης.

Σε ιδιαίτερα θερμό κλίμα, οι παρευρισκόμενοι έδωσαν ραντεβού και την «επόμενη» μέρα των δημοτικών εκλογών.



Ο υποψήφιος δήμαρχος Πειραιά **Νίκος Βλαχάκος** συναντήθηκε με τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, **κ. Γιώργο Σταματογιάννη** και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στα γραφεία του συλλόγου.

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε πολύ καλό κλίμα και ο κ. Βλαχάκος ευχαρίστησε τον πρόεδρο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την εποικοδομητική συνάντηση που είχαν και τους συνεχάρη για την ενεργή παρουσία του Δικηγορικού Συλλόγου στη ζωή της πόλης. «Οι εργασίες για την αξιοποίηση του κτιρίου της πρώην Ραλλείου, ως Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά, έπρεπε να έχουν ξεκινήσει εδώ και πολύ καιρό. Στηρίζω τις θέσεις του Δικηγορικού Συλλόγου να δοθεί επιτέλους λύση στο κτιριακό πρόβλημα των δικαστηρίων Πειραιά. Να μείνουν τα δικαστήρια στην πόλη μας. Οι εκκρεμότητες που υπάρχουν, είτε από την πλευρά της κεντρικής εξουσίας είτε από την πλευρά της απερχόμενης δημοτικής αρχής, πρέπει να επιλυθούν το γρηγορότερο δυνατόν και να προχωρήσουν άμεσα οι διαδικασίες», δήλωσε ο Νίκος Βλαχάκος.

Τα μέλη του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου ενημέρωσαν τον κύριο Βλαχάκο για θέματα του κλάδου τους και άκουσαν τις θέσεις του για τα μεγάλα έργα ανάπτυξης που χρειάζεται ο Πειραιάς, το πρόσφατο μεγάλο ζήτημα με την απόφαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, αλλά και σοβαρά θέματα κα-

θημερινότητας όπως το κυκλοφοριακό, η καθαριότητα, το πράσινο, ο δημοτικός φωτισμός κ.α. Ο κ. Βλαχάκος σημείωσε, για άλλη μια φορά, την αταλάντευτη θέση του, στην άρνησή του να γίνει λιμάνι η Πειραική.

Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου **Γιώργος Σταματογιάννης**, οι Αντιπρόεδροι **Παναγιώτης Πετρόπουλος και Γιώργος Καραμιζάρης**, ο Γενικός Γραμματέας **Χρήστος Ηλιάδης**, το μέλος του Δ.Σ. και πρώην Δημοτικός Σύμβουλος Πειραιά **Γιάννης Καρδαράς** κ.α.

Τον υποψήφιο δήμαρχο **Νίκο Βλαχάκο** συνόδευαν οι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι του συνδυασμού του και δικηγόροι: **Νίκος Μπιλίρης, μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, οι κυρίες Εβίτα Κουστένη και Βασιλική Πλάκα και ο Κώστας Μπαταβάνης**, καθώς και άλλοι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι.



ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Νομικό Πλαίσιο Ν. 4512/ 2018
 Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης στην Οικογενειακή Διαμεσολάβηση

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

Το Κέντρο Διαμεσολάβησης Πειραιώς (ΚΕ.ΔΙ.Π.) σε συνεργασία με τον Διεθνούς Φήμης Οργανισμό οικογενειακής διαμεσολάβησης "MIKK e.V." (<http://www.mikkev.de/english/englisch/>) και τον εκπαιδευτή Διαμεσολαβητών **Σπύρο Κ. Λειβαδόπουλο** διοργανώνει νέο σεμινάριο στην οικογενειακή διαμεσολάβηση (family mediation) στα Ελληνικά, διάρκειας **20 ωρών**.

Εκπαιδευτικό ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: 19,20&21 Απριλίου 2019 (Παρασκευή 19/04 απόγευμα από 15:00 έως 20:30, Σάββατο 20/04 & Κυριακή 21/04 από 9:00 – 18:00)

Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 21 άτομα

Εκπαιδευτική Ομάδα:

- 1) **Σπύρος Λειβαδόπουλος**, Δικηγόρος – Διαμεσολαβητής & Εκπαιδευτής Διαμεσολαβητών
- 2) **Ευαγγελία Ποδυράκη**, Δικηγόρος – Διαμεσολαβήτρια & Εκπαιδύτρια Διαμεσολαβητών
- 3) **Νόρα Συρίου**, Δικηγόρος – Διαμεσολαβήτρια & Εκπαιδύτρια Διαμεσολαβητών

Εισηγήσεις: Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου θα υπάρξουν εισηγήσεις από ειδικούς στον τομέα τους επιστήμονες, για την ενδοοικογενειακή βία και την ψυχολογία των συγκρούσεων στην οικογένεια (διάσταση & διαζύγιο).

Για το πρόγραμμα εκπαίδευσης στην οικογενειακή διαμεσολάβηση, το ΚΕΔΙΠ συνεργάστηκε με την Γερμανική εταιρεία διεθνών διαμεσολαβήσεων και εκπαιδεύσεων MIKK e.v. Η MIKK e.v. έχει διακριθεί για τη δραστηριότητα της στον τομέα των οικογενειακών διαμεσολαβήσεων λαμβάνοντας βραβεία από τους οργανισμούς Germany Land Of Ideas και Association for conflict resolution International Chapter. Το 2011 μέσω του προγράμματος TIM (training in international family mediation) της Ε.Ε. ανατέθηκε στη MIKK να εκπαιδεύσει περί τους 70 διαμεσολαβητές από διάφορα κράτη της Ευρώπης στο πρώτο κοινό πρόγραμμα εκπαίδευσης στην οικογενειακή διαμεσολάβηση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με έμφαση στις διασυννοριακές διαφορές.

Η MIKK e.v. εξειδικεύεται στην διεθνή οικογενειακή διαμεσολάβηση και εκπαιδεύει διαμεσολαβητές από όλο τον κόσμο στο συγκεκριμένο είδος διαμεσολάβησης.

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- Μοντέλα συνεδριών ενημέρωσης (μερών και δικηγόρων) και εναρκτήριες συνεντεύξεις.
- Εργαλεία ελέγχου καταλληλότητας της υπόθεσης / ενδοοικογενειακή βία.
- Επίπεδα και δυναμική συγκρούσεων στην οικογένεια.
- Ψυχολογία των συγκρούσεων στην οικογένεια.
- Στάδια κατά τη διάσταση και το διαζύγιο.
- Θεματική περιπτώσεων διαμεσολάβησης κατά τη διάσταση και μετά το διαζύγιο
- Εργαλεία και μεθοδολογία στη διαμεσολάβηση οικογενειακών υποθέσεων,
- Διαχείριση της επικοινωνίας στην οικογενειακή διαμεσολάβηση,
- Συμφωνίες σε θέματα που ρυθμίζουν τις σχέσεις γονέων – παιδιών, συμφωνίες σε οικονομικά ή περιουσιακά θέματα,
- «Μεικτές» οικογένειες, διεθνή - διασυννοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση,
- Πρακτικές ασκήσεις και παίγνια ρόλων.

Το ως άνω πρόγραμμα έχει ως σκοπό να εκπαιδεύσει τους διαμεσολαβητές στην οικογενειακή διαμεσολάβηση τονίζοντας τις ιδιαιτερότητες, τις απαιτήσεις αλλά και την μεθοδολογία στο συγκεκριμένο είδος διαμεσολάβησης. Το πρόγραμμα είναι προσαρμοσμένο στην Ελληνική πραγματικότητα με παίγνια ρόλων που προσομοιάζουν σε αληθινές υποθέσεις λαμβάνοντας υπόψη τον Ν. 4512/2018. Η επιμέλεια του συγκεκριμένου προγράμματος έχει γίνει από τους εκπαιδευτές:

- 1) **Dr. Jamie Walker** (<http://jamiwalker.net/index/index.php>) και
- 2) **Σπύρο Λειβαδόπουλο**.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την Γραμματεία του ΚΕ.ΔΙ.Π. στο τηλέφωνο: **210 4296022**, <http://www.kedip.gr>, email: info@kedip.gr

14ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

25

Στις 19-22.4.2019 διοργανώνεται το 14ο Συνέδριο Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος στην πόλη των Σερρών με θέμα:

«ΔΙΚΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ



ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019

(Αμφιθέατρο ΤΕΙ Σερρών)

18.00' Επίσημη έναρξη

- Χαιρετισμοί

Αναδρομή στο 13ο Συνέδριο Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος (3-6 Ιουλίου 1997, Θεσσαλονίκη). Ποια θέματα απασχολούσαν πριν 22 χρόνια τους δικηγόρους, ποιά η εξέλιξη στην πορεία αυτών των χρόνων. Εισηγητής: Ευάγγελος Σταμκόπουλος, Δικηγόρος Θεσσαλονίκης «Artificial Intelligence» (τεχνητή νοημοσύνη και ρομποτική) και σύγχρονη δικηγορία. Εισηγητής: Βασίλειος Καρκατζούνης, Δικηγόρος Αθηνών

21.00' Δείπνο

ΣΑΒΒΑΤΟ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019

(Αίθουσα Εκδηλώσεων Hotel Elpida Resort and Spa)

09.30' Προσέλευση – Διαπίστευση Συνέδρων

10.00' - 14.00' «ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ και ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ». Εισηγητής: Ευστάθιος Κουτσοχίνης, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης
Μορφή και Οργάνωση των Δικηγορικών Συλλόγων – Σχέσεις με τη Γενική Κυβέρνηση (θεσμικός ρόλος των δικηγορικών συλλόγων, σχέσεις με τις κρατικές δομές, συγκριτική επισκόπηση με τα αντίστοιχα δεδομένα των κρατών-μελών της Ε.Ε.)
Οικονομική οργάνωση των Δικηγορικών Συλλόγων (δημόσιο λογιστικό / εθνικά λογιστικά πρότυπα / κανονισμοί προμηθειών / φορολογία ΔΣ και θέματα «πόθεν έσχες»)

Σχέσεις Δικηγορικών Συλλόγων με τους υπαλλήλους τους και τους δικηγόρους μέλη τους

Παρεμβάσεις – Συζήτηση

Διάλειμμα – Γεύμα

17.00' - 21.00' «ΔΙΚΗΓΟΡΙΑ και ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ»

Εισηγητής: Γεώργιος Σταματογιάννης, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς

Διαφήμιση δικηγόρων και δεοντολογία: προσέγγιση δεδομένων άλλων κρατών και προσπάθεια αναβάθμισης του ρόλου της διαφήμισης στην βελτίωση της παροχής νομικών υπηρεσιών. Πολύ-επαγγελματικές ενώσεις και σύγχρονες μορφές αντιποίησης δικηγορικού λειτουργήματος

Δικηγορία και θεσμοί εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (Διαμεσοδιάθεση-Διαιτησία)

Εισηγητής: Δημήτριος Βερβεσός, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

Διαρκής εκπαίδευση δικηγόρων, Δημιουργία δομών δια βίου μάθησης – Εισαγωγή e-learning εκπαίδευσης, Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων, Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη (e-justice)

Ζητήματα και όψεις πρόσβασης στο δικηγορικό επάγγελμα (πληθωρισμός-ποιότητα σπουδών) και Αναμόρφωση νομικών σπουδών – Σύνδεση με τη δικηγορία

Παρεμβάσεις – Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019

(Αίθουσα Εκδηλώσεων Hotel Elpida Resort and Spa)

10.00' - 14.00' «ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ και ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

Εισηγητής: Νικολέττα Μπασδέκη, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Λάρισας

Σχέσεις δικηγόρων με κοινωνικές ομάδες και φορείς, κοινά συμφέροντα και επιδιώξεις. Παρεμβάσεις, δράσεις και εκπροσώπηση σε θέματα ευρύτερου κοινωνικού εθνικού και δημόσιου ενδιαφέροντος

Θεσμοθέτηση συστηματικής και μόνιμης συνεργασίας δικηγορικών συλλόγων με τα διάφορα επαγγελματικά επιμελητήρια. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ως φορείς συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων

Εισηγητής: Αθανάσιος Ζούπας, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών

Δικηγόροι και αδύναμες/ευπαθείς κοινωνικές ομάδες: συμβολή στην αντιμετώπιση προβλημάτων. Probono παροχή νομικών υπηρεσιών από τους Δικηγορικούς Συλλόγους

Συμβουλευτική δικηγορία και Νομική Βοήθεια (LegalAid)

Παρεμβάσεις – Συζήτηση

Διάλειμμα – Γεύμα

17.00' - 21.00' «ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ και ΔΙΚΑΣΤΕΣ»

Εισηγητής: Δημήτριος Δημητρουλόπουλος, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Ηλείας

Σχέσεις δικηγόρων-δικαστών και προτάσεις βελτίωσής τους. Συμμετοχή ΔΣ στα όργανα διοίκησης των δικαστηρίων.

Εισηγητής: Παναγιώτης Καρίπογλου, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Σερρών

Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγόρων-Δικαστών. Προτάσεις για την είσοδο στο Δικαστικό Σώμα. Λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικαστών.

Παρεμβάσεις – Συζήτηση

ΔΕΥΤΕΡΑ 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019

(Αίθουσα Εκδηλώσεων Hotel Elpida Resort and Spa)

10.00' ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ





Αποφάσεις της Ολομέλειας των Προέδρων Δικηγο- ρικών Συλλόγων Ελλάδος (Μεσολόγγι, 1 - 2 Μαρ- τίου 2019)

Η επίσημη έναρξη των εργασιών της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, έλαβε χώρα στις 1-2 Μαρτίου 2019 στο Τρικούπιο Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Πόλεως Μεσολογίου, με την παρουσία των επίσημων προσκεκλημένων και πλήθους συναδέλφων.

Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Μεσολογίου κ. Παΐσιος, ο Δήμαρχος της πόλεως κ. Καραπάνος, ο Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμάς, ο Περιφερειάρχης Δυτ. Ελλάδας κ. Κατσιφάρας, ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Πέππας, ο Αντιεισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Κασιρῶδης, ο εκπρόσωπος του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Μελίδης και ο Πρόεδρος της Ολομέλειας κ. Βερβεσός. Της Ολομέλειας μετείχε και ο πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης.

Κατά την συνεδρίαση της Ολομέλειας συζητήθηκαν επίκαιρα θέματα που αφορούν στους δικηγορικούς συλλόγους και τους δικηγόρους και ελήφθησαν σχετικές αποφάσεις.

Συγκεκριμένα:

1. Με δεδομένο ότι η πρόσφατη αύξηση του κατώτατου μισθού συμπαρασύρει, κατά τον ν. 4387/2016, το ύψος των ελάχιστων ασφαλιστικών εισφορών, με αποτέλεσμα την αύξησή τους, αποφασίστηκε να ζητηθεί αρμοδίως από το ΥΠΕΚΑ η αποσύνδεση του ύψους των ελάχιστων εισφορών από τον κατώτατο μισθό και η διατήρησή τους στα προ της αυξήσεως του κατώτατου μι-



σθού επίπεδα για ένα μεταβατικό διάστημα τουλάχιστον δύο ετών, μέχρις ότου αποκατασταθούν οι αδικίες που επέφερε ο νόμος Κατρούγκαλου και επέλθει κανονικότητα σε σχέση με τις αναδρομικά οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές επικούρησης και εφάπαξ, που για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έχουν βεβαιωθεί. Εξουσιοδοτήθηκε ο Πρόεδρος της Ολομέλειας να θέσει το θέμα στην επικείμενη συνάντησή του με την Υπουργό Εργασίας και να οργανωθεί κοινή συνέντευξη τύπου με όλους τους φορείς επιστημόνων – ελευθέρων επαγγελματιών για το θέμα αυτό.

2. Η Ολομέλεια, μετά την δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο capital.gr επώνυμου άρθρου με τον τίτλο

«Πλήγμα για τους δικηγόρους από τον νέο νόμο Κατσέλη», καταγγέλλει με τον πιο εμφαντικό τρόπο το ψευδόλογο, υποβοηθιμαίο και συκοφαντικό άνω δημοσίευμα. Κατόπιν αυτού, αποφάσισε να αποσταλείάμεσα εξώδικη διαμαρτυρία προς την ιδιοκτήτρια εταιρία του άνω διαδικτυακού τόπου και την υπογράφουσα δημοσιογράφο, με σκοπό την άμεση, ρητή και κατηγορηματική ανάκληση του περιεχομένου του και την δημοσίευση της σχετικής δήλωσης, άλλως, θα ακολουθηθεί η δικαστική οδός, ενώπιον των αρμοδίων αστικών και ποινικών δικαστηρίων, για την αποκατάσταση της αλήθειας και του κύρους του δικηγορικού σώματος.

3. Εγκρίθηκε η εισήγηση του Προέδρου για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και ανάπτυξης του ΟΠΣ Ολομέλειας (portal.olomeleia.gr), μετά την πρόσφατη θεσμοθέτηση του πόρου 0,40 € ανά γραμμάτιο προέισπραξης. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε ότι για το έτος 2019 ο πόρος πρέπει να διατηρηθεί ως ψηφίστηκε. Για το έτος 2020, ανάλογα με τα οικονομικά αποτελέσματα, θα εξεταστεί η κλιμάκωση του πόρου ανάλογα: α) με την διαδικασία και αξία του γραμματίου, και β) με την έκδοση του γραμματίου διαδικτυακά ή στο ταμείο του Συλλόγου. Τον πόρο αυτό διαχειρίζονται οι οικείοι δικηγορικοί σύλλογοι, και σε περίπτωση πλεονάσματος, η διάθεση και αξιοποίησή του θα γίνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις της εκδοθισμένης υπουργικής απόφασης, μετά από γνώμη της Ολομέλειας. Τέλος, ενεκρίθη ο προϋπολογισμός του ΟΠΣ Ολομέλειας (portal.olomeleia.gr) για το έτος 2019.

4. Η Ολομέλεια εξέφρασε την ικανοποίησή της για την νομοθετική πρωτοβουλία του αρμοδίου Υφυπουργού Αθλητισμού Γεωργίου Βασιλειάδη, μετά από αίτημα του Προέδρου της Ολομέλειας, σύμφωνα με την οποία οι δικηγόροι θα συμμετέχουν πλέον ως δικαστικοί αντιπρόσωποι στις αρχαιρεσίες των αθλητικών σωματείων και των υπερκείμενων αθλητικών ενώσεων και ομοσπονδιών.

5. Στο πλαίσιο της επιβεβλημένης, κατά τους κανόνες καλής νομοθέτησης, αποτίμησης της εφαρμογής του νέου ΚΠολΔ (ν. 4335/2015) και των ζητημάτων που ανέκυψαν, αποφασίστηκε η διοργάνωση σχετικής επιστημονικής διημερίδας στην Αθήνα, με τη συμμετοχή δικαστών, ακαδημαϊκών και δικηγόρων.

6. Η Ολομέλεια αποφάσισε ότι για την αντιμετώπιση περιπτώσεων αντιποίησης δικηγορικού λειτουργήματος, καθώς και περιπτώσεων όπου διάφοροι φορείς παρέχουν ή διαφημίζουν την δωρεάν παροχή νομικών υπηρεσιών και παραπλανούν τους πολίτες, θα ασκούνται τα προβλεπόμενα εκ του νόμου ένδικα βοηθήματα, τόσο σε αστικό όσο και σε ποινικό επίπεδο.

7. Αποφασίστηκε, τέλος, να υποστηριχθεί η πρωτοβουλία του Προέδρου Δικηγορικού Συλλόγου Ι.Π. Μεσολογίου, Χρήστου Παΐσιου, για την ανέγερση Μνημείου Δικαιοσύνης στον Κήπο Ηρώων της Ιεράς Πόλεως Μεσολογίου.

Αποφάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος για Ασφαλιστικά Θέματα (16/3/2019)

Η Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, κατά τη συνεδρίαση (16/3/2019) στην Αθήνα, υπό την προεδρία του Δ. Βερβεσού, συζήτησε διεξοδικά τα θέματα που έχουν ανακύψει αφ' ενός σχετικά με τις εισφορές μη μισθωτών του ΕΤΕΑΕΠ που επιβάλλονται με καθυστέρηση 27 μηνών, αφ' ετέρου με την αδικαιολόγητη απώλεια της ασφαλιστικής ικανότητας των συναδέλφων με ευθύνη του ΕΦΚΑ.

Στο www.olomeleia.gr η σχετική ανακοίνωση με τους επεξηγηματικούς πίνακες για τις εισφορές.

Επίσης κατά την συνεδρίασή της, η Συντονιστική Επιτροπή Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, έλαβε τις κάτωθι αποφάσεις:

1. Σχέδια νέων Κωδίκων Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας

Η Συντονιστική Επιτροπή Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος ενημερώθηκε εκτενώς για το περιεχόμενο και όλα τα κρίσιμα ζητήματα που αφορούντα νέα σχέδια Κωδίκων Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας, από τους Προέδρους των αντίστοιχων νομοπαρασκευαστικών επιτροπών, κ. Χριστόφορο Αργυρόπουλο, Δικηγόρο Αθηνών, και κ. Θεοχάρη Δαλακούρα, Καθηγητή Πανεπιστημίου και Δικηγόρο, καθώς και τα μέλη των Επιτροπών, κ.κ. Ιωάννη Γιαννίδη, Καθηγητή Πανεπιστημίου και Δικηγόρο και Παναγιώτη Καζή, Δικηγόρο.

Κατόπιν διαλογικής συζήτησης η Συντονιστική Επιτροπή διατύπωσε τις εξής θέσεις:

Τα σχέδια νέων Κωδίκων Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας είναι αποτέλεσμα μακροχρόνιας διαδικασίας στην οποία συμμετείχαν επιφανείς εκπρόσωποι της νομικής επιστήμης και της δικαιοσύνης. Συνιστούν σημαντική παρέμβαση στο πλαίσιο απονομής της ποινικής δικαιοσύνης και τέμνουν στην ορθή, κατ' αρχήν, κατεύθυνση πλήθος ζητημάτων που αφορούν το ουσιαστικό και ποινικό δικονομικό δίκαιο.

Η νομοθέτηση των Κωδίκων πρέπει να στηρίζεται στις συνταγματικές αρχές και στις θεμελιώδεις κατευθύνσεις του ποινικού δόγματος και να παρακολουθεί τις εξελίξεις στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Ο ΠΚ, με τις όποιες τροποποιήσεις έχει υποστεί, είναι νομοθέτημα της δεκαετίας του 1950, και αποτελεί κοινή πεποίθηση του νομικού κόσμου ότι απαιτείται η προσαρμογή του στην νέα τυπολογία και μορφολογία του εγκλήματος, αλλά και στις σύγχρονες εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο προς τον σκοπό προσαρμογής στο ενωσιακό κεκτημένο. Σημειώνεται ότι όταν γίνονται, ανάλογης εμβέλειας, ρηξικέλευθες τροποποιήσεις στην ποινική νομοθεσία, η νομοθέτηση δεν μπορεί να επηρεάζεται ούτε από την εκάστοτε πολιτική συγκυρία, ούτε από εκκρεμείς δίκες, οι οποίες κάθε φορά θα υπάρχουν, ούτε να εντάσσεται στα πλαίσια της μακράς προεκλογικής διεκδικητικής που διέρχεται ο τόπος.

Ο χρόνος της διαβούλευσης των 21 ημερών που εξαγγέλθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι ανεπαρκής και αναντίστοιχος με την σπουδαιότητα της νομοθετικής πρωτοβουλίας, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι θα

προωθηθεί προς ψήφιση με την κόλπουρη κοινοβουλευτική διαδικασία των Κωδίκων.

Επί της ουσίας των προωθούμενων ρυθμίσεων επισημαίνονται τα εξής:

Η ληλογισμένη μείωση των ποινών, προς τον σκοπό εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας, κρίνεται κατ' αρχήν θεμιτή, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι θα αναπροσαρμόζονταν αναλόγως τα όρια της υπ' όρων απόλυσης, ώστε να εξασφαλίζονται οι σκοποί γενικής και ειδικής πρόληψης των εγκλημάτων και η ποινή που επιβάλλεται να εκτίεται ουσιαστικά, σημείο το οποίο πρέπει να επανεξεταστεί.

Ο περιορισμός της δυνατότητας εξαγοράς των ποινών στα σοβαρά πλημμελήματα (με πηλαίοιο ποινής 3 έως 5 έτη) και η εισαγωγή της κοινωφελούς εργασίας ως τρόπου έκτισης της ποινής, ενισχύει την ειδικοπροληπτική λειτουργία της και αποτελεί σοβαρή τομή στο υφιστάμενο σύστημα.

Ενόψει ενδεχόμενων αξιολογικών αντινομιών πρέπει να επανεξεταστεί το απειλούμενο ύψος ποινής και ο αυτεπάγγελτος χαρακτήρας, σε ορισμένα αδικήματα, όπως ενδεικτικά η διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης, στην κατεύθυνση της αυστηροποίησης της ποινικής μεταχείρισης, και η κληοή, προς το σκοπό όπως διώκεται αυτεπαγγέλτως.

Αποτελεί πάγια θέση του δικηγορικού σώματος ότι δεν νοείται η διενέργεια ποινικών δικών χωρίς την παρουσία συνηγόρου υπεράσπισης. Υπό το πρίσμα αυτό, απαιτείται επανεξέταση των διατάξεων των άρθρων 93 και 340 ΚΠΔ προς τον σκοπό όπως αποτραπεί το ενδεχόμενο αποστέρσης του δικαιώματος παράστασης με συνήγορο.

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η αξιολογική και συστηματική συνοχή του ποινικού δικαίου πρέπει άμεσα να συσταθεί ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή, που θα επανεξετάσει την αναγκαιότητα και το ύψος των απειλούμενων ποινών στους ειδικούς ποινικούς νόμους.

Κατά τα λοιπά, η Συντονιστική Επιτροπή επιφυλάχθηκε να διατυπώσει εγγράφως, δι' υπομνήματος, τις θέσεις της προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης επί επιμέρους ρυθμίσεων για μια σειρά από ζητήματα που έχουν επισημανθεί τόσο από συλλόγους όσο και από μεμονωμένους συναδέλφους στα πλαίσια της τρέχουσας διαβούλευσης.

2. Νέο θεσμικό πλαίσιο για την προστασία υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας υπερχρεωμένων προσώπων (Νόμος Κατσέλη, ν. 3869/2010) προσέφερε, μέχρι σήμερα, παρά τις όποιες μνημονιακού χαρακτήρα τροποποιήσεις που υπέστη, λυσιτελή προστασία σε οικονομικώς αδυνατούντα πρόσωπα και ανταποκρίθηκε στο εύλογο κοινωνικό αίτημα για την προστασία της πρώτης κατοικίας.

Η προωθούμενη νομοθετική ρύθμιση για την προστασία πρώτης κατοικίας από την Κυβέρνηση δεν έχει τύχει επαρκούς θεσμικής διαβούλευσης, με την ισότιμη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Η μονομερής διαβούλευση με την πλευρά των τραπεζών υπονομεύει την αντικειμενικότητα της νομοπαραγωγικής

διαδικασίας, και θέτει εύλογα ερωτηματικά για το αποτέλεσμα αυτής.

Επί του ζητήματος προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Να παραμείνουν τα όρια προστασίας όπως προβλέπονται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την προστασία της πρώτης κατοικίας.
2. Το νέο θεσμικό πλαίσιο δεν πρέπει να καταλαμβάνει εκκρεμείς υποθέσεις.
3. Όποιες διαφορές προκύπτουν μεταξύ τραπεζών και δανειοληπτών, υπό το νέο θεσμικό πλαίσιο, πρέπει να επιλύονται είτε δικαστικά, με προσφυγή στον φυσικό δικαστή, είτε με προσφυγή σε διαιτητική επίλυση της διαφοράς.

3. Άσκηση αγωγής κατά του ενημερωτικού ιστότοπου capital.gr και της δημοσιογράφου Νένας Μαλλιάρη.

Μετά την στάση του ενημερωτικού ιστότοπου capital.gr και της δημοσιογράφου Νένας Μαλλιάρη στο εξώδικο που εστάλη από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, προς επανόρθωση του συκοφαντικού και προσβλητικού για το δικηγορικό σώμα δημοσιεύματος που προηγήθηκε, η Συντονιστική Επιτροπή, αφού διαπίστωσε ότι δεν υπήρξε επανόρθωση, αλλά εμμονή στις αρχικές θέσεις, αποφάσισε να προβεί στην άσκηση αγωγής ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων κατά των κατά νόμο υπευθύνων προσώπων.

4. Προωθούμενη ρύθμιση του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για την εκπροσώπηση στρατιωτικών από μέλη του ΝΣΚ.

Η εκπροσώπηση ενώπιον ποινικών δικαστηρίων, εν ενεργεία και εν αποστρατεία στρατιωτικών, από μέλη του ΝΣΚ και όχι από δικηγόρους, κατά παρέκκλιση των παγίων δικονομικών διατάξεων, θέτει μείζονα θεσμικά ζητήματα και για τον λόγο αυτόν πρέπει να αποσυρθεί. Ειδικότερα:

1. Τα μέλη του ΝΣΚ, λόγω της έννομης σχέσης που τους συνδέει με το Δημόσιο, δεν μπορούν να υπερασπίσουν ενώπιον ποινικών δικαστηρίων στρατιωτικούς για αδικήματα που αποδίδεται ότι τελέστηκαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους διότι έτσι υφίσταται σύγκρουση καθηκόντων, δεδομένου ότι το ΝΣΚ υπερασπίζεται, κατά τη θεσμική του αποστολή, το Δημόσιο, ενώ ταυτόχρονα δεν υφίσταται σχέση εντολής μεταξύ του κατηγορουμένου και του μέλους του ΝΣΚ.

2. Στην περίπτωση που ο στρατιωτικός καταδικαστεί τελικώς από την ποινική δικαιοσύνη θα αποδεικνύεται η παραβίαση του υπηρεσιακού του καθήκοντος, και επομένως δεν δικαιολογείται η δικαστική εκπροσώπηση εξόδοις του Ελληνικού Δημοσίου.

3. Λυσιτελής αντιμετώπιση του ζητήματος προσφέρει η δυνατότητα αποκατάστασης των δικαστικών εξόδων του στρατιωτικού από την υπηρεσία, σε περίπτωση αθώωσής του.

Υπενθυμίζεται ότι ανάλογη ήταν και παραμένει η στάση

του δικηγορικού σώματος σε σχέση με την εκπροσώπηση των δημοτικών υπαλλήλων από την οικεία νομική υπηρεσία του Δήμου.

4. Δικαστική εκπροσώπηση Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων

Η Συντονιστική Επιτροπή διαπιστώνει ότι η νέα διάταξη του άρθρου 35 παρ. 8 ν. 4597/2019, κατά την οποία οι δικηγόροι που εκπροσωπούν το Τ.Π.Δ., για κάθε παράστασή τους ως πληρεξουσίων του Ταμείου, απαλλήσσονται από την πληρωμή εισφοράς υπέρ του Ταμείου Νομικών και οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος, δεν απαλλήσσει από την υποχρέωση προκαταβολής της εισφοράς υπέρ του Δικηγορικού Συλλόγου μέσω του γραμματίου προείσπραξης.

5. Παρέμβαση σε δίκη για αντιποίηση δικηγορικού λειτουργήματος

Η Συντονιστική Επιτροπή αποφάσισε να ασκηθεί πρόσθετη παρέμβαση ενώπιον του Ειρηνοδικείου Φλώρινας σε δίκη για αντιποίηση δικηγορικού λειτουργήματος, υπέρ του Δικηγορικού Συλλόγου Φλώρινας.

Ανακοίνωση ΕΦΚΑ (12-4-2019)

Ο ΕΦΚΑ ανακοινώνει ότι προχώρησε στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να χορηγηθεί παράταση της ασφαλιστικής ικανότητας έως 30/06/2019 στους ασφαλισμένους με παράλληλη ασφάλιση Μισθωτών - Μη μισθωτών.

Επίσης, έχει ήδη προχωρήσει στην παράταση της ασφαλιστικής ικανότητας μέχρι 31/5/2019 των μη μισθωτών που έχουν καταβάλει τις ελάχιστες προβλεπόμενες κατώτατες ασφαλιστικές εισφορές του έτους 2018 χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ανεξόφλητες δόσεις για την 2η εκκαθάριση του 2017.

Από τη Διοίκηση του ΕΦΚΑ»

Δημοσιεύθηκε ο νόμος 4596/2019

Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (τ. Α' 32/26.2.2019) ο νέος νόμος 4596/2019 «Ι) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, ΙΙ) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, ΙΙΙ) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, ΙV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος».



της **Μαίρης Φλωροπούλου-Μακρή**
τ. Αντιπροέδρου ΔΣΠ

Μανιφέστο του CCBE

Με την ευκαιρία της πρόσφατης συνεδρίας της Διαρκούς Επιτροπής του **Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων Ευρώπης (CCBE)** που έλαβε χώρα στη Βιέννη κυκλοφόρησε το **Μανιφέστο του CCBE για τις Ευρωεκλογές του Μαΐου 2019**. Το CCBE που, μέσω των εθνικών Δικηγορικών Συλλόγων 45 Ευρωπαϊκών κρατών, εκπροσωπεί άνω του ενός (1) εκατομμυρίου Δικηγόρων, απευθύνει το Μανιφέστο σ' όλους τους Ευρωβουλευτές, τους υποψηφίους για την Ευρωβουλή και γενικότερα σ' όλους τους Ευρωπαίους πολίτες. Με το Μανιφέστο αυτό το CCBE συνοψίζει τις συστάσεις του Δικηγορικού Σώματος για την προστασία και προώθηση του Κράτους Δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του πολίτη. Οι συστάσεις αυτές είναι:

Η ενίσχυση του έργου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα που αφορούν τα θέματα Δικαιοσύνης και του Κράτους Δικαίου με την ανάθεση σε ένα **Επίτροπο Δικαιοσύνης** όλων των θεμάτων (τα οποία σήμερα είναι διάσπαρτα σε διάφορες Επιτροπές της ΕΕ)

Νόμοι και κυβερνητικές αποφάσεις που αφορούν τα δικαιώματα του πολίτη οφείλουν να υπόκεινται στον έλεγχο της ανεξάρτητης Δικαιοσύνης.

Η πρόσβαση του πολίτη σε Δικηγόρο πρέπει να είναι εξασφαλισμένη.

Εξισορρόπηση του δικαιώματος ιδιωτικότητας με αυτό της δίκαιης δίκης και της διαφάνειας.

Ισότητα Φύλων

Στην παραπάνω συνεδρία εξετάσθηκε το θέμα της ισότητας των φύλων εν όψει και του γεγονότος ότι στα περισσότερα Κράτη-Μέλη της ΕΕ έχουν ψηφισθεί νόμοι που αφορούν την ισότητα των φύλων (π.χ. εξασφαλισμένο ποσοστό σε επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα και σωματεία), ενώ ορισμένοι Σύλλογοι (π.χ. Γαλλίας) έχουν υιοθετήσει ένα σύστημα «εκ περιτροπής Εκλογής Προέδρου». Η περαιτέρω εξέταση του θέματος ανετέθη στην ειδική επιτροπή για την τροποποίηση του Καταστατικού του CCBE.

47^ο Συνέδριο Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ευρώπης

Στη Βιέννη από 29 Φεβρουαρίου – 2 Μαρτίου 2019 έλαβε χώρα το ετήσιο **Συνέδριο των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρώπης** που διοργανώνει κάθε χρόνο ο Δικηγορικός Σύλλογος Αυστρίας. Το θέμα του Συνεδρίου ήταν το «Κράτος Δικαίου», με ομιλητές επιφανείς Ευρωπαίους νομικούς, δικαστές και πανεπιστημιακούς. Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στο CCBE κ. Π. Αλεξανδρής εκπροσώπησε τον Πρόεδρο του ΔΣΑ & Ολομέλειας κ. Δ. Βερβεσό ενώ συμμετείχε στις εργασίες του Συνεδρίου και ο Πρόεδρος του ΔΣΘ κ. Ε. Κουτσοχίννας.



Απόστολος Κόντος,
Πρόεδρος Σ.Ν.Α.Δ.Π.
Δικηγόρος - Διαπιστευμένος διαμεσολαβητής

Στοιχεία επικοινωνίας με το Σύλλογο
Facebook:
ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
Email: snadpeir@gmail.com



PARISTAMAI.gr
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ & ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Αγαπητές/οι,
Η παρούσα έκδοση θα φτάσει στην πόρτα μας κοντά στις μέρες της Μεγάλης Εβδομάδας. Το γεγονός πως τα τελευταία χρόνια το δικηγορικό σώμα βιώνει το δικό του Γολγοθά δε συνιστά καινοτυπία. Οι δε νομοθετικές εξελίξεις στον κλάδο δεν αφήνουν καν περιθώρια για προσδοκώμενη έστω Ανάσπαση.

Με αφορμή την συζήτηση για την «αναμόρφωση του θεσμού της άσκησης», ο Σύλλογός μας το προηγούμενο διάστημα επικεντρώθηκε στην ανάδειξη της αναγκαιότητας για τη θεσμική εξασφάλιση των ασκούμενων συναδέλφων μας. Όπως αναλύθηκε στις προηγούμενες εκδόσεις, κομίσαμε στο Δικηγορικό μας Σύλλογο σειρά προτάσεων για την κατοχύρωση και διασφάλιση της καταβολής ελάχιστης αμοιβής και συνάμα προάσπισης των εν γένει εργασιακών δικαιωμάτων των συναδέλφων μας κατά το διάστημα της άσκησης. Ωστόσο, τόσο σε επίπεδο Συλλόγου όσο και Ολομέλειας η όποια ενασχόληση των αντιπροσώπων —με φτωχινές εξαιρέσεις— κινήθηκε σε ζητήματα που άπτονται του διαδικαστικού/εκπαιδευτικού μέρους της άσκησης και μόνο. Η θέση του Συλλόγου μας είναι ξεκάθαρη. Ουσιαστική αναμόρφωση της άσκησης δίχως να τεθεί και να κατοχυρωθεί μια και καλή το ζήτημα της αμοιβής και συνολικά της εργασιακής θέσης του ασκούμενου συνάδελφού μας δε μπορεί να γίνει.

Την ίδια στιγμή, όπως κάθε χρονιά προχωρήσαμε και φέτος στην υποβολή αιτήματος για μείωση του κόστους ανανέωσης ταυτοτήτων με επίκεντρο κάθε νέα και νέο συνάδελφο. Κίνηση που εντάσσεται στη γενικότερη θέση μας για ελαχιστοποίηση του παραμικρού παγίου εξόδου που αφορά την άσκηση της δραστηριότητάς μας. Ας μη γελιόμαστε. Κάθε επιμέρους κατάκτηση στα καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε είναι καλοδεχούμενη, δε θα έχει κανένα νόημα αν δε λάβουμε υπόψη το συνολικό πλαίσιο και τις πολιτικές που καθορίζουν την επαγγελματική μας δραστηριότητα.

Στο βωμό της εξ-υπηρέτησης των τραπεζικών συμφερόντων, τυχόν νομοθετικές ρυθμίσεις που προστάτευαν ως ένα βαθμό το κοινωνικό σύνολο

καταργήθηκαν εν μία νυκτί. Η κατάργηση του άρθρου 938ΚΠολΔ στην έμμεση εκτέλεση μάλιστα άνοιξε την όρεξη στο τραπεζικό κεφάλαιο παρά εξορθολόγησε δήθεν τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης. Με ανήκουστη προχειρότητα η κυβέρνηση προχώρησε στην κατάργηση του αρ. 9 του ν. 3869/2010 που προστάτευε στοιχειωδώς την λαϊκή κύρια κατοικία, δίχως καν να έχει νομοθετήσει κάποιο διάδοχο σχήμα.

Σε αυτόν το δικαιοπολιτικό διασυρμό δεν πρέπει να μένουμε αμέτοχοι. Η διαρκής επίθεση που δεχόμαστε ως κοινωνία και ως δικηγορικό σώμα δεν πρέπει να αποκοιμίσει τα αντανάκλαστικά μας. Με την κατάργηση επί της ουσίας του επονομαζόμενου ν. Κατσέλη, θίγεται άμεσα το δικαίωμα στην κατοικία. Την ίδια στιγμή απαξιώνεται, για την ακρίβεια καταργείται, ο ρόλος του φυσικού δικαστή να ρυθμίζει τόσο σοβαρές υποθέσεις. Παράλληλα δε, για πολλοστή φορά, βρισκόμαστε ενώπιον μιας παράλογης και αναιτιολόγητης περικοπής της δικηγορικής ύλης. Ύλης που αφορά κυρίως τις νέες και τους νέους συνάδελφους που καταπιείστηκαν με τέτοιες υποθέσεις, επιδεικνύοντας υψηλή επαγγελματική ευσυνειδησία. Περικοπή ύλης όμως, που όσο βαθιάίνει αποτυπώνει στην πράξη τον περιορισμό των ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων του κοινωνικού συνόλου.

Είναι σαφές πως ο Σύλλογος μας με τις όποιες δυνάμεις του θα συνεχίσει να στέκεται δίπλα σε κάθε νέα και νέο συνάδελφο μας. Οι προσπάθειες μας για την καθιέρωση ελάχιστης αμοιβής στους ασκούμενους συναδέλφους με εφαρμόσιμες και συγκεκριμένες προτάσεις (580,00€ ελάχιστη αμοιβή, απόδοση μισθού από τον εργοδότη στο Σύλλογο και αυτοματοποιημένα πειθαρχικός έλεγχος του), πήραν ως απάντηση την αρνητική στάση της Ολομέλειας και των Συλλόγων. Αυταπόδεικτο επομένως πως χρειάζεται από την πλευρά μας συσπείρωση, μαζικότητα και πάλη τόσο απέναντι στα επαγγελματικά ζητήματα που αφορούν τον κλάδο όσο και στις ρυθμίσεις που δοκιμάζουν τα όρια της επιστημονικής και δημοκρατικής μας ευαισθησίας.

Λάβαμε την από 14.2.2019 παρακάτω επιστολή συναδέλφων που υπογράφεται από τους κ.κ. Άρη Τσαβδαρίδη, Γιώργο Μπάλια, Μιχάλη Ιωαννίδη, Γιάννη Αβραμίδα, Ηλία Ιωάννου και αφορά σχετική τους αίτηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά:

« -Ενόψει της συζήτησεως για την αναθεώρηση του Συντάγματος και με δεδομένη την ιστορική αποτυχία του να υπερασπίσει την ελληνική κοινωνία από την χρεωκοπία, εκτιμούμε ότι ο ΔΣΠ, για να μην διεξαχθεί η σχετική συζήτηση ερήμην του, οφείλει να παρέμβει προς την κατεύθυνση της εναρμονίσεως του προς την ΕΣΔΑ και τα ΠΠ της, επιλύοντας έτσι και το ζήτημα της ιεράρχησης Συντάγματος και ΕΣΔΑ, και να προτείνει τα εξής:

1) Άρθρο 7 παρ.1: Έγκλημα δεν υπάρχει ούτε ποινή επιβάλλεται χωρίς νόμο που να ισχύει πριν την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της και το χρόνο παραγραφής της. Ποτέ δεν επιβάλλεται ποινή βαρύτερη από εκείνη που προβλεπόταν κατά την τέλεση της πράξης.

2) Άρθρο 8: 1) Κανένας δεν δικάζεται ούτε και καταδικάζεται δυο φορές για την ίδια πράξη (ne bis in idem – 7ο ΠΠ). 2) Κάθε κατηγορούμενος τεκμαίρεται ότι είναι αθώος μέχρι να αποδειχθεί με αμετάκλητη απόφαση η ενοχή του ενώ δεν επιτρέπεται η αυτοενοχοποίησή του (6 παρ.2 της ΕΣΔΑ).

3) Άρθρο 9: Αντικατάσταση όλου του άρθρου από το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ (Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής).

-Έτσι, πηλη των άλλων, προστατεύεται (πρώτη) κατοικία καθενός αρνητικά και δεν παρέχεται αγωγή δικαίωμα για κατοικία, γι' αυτό πρόκειται για ατομικό και όχι για κοινωνικό δικαίωμα (ΕΔΔΑ 21.4.2016 *Ivanova and Cherkezov v. Bulgaria* αρ. προσφυγής 46577/2015).

4) Άρθρο 14 παρ.9 περ.γ: Νόμος προβλέπει τα μέτρα για τον δημοκρατικό έλεγχο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και τους περιορισμούς που είναι αναγκαίοι για την πλήρη διασφάλιση της πολυφωνίας στην ενημέρωση.

-Δεν μπορεί ασφαλώς τέσσερις μεγάλοι επιχειρηματίες, ιδιοκτήτες των τεσσάρων τηλεοπτικών σταθμών που εκπέμπουν με άδεια, να μονοπωλούν, όχι μόνο την πληροφόρηση ως προς την επικαιρότητα, αλλά και την αφήγηση της ιστορίας και να επιβάλλουν, μονοπωλιακά, με τα τηλεπακνίδια-σκουπίδια που παρουσιάζουν, κοινωνικά πρότυπα.

-Ο νόμος μπορεί να προβλέπει πχ ανώτατο όριο τηλεοπτικών εμφανίσεων ενός προσώπου για μία φορά το μήνα, την διάθεση πχ υποχρεωτικά μίας ώρας καθημερινά, σε ώρες ακμής του προγράμματος, εκπροσώπων τοπικών φορέων, δήμων, σωματείων, επιστημονικών ενώσεων κλπ, ώστε να μην εμφανίζονται στην τηλεόραση συνεχώς τα ίδια πρόσωπα.

5) Άρθρο 17 παρ.1: Η ιδιοκτησία υποχρεώνει. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Κανείς δεν στερείται της περιουσίας του ειμή για λόγους δημόσιας ωφέλειας, με καταβολή πλήρους αποζημιώσεως και

υπό τους οριζόμενους από το νόμο όρους. (1° ΠΠ ΕΣΔΑ).

6) άρθρο 20 παρ.1:

α) Καθένας έχει δικαίωμα να δικαστεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός λογικής προθεσμίας από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει συσταθεί νόμιμα προηγουμένως. Η δίκη μπορεί να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών μόνον όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους εθνικής ασφαλείας ή δημόσιας τάξης ή από τα συμφέροντα των ανηλίκων και των ιδιωτών διαδίκων

β) Κάθε κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να πληροφωρηθεί αμέσως κατά την έναρξη της διαδικασίας σε βάρος του, σε γλώσσα που κατανοεί, το λόγο και τη φύση της κατηγορίας που του αποδίδεται, ποιοι είναι οι μάρτυρες και τα άλλα αποδεικτικά στοιχεία εναντίον του, να εξετάζει τους μάρτυρες κατηγορίας και ισάριθμους μάρτυρες υπερασπίσεως και να διαθέτει επαρκή χρόνο και τις αναγκαίες διευκολύνσεις για την προετοιμασία της υπερασπίσεώς του. Οι προθεσμίες για την άσκηση ενδίκων μέσων αρχίζουν από την επίδοση της αποφάσεως.

γ) Καθένας έχει δικαίωμα να συμβουλευτεί δικηγόρο και να του αναθέτει την εκπροσώπηση και υπεράσπισή του. Σε όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους παρέχεται δωρεάν νομική βοήθεια.

7) Άρθρο 21 παρ.4: Το κράτος μεριμνά για τη διασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης όλων των πολιτών μέσω ενός συστήματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Η απόκτηση κατοικίας από αυτούς που τη στερούνται...

8) 54 παρ.1: Για την εκλογή των βουλευτών εφαρμόζεται το σύστημα της απλής αναλογικής.

9) 94 παρ.3: Κάθε δικαστική απόφαση πρέπει να είναι ειδικά και εμπειρισττωμένα αιτιολογημένη και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση. Αιτιολογίας χρήζουν και οι προτάσεις του εισαγγελέα προς το δικαστήριο.

10) Απαλείφεται από όλες τις διατάξεις του Συντάγματος που τον περιέχουν ο όρος «Πολιτεία» ως αδόκιμος και αντικαθίσταται από τον επιστημονικό όρο «Κράτος». Ο όρος «Πολιτεία» δεν υπάρχει σε κανένα άλλο από τα γνωστά Σύνταγμα, (Γερμανικό, Γαλλικό, Αμερικανικό) όπου απαντάται μόνον ο επιστημονικός όρος «Κράτος» (STATE). Απαλείφεται ακόμη, όπου απαντάται (πχ 25 παρ.1), η διατύπωση το «Κράτος εγγυάται» πχ τα δικαιώματα του ανθρώπου, διότι το Κράτος δεν μπορεί ασφαλώς να εγγυηθεί την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του (να προταθεί «το Κράτος διασφαλίζει»).

-Επειδή η παρέμβαση του ΔΣΠ για την αναθεώρηση των ανωτέρω διατάξεων του Συντάγματος είναι απολύτως αναγκαία για να επιτελέσει ο Σύλλογος το έργο του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΛΟΓΟΥΣ

ΖΗΤΑΜΕ

Να γίνει δεκτή η αίτησή μας αυτή.

Να παρέμβετε για την αναθεώρηση των ανωτέρω διατάξεων του Συντάγματος».



Του **Θωμά Σταμόπουλου**,
Δικηγόρου Πειραιά

Άρθρο 19 παρ. 8 του Ν. 489/1976

Μέσα σε όλα τα άλλα προβλήματα, τα οποία έχει, να αντιμετωπίσει ο κλάδος μας, είναι και αυτό της διατάξεως του άρθρου 19 παρ. 8 του Ν. 489/1976, η οποία μετά την τροποποίησή της με μνημονιακή διάταξη, έχει καθορίσει, ότι η αγωγή κατά του Επικουρικού Κεφαλαίου είναι παραδεκτή, μόνο, εάν ο ενάγων έχει υποβάλει προ της άσκησής της στο Επικουρικό Κεφάλαιο έγγραφη αίτηση αποζημίωσης με συνημμένα τα έγγραφα, τα οποία αποδεικνύουν το βάσιμο της απαίτησής του...!!!

Ο γράφων πιστεύει, πως με βάση την εξέλιξη των πραγμάτων αρκετοί συνάδελφοι μη ασχολούμενοι με αυτοκινητικές υποθέσεις και μη γνωρίζοντας την ύπαρξη της παραπάνω νομοθετικής διατάξεως, η οποία εισάγει αδικαιολόγητο προνόμιο υπέρ του Επικουρικού Κεφαλαίου, έχουν υποστή επαγγελματική ζημία!!!...

Φυσικά η θέσπιση της παραπάνω διατάξεως εισάγει χωρίς την συνδρομή αντικειμενικού λόγου μία αδικαιολόγητη διάκριση υπέρ του Επικουρικού Κεφαλαίου, καθώς και θεσπίζει ένα αδικαιολόγητο προνόμιο υπέρ αυτού, καθ' ην στιγμή μάλιστα, ήδη, τα οικονομικά του εξυγιαίνονται, όπως τυγχάνει σε όλους γνωστό και το κυριότερο όλων είναι επίσης γνωστό, πως εξωδικαστικά δεν βρίσκονται οι κατάλληλες λύσεις μαζί του.

Ο γράφων ελπίζει, ότι οι υπηρεσιακοί αρμόδιοι υπάλληλοι θα αντιληφθούν την ύπαρξη της ανωτέρω διαδικαστικής δυσχέρειας και θα αντιμετωπίσουν το παραπάνω γεγονός με την απάλειψη του και την κατάργηση της παραπάνω αδικαιολόγητα αστόχου νομοθετικής ρυθμίσεως.

Η διάταξη του άρθρου 24 του Ν.4587/2018

Πρόσφατα ψηφίσθηκε νομοθετική ρύθμιση, με βάση την οποία η δόκιμος υπηρεσία των νεοεισελθόντων στον Δικαστικό και Εισαγγελικό Κλάδο, Δοκίμων Δικαστών και Εισαγγελέων, καθορίσθηκε, ως επτάμηνη...!!!

Η συγκεκριμένη ρύθμιση διαλαμβάνεται στην διάταξη του άρθρου 24 του Ν.4587/2018 και αφορά τους σπουδαστές της 23ης εκπαιδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς και των Εισαγγελέων.

Προφανώς η ανωτέρω ρύθμιση θεσπίσθηκε, διότι υπάρχουν λειτουργικά κενά στους παραπάνω κλάδους.

Κατά την γνώμη μας, όμως, ο τρόπος κατά τον οποίο το Υπουργείο Δικαιοσύνης χειρίσθηκε το συγκεκριμένο ζήτημα, εξ αντικειμένου είναι αδόκιμος και αντιπαραγωγικός, επειδή με την θέσπιση του συγκεκριμένου μέτρου, οι δόκιμοι Δικαστικοί Λειτουργοί και Εισαγγελείς δεν ολοκληρώνουν τον οικείο προκαταρκτικό κύκλο εντός του πρόβλεπτος χρονικού διαστήματος, με αποτέλεσμα να μην έχουν αποκτήσει τις δέουσες παραστάσεις και εμπειρίες και να εισέρχονται στον επόμενο κύκλο, ο οποίος είναι ζωτικής μορφής και σημασίας για το Κράτος και την Κοινωνία μας, με περιορισμένες παραστάσεις, γνώσεις και εμπειρίες...

Επισημαίνουμε το παραπάνω γεγονός στο αναγνωστικό μας κοινό, επειδή δεν αποσκοπούμε στην μείωση του θεσμού των Δικαστών και Εισαγγελέων, αλλά αντίθετα, επιδιώκουμε, να καταδείξουμε στους πολίτες αυτής της Χώρας κατά ποιο

πρόχειρο και ανεργμάτιστο τρόπο λειτουργεί η Δημόσια Διοίκηση, διότι πιστεύουμε, ότι είναι ηλιού φαινότορον, πως σε περίπτωση κατά την οποία η Διοίκηση ληιτουργούσε αυτόνομα, θα είχε εντοπίσει εγκαίρως την έλλειψη δικαστικού και εισαγγελικού προσωπικού και με την ενεργοποίηση του κατάλληλου προγραμματισμού, θα είχε μεριμνήσει, έτσι ώστε τα υπάρχοντα κενά να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικώς εκ των προτέρων...

Τμήμα Εκτελέσεως Ποινών της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Πειραιώς, το γνωστό Γραφείο 404.

Ο γράφων οφείλει, να αναφέρει στους αναγνώστες του περιοδικού μας τον υποδειγματικό τρόπο, κατά τον οποίο λειτουργεί το Τμήμα Εκτελέσεως Ποινών της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Πειραιώς, το γνωστό Γραφείο 404.

Είναι γεγονός, ότι, τόσο ο Προϊστάμενός του κ. Ροδίτης, όσο και οι υφιστάμενοί του, εξυπηρετούν κατά τον καλύτερο τρόπο τους συναδέλφους και τους πολίτες, μάλιστα δε, ιδίως, για τους νέους συναδέλφους αποτελούν πολύτιμους αρωγούς για την διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

Πραγματικά είναι, όχι μόνον ευχάριστο, αλλή και παρήγορο στην παρούσα συγκυρία των πραγμάτων, να υπάρχουν τέτοιοι δικαστικοί υπάλληλοι, γιατί περισσότερο παρά ποτέ, λόγω της αυξήσεως του συντελεστή δυσκολίας του έργου του Δικηγόρου, απαιτείται η ύπαρξη δικαστικών υπαλλήλων, οι οποίοι να τον καταλαβαίνουν και να του συμπαρίστανται.

Ο γράφων πιστεύει, ότι το παραπάνω Γραφείο αποτελεί παράδειγμα αποτελεσματικής συνεργασίας με τους Δικηγόρους Πειραιά.

Απώλεια ποινικής δικογραφίας

Ο γράφων με έκπληξη πληροφορήθηκε από συνεργαζόμενο σε κοινή τους υπόθεση συνάδελφο Αθηνών, ότι η ποινική δικογραφία μιας υποθέσεως, η οποία αφορούσε πελάτη τους είχε απωλεσθεί. Αυτό το γεγονός συνέβη στο Πρωτοδικείο Αθηνών...

Πιστεύουμε, ότι η παραπάνω απώλεια, η οποία δεν οφείλεται σε δόλο κάποιου, αποτελεί μια ευκαιρία για να διαπιστωθεί κατά κατηγορηματικό τρόπο, πως απαιτείται το τάχιτο δυνατό η ψηφιοποίηση της Δικαιοσύνης, διότι σε περίπτωση κατά την οποία ο σχετικός φάκελος είχε ψηφιοποιηθεί, δεν θα υπήρχε περίπτωση, να ανακύψει το συγκεκρι-

κριμένο ζήτημα.

Αυτό είναι προφανές σε κάθε κοινό νο.

Δυστυχώς όμως ο τρόπος, κατά τον οποίο απονέμεται η Δικαιοσύνη στην Χώρα μας θυμίζει εποχές της δεκαετίας του 1920...

Σημαντική ενημέρωση

Οφείλουμε στα πλαίσια του ενημερωτικού έργου της στήλης, να ενημερώσουμε τους συναδέλφους για δύο θέματα, τα οποία απασχόλησαν τον γράφοντα σε δικαστικές του υποθέσεις και τα οποία, ως ζητήματα, οφείλει, να τα θέσει στους αγαπητούς συναδέλφους, έτσι ώστε να επιδείξουν την προσήκουσα προσοχή σε ανάλογες περιπτώσεις. Κατ' αρχήν σε αντιδικία με την ΕΥΔΑΠ, η οποία αφορούσε καταστροφή κινητών σε υπόγειο χώρο, ο οποίος είχε πλημμυρίσει από υπερχειλίση ομβρίων υδάτων, λόγω ανεπάρκειας του αποχετευτικού συστήματος, η ΕΥΔΑΠ απηλλάγη, διότι ο πελάτης του γραφείου δεν είχε τοποθετήσει το λεγόμενο «κλαπέτο» δηλαδή τον μηχανισμό της αντιστροφής υδάτων σε περίπτωση ανελέγκτου εισροής τους στον χώρο του ιδιοκτήτη...!!!!

Η τοποθέτηση του συγκεκριμένου μηχανισμού είναι εκ του Νόμου υποχρεωτική και επιφέρει απαλλογή της ΕΥΔΑΠ, όπως συνέβη και στην προκειμένη περίπτωση, δυστυχώς, για τον πελάτη του Γραφείου μας.

Πέραν αυτού η «ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.» απηλλάγη σε αντιδικία με αντικείμενο την καταβολή από πλευράς της αποζημιώσεως για την καταστροφή κινητών πραγμάτων του πελάτη του Γραφείου, οφειλομένης σε υπέρταση του διοχετευομένου στην οικία του ηλεκτρικού ρεύματος, επειδή πρέπει εκ του Νόμου, όπως με οδύνη απεκαλύφθη, να υπάρχει στο ηλεκτρικό σύστημα του καταναλωτή ο λεγόμενος «επιτηρητής τάσεως», ο οποίος ανακόπτει την ρευματοδότηση της οικίας του καταναλωτή σε περίπτωση υπερτάσεως του ηλεκτρικού ρεύματος.

Κατά συνέπεια θέτομε υπ' όψιν των αναγνωστών και το παραπάνω ζήτημα και φυσικά διατελούμε στην διάθεση των αγαπητών συναδέλφων για την παροχή πάσης σχετικής επεξηγήσεως ή και πληροφορίας.

Με αφορμή την παρούσα αναφορά ο γράφων επισημαίνει και ένα άλλο θλιβερό φαινόμενο, δηλαδή την μη ύπαρξη οργανωμένου κεντρικού φορέα, ο οποίος θα ενημερώνει τους συναδέλφους για τις τρέχουσες εξελίξεις.

Περί προσφύγων, μεταναστών και άλλων δαιμονίων

Μου προκαλούν αλγεινή εντύπωση τα δυσμενή σχόλια ορισμένων για τους δυστυχισμένους εκείνους συνανθρώπους μας, που φεύγουν από τις χώρες τους προκειμένου να γλιτώσουν από τη φρίκη του πολέμου, την ανέχεια τα απολυταρχικά καθεστώτα κι από ένα σωρό άλλες κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές πηγές, προσφεύγοντας σε τρίτες χώρες (κυρίως του δυτικού κόσμου) όπου προσδοκούν να ζήσουν μια ασφαλέστερη και δικαιότερη ζωή. Αναφέρομαι σε ορισμένους συμπολίτες μας, που υποτίθεται ότι έχουν μέσα στο αίμα τους αιώνες προσφυγιάς, μετανάστευσης, αποικισμών, πολέμων, ξενικών κατοχών και άλλων παρόμοιων ιστορικών δοκιμασιών. Μερικοί φτάνουν σε απάνθρωπες και ρατσιστικές συμπεριφορές. Εντούτοις υπερηφανεύονται για την ελληνική και τη χριστιανική καταγωγή τους. Καλά θα κάνουν όλοι τους, εάν θέλουν να επικαλούνται επάξια την ελληνική ταυτότητά τους, να ξαναδιαβάσουν (εάν διάβασαν ποτέ τους) τον γενάρχη της ελληνικής ποιήσης και του ελληνικού έθνους τον αθάνατο ποιητή Όμηρο. Εκεί θα βρουν τις πανάρχαιες ρίζες της φιλοξενίας των αρχαίων Ελλήνων, που θεωρούσαν ιερό πρόσωπο και άξιο κάθε προστασίας τον ξένο. Στη θραψωδία της Οδύσσειας όταν ο Οδυσσεύς έρχεται ως ταλαιπωρημένος ξένος στην αυλή του Αλκίνοου, βασιλιά των Φαίακων, αυτός τον δέχεται με ζεστασιά και τιμές. Εκεί ο Αλκίνοος θα πει τα αθάνατα και πανανθρώπινα λόγια: «αντί κασιγνήτου ξενός θ' ικέτης τε τέτυκται / ανήριος τ' ολίγον περ επιψαύη πραπίδεςσι» («ίσος με τον αδερφό είναι ο ξένος κι ο ικέτης / για κάθε άνθρωπο που έχει έστω και λίγο μυαλό»). Να έχουν άραγε μια στάλα ελληνικό αίμα και προπαντός ελληνικό μυαλό οι σύγχρονοι ρατσιστές και προσφυγοκτόνοι που παριστάνουν μά-



Δημήτρης Πιστικός

λιστα (τρομάρα τους) και τον ελληνορθόδοξο χριστιανό;

Τρωτά της δημοκρατίας μας

Δημοσκοπήσεις στημένες, είναι ένα άλλο είδος λαϊκής χειραγώγησης σε μια περιοχή όπου δεν υφίστανται κανόνες ή (όπου υπάρχουν) συνθέτουν ένα διάτρητο πλαίσιο στο οποίο οι παραποιήσεις δεδομένων είναι σύνηθες φαινόμενο. Τα στοιχεία της «έρευνας», όταν εκ των πραγμάτων αμφισβητηθούν, βαφτίζονται κουτοπόνηρα «αβλεψίες» στα εσωτερικά φύλλα, ακόμα κι από εφημερίδες κάποιας κυκλοφορίας που τα είχαν διατυμπανίσει στα πρωτοσέλιδα. Μεγιστάνες που ελέγχουν έντυπα και τηλεοπτικά ή άλλα μέσα ενημέρωσης κινούν τα νήματα από τα παρασκήνια. Βουλευτές, δήμαρχοι, υπουργοί και άλλοι ασκούντες δημόσια υπηρεσία, ευνοούνται άμεσα ή έμμεσα και προωθούνται σε βάρος άλλων, παραμερίζοντας την αξιοκρατική εκλογή και την αρχή των ίσων όρων. Έτσι το πολίτευμα από Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, του οποίου θεμέλιο είναι η πολύπαθη λαϊκή κυριαρχία και στο οποίο όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό, υπάρχουν υπέρ αυτού και του έθνους και ασκούνται όπως ορίζει το Σύνταγμα (άρθρο 1 του ισχύοντος από 11-6-1975 Συντάγματος), καταντά Προεδρευόμενη Οικονομική και συνακόλουθα Πολιτική Ολιγαρχία. Αυτή η ολιγαρχία, αλλιάζει ρότα και προτιμήσεις ανάλογα με τις περιστάσεις που την ευνοούν και περιφρονεί τον ανώτατο καταστατικό χάρτη (όσο βέβαια έχει απομείνει από αυτόν μετά την επιδρομή του ευρωπαϊκού δικαίου και τα δεσμευτικά μνημόνια) και αίρει την «κατοχυρωμένη» διάκριση των εξουσιών. Η μέθη της δύναμης και η πεποίθηση της ατιμωρησίας, τροφοδοτεί τη διαφθορά και την αθέμιτη συναλλαγή και ποδοπατά θεμελιώδεις διατάξεις του. Το Σύνταγμα πολυταχώς και πανταχόθεν παρα-

βιάζεται. Οι συνταγματολόγοι διαφωνούν, τα δικαστήρια προσπαθούν, η νομολογία κωδικοποιεί συγκυρίες, κυβέρνηση και αντιπολίτευση ως Προκρούστες ερμηνεύουν όπως συμφέρει τις διατάξεις του και οι νόμοι, «Σαλαμίνιες και Πάραλοι» συνιστούν μια πολύχρωμη νομοθετική βαβυλωνία που εξυπηρετεί τους λίγους και τους πονηρούς. Ελάχιστοι πολίτες γνωρίζουν τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 120 του Συντάγματος (το γνωστό κάποτε και θρυλικό 114 άρθρο του προηγούμενου Συντάγματος) που έχει ως εξής: «*Η τήρηση του Συντάγματος επαφίεται στον πατριωτισμό των Ελλήνων, που δικαιούνται και υποχρεούνται να αντιστέκονται με κάθε μέσο εναντίον οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει με τη βία*». Κι άντε μετά να ψάξεις να βρεις ποιος είναι πατριώτης, ποιος μπορεί να ορίσει τι σημαίνει βία και ποιος την εξασκεί και, τέλος, ποια είναι τα μέσα αντίστασης, που δεν θα σε σύρουν αύριο στα δικαστήρια ως ένοχο σοβαρότατων αδικημάτων. Κι άντε μετά να βρεις ποιος κρύβεται πίσω από τις «δημοσκοπήσεις», ποιος επωφελείται, ποιοι συναλλιάσσονται και πώς χαλκεύεται, διαμορφώνεται και χειραγωγείται η λαϊκή βούληση και, το κυριότερο, πώς αποκαθίσταται η προσγενόμενη ζημία.

Για τα βιβλία «ντοκουμέντα» των πρώην εμπιστών

Μου έτυχε, πολλές φορές, να διαβάσω απομνημονεύματα και μαρτυρίες προσώπων που χρημάτισαν έμπιστοι εκλιπόντων σημαντικών ανθρώπων (φρουροί, ιδιαιτέροι, υπηρετικό προσωπικό, συγγενείς, φίλοι, οδηγοί, μάγειροι, συνεργάτες κ.ά.). Οι συγγραφείς αυτοί ανοίγουν μια άλλη είσοδο στο χώρο των γεγονότων και περιγράφοντας άγνωστες λεπτομέρειες, συνθέτουν, χρωματίζουν, υπομνηματίζουν ή δια φωτίζουν, τη «μεγάλη ιστορία» που έγραψαν μικροί άνθρωποι. Ιδίως όταν κάποιοι εξ αυτών τυχαίνει να είναι και χαρισματικοί ή να έχουν την ικανότητα της περιγραφής και της αφήγησης. Τα θεωρώ, όλα αυτά, συναρπαστικά και χρήσιμα εργαλεία. Μου προκαλούν, όμως, αλγεινή εντύπωση οι μαρτυρίες προσώπων «κισσών» που πλησίασαν και προσδέθηκαν με πλάγιους και αδιάγνωστους τρόπους σ' έναν «μεγάλο» πρωταγωνιστή, κατά κανόνα πολιτικό, αποσπώντας την εμπιστοσύνη του. Οι εν λόγω, παραβιάζοντας το ηθικό καθήκον του απορρήτου, προσμένουν την ευκαιρία να βγάλουν στο φως ό,τι περιέπεσε στην

αντίληψή τους, εξαιτίας της υπηρεσίας τους. Η σκανδαλοθηρική διάθεση είναι εμφανής. Οι λόγοι είναι πολλοί: κέρδος, δόξα, λογής απωθημένα και μνησικακία, αγνωμοσύνη, καθήκον αληθείας κ.ο.κ. Αφήνω κατά μέρος τούς λιβανωτούς και επικεντρώνω την προσοχή μου σε όσους έχασαν την εύνοια και βγάζουν τα απωθημένα τους εκδικούμενοι τον άληπτε προστάτη άγγελό τους. Τότε τα ντοκουμέντα είναι πλήρη αρνητικών κρίσεων και σκανδαλιστικών πληροφοριών και αποκαλύπτουν έναν αισχρό, ζοφερό και σε τελευταία ανάδυση γελοίο κόσμο πίσω από την αυλαία: ίντριγκες, κλίκες, λιγδεροί αυλικοί. Φυσικά οι «γράφοι» κινούνται μέσα σ' αυτό το έρεβος σαν άσπιλα περιστέρια. Συνάμα παράπονα, αποκάλυψη σκοτεινών πλευρών, ματιές στην κλειδαρότρυπα, εξύμνηση ή θυματοποίηση της αφεντιάς τους, εξύψωση φίλα προσκειμένων ή κατακρήμνιση αντιπαθητικών προσώπων της «αυλής» και χίλια δυο άλλα αποτελούν την ύλη του βιβλίου τους. Καμία αυτοκριτική δεν επιχειρείται, καμιά απάντηση δεν δίνεται σε εύλογα ερωτήματα του επαρκούς αναγνώστη, όπως: Πώς έγιναν έμπιστοι; Γιατί ανέχτηκαν τα όσα καταμαρτυρούν; Γιατί δεν αντέδρασαν ως τίμιοι και ακεραίοι πολίτες; Γιατί δεν κατήγγειλαν τα μεμπτά και παράνομα, τη διαφθορά και τα αντεθνικά παιχνίδια; Γιατί ενέδρευσαν και караδοκούσαν, τρυγώντας τούς καρπούς, ώσπου να πέσει το δέντρο; Γιατί κατέγραψαν παρακολουθώντας ως μυστικοί πράκτορες την ιδιωτική ζωή των ευεργετών τους; Γιατί άνοιξαν το στόμα τους μετά την δυσμένεια και την απομάκρυνσή τους και κυρίως μετά το θάνατο των ανθρώπων η ζωή και η ακτινοβολία των οποίων έδωσε ένα λόγο ύπαρξης σ' αυτούς και ένα ιστορικό ή σκανδαλοθηρικό ενδιαφέρον μερίδας αναγνωστικού κοινού στα γραφόμενά τους; Θα μπορούσε να συνομολογήσει κανείς την ιστορική χρησιμότητα παρόμοιων βιβλίων με το επιχείρημα της αυθεντικής μαρτυρίας, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι τα ιστορούμενα είναι αληθινά. Οπότε μένει κανείς εμβρόντητος μπροστά στη χαμέρπεια τόσο του αχάριστου όσο και τη μικρότητα του ευεργέτη που κάποτε αποθέωναν οι μάζες. Και οργίζεται με τον τρυφηλό βίο, την ανηθικότητα, τον κυνισμό, τις δολοπολοκίες και τον αμοραλισμό των «μεγάλων» που με την ψήφο τού λαού και τις ιαχές των φανατισμένων και ανεγκέφαλων οπαδών ανέβηκαν τους θώκους, αδιαφορώντας για τις αγωνίες και τα προβλήματά τους.

(1830-1930)

(Απόπειρα προσέγγισης)

του Φάνη Μούλιου
επιτ. Δικηγόρου - Συγγραφέα

I

Θεωρώ ως αυτονόητη την έννοια του λογοτέχνη και πιστεύω ότι η λογοτεχνία, η τέχνη του λόγου δηλαδή, επιτελεί έργο παραγωγικό. Ως εκ τούτου αποτελεί και αντικείμενο κοινωνιολογίας. Μ' αυτές τις πράξεις μπορούμε τώρα να πούμε ολοκληρωμένα, πως ο λογοτέχνης, ως μέλος της κοινωνικής ομάδας, αποτελεί μέρος και έκφραση μιας οντολογικής πραγματικότητας. Δεν είναι συνεπώς υπερβατικό όν ακόμα κι όταν υπερβαίνει. Είναι απλούστατα και τότε ένας στοχαστής που απαντάει στα προβλήματα του καιρού του, με το δικό του ιδιόρρυθμο αισθητικό τρόπο. Αυτά σημαίνουν ότι ο λογοτέχνης οφείλει να παραστέκεται στα προβλήματα του λαού. Οφείλει, αυτός πρώτος, να 'ρθει κοντά του κι όχι ο λαός προς αυτόν. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι του αφαιρεί το δικαίωμα να επικωριάζει στο χώρο των αφαιρέσεων και των εκάστοτε αισθητικών ρευμάτων.

Το αντίθετο θα σήμαινε ότι αποκλείονται απ' το χώρο αυτό όλοι οι υπερρεαλιστές, επειδή έγραψαν υπερρεαλιστική ποίηση, πράγμα σαφώς παράλογο.

Τα ρεύματα στην τέχνη, γενικώς, δεν προσδιορίζουν κατ' ανάγκη και την ιδεολογική ταυτότητα του καλλιτέχνη. Συνεπώς, η λογοτεχνία, έχει, *grosso modo*, μια τριπλή ένταξη. Είναι ο κόσμος των ατομικών πνευμάτων, των αφηρημένων μορφών και των κοινωνικών δομών (βλ. Robert Escarpit *Sociologie de Litterature* — Κοινωνιολογία της Λογοτεχνίας).

II

Ο λογοτέχνης, ως μέλος μιας κοινωνίας εν δυνάμει και συνεπώς και η λογοτεχνία, δέχεται τις επιρροές των υπερδομών της (θρησκεία-ήθηνόμοι κλη) και αντιστρόφως επιδρά επ' αυτής αρνητικά ή θετικά αν δεν αδρανολοιείται και τέτοια αδράνεια είναι η ουδετερότητά της. Ο καλλιτέχνης,

γενικότερα, που μονάζει με μόνη σκέψη το έργο του χωρίς να συμμετέχει στο κοινωνικό γίγνεσθαι, ομφολοσκοπεί.

III

Είδαμε, λοιπόν, σε πρώτη φάση τι είναι και ποιος πρέπει να είναι ο λογοτέχνης και εντάξαμε τη λογοτεχνία στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Μπορούμε τώρα να τη δούμε σε σχέση με την ιδεολογία. Όμως τι είναι ιδεολογία; Εδώ αλήθεια υπάρχει πολλή σύγχυση.

Ιδεολογία θα μπορούσε να είναι η ενασχόληση με τις ιδέες που έχουν ως αντικείμενο τη σωστή οργάνωση της κοινωνίας. Η ενασχόληση δηλαδή μ' ένα σύστημα ιδεών που αν υλοποιηθούν, θα βρουν την ικανοποίηση τους οι κοινωνικές κι' επομένως οι ατομικές και οι προσωπικές μας ανάγκες (υλικές-πνευματικές-καλλιτεχνικές). Ένας τέτοιος ορισμός όμως, πρωτίστως από υποκειμενικότητα, είναι ιδεαλιστικός και συνεπώς χρειάζεται «αποκάθαρση».

Αυτό το φίλτράρισμα είναι και το πρόβλημα και επομένως το αντικείμενο μιας μακριάς επιστημονικής διαμάχης, μεταξύ διαλεκτικών και ιδεαλιστών. Η παράθεση των εκατέρωθεν επιχειρημάτων παρέλκει εδώ και βρίσκεται έξω απ' τα όρια του αντικειμένου μας. Θα πούμε, όμως, πως όσο η ιδεολογία «ιδεάζεται», χωρίς ταυτόχρονα να επινοεί μεθόδους «υλοποιήσεως» της, αποτελεί φιλοσοφική και μεταφυσική ενασχόληση ονειρικού περιεχομένου. Η ιδεολογία τότε μόνο μας είναι χρήσιμη, όταν, εμπλουτισμένη από εμπειρίες, είναι σε θέση όχι μόνο να προβάλει συγκεκριμένα αιτήματα, αλλά και να υποδεικνύει ταυτόχρονα τρόπους μετασχηματισμού τους σε συγκεκριμένες διεκδικήσεις. (Βλ. σχετικώς Στοιχειώδεις αρχές της φιλοσοφίας C. Poliger).

Mas ήταν, νομίζω, απαραίτητη αυτή η, έστω, σχη-

ματική εισαγωγή για να δούμε πιο σωστά το θέμα μας που τώρα οριστικοποιείται στην πρόταση «Ο έντεχνος λόγος, σε σχέση με τα ιδεολογικά σχήματα ανάμεσα στα χρόνια 1830-1930» με δοσμένες τις έννοιες του λογοτέχνη, της λογοτεχνίας και της ιδεολογίας στον ελληνικό χώρο, στον αντίστοιχο χρόνο και ακολούθως στα αντίστοιχα ιδεολογικά σενάρια, ν' αντιπαραθέσω τον Ελληνικό έντεχνο λόγο.

Το οικονομικό μοντέλο της Ελλάδος είναι ιστορικά δεδομένο πολύ πιο πριν απ' την Ελληνική επανάσταση, προέχει, όμως, να δούμε από πιο κοντά πώς διαμορφώνεται λίγο μετά απ' αυτήν κι' αντίστοιχα τη θέση της ελληνικής διάνοησης και της Λογοτεχνίας. Και για να μην απεραντολογούμε βρισκόμαστε εξ αρχής μπροστά σε μία «κατ' εξοχήν» εμπορευματική οικονομία. Η γεωγραφική θέση της Ελλάδος και η τοπογραφία της προσφέρονται, κατ' αρχήν, σ' αυτό το μοντέλο με τη μορφή της εμπορευματικής δουλοκτητικής κοινωνίας. Γράφει ο Κωστής Μοσκόφ στα δοκίμια του : «Η Αρχαία Ελληνική Κοινωνία θα κατασκάψει τα θεμέλια των Ανατολικών δουλοκτητικών Κοινωνιών και δεσποτειών, αντικαθιστώντας τον κυρίαρχο τότε ληθαργικό τους γιγαντισμό, με ομοιώματα πλήθους κινητικών κοινωνιών, που θα ξαπλωθούν σ' όλο το χώρο της Μεσογείου».

Το ίδιο θα συμβεί κι' αργότερα στους Ελληνιστικούς και τους Βυζαντινούς χρόνους.

Όμως, αυτή η χρυσοφόρος διασπορά μοιάζει με δίκωπο μαχαίρι και καταλήγει «μπούμεραγκ» γιατί, αυτό το άπλωμα αυτού του δυναμικού, δεν παύει να είναι κάρπισμα σε ξένα χωράφια. (Βλ. Κ. Μοσκόφ : Δοκίμια – Εξάντας). Είναι το αποδυνάμωμα και η σπατάλη των πιο δραστήριων δυνάμεων του Έθνους που θα φανεί στις κρίσιμες ώρες του Ελληνισμού, τότε δηλ. που «οι διεθνείς συγκυρίες θα επιδράσουν στις παραγωγικές σχέσεις και θα επιδεινωθούν». Ο Ελληνισμός θα «κάτσει» μπροστά στην οικονομική επιθετικότητα της Δύσης και την επικράτηση του Οθωμανισμού και του Φεουδαλισμού. Έτσι, η πιο σοβαρή προσπάθεια της ορεινής βιοτεχνίας που, διακινούμενη στο τρίγωνο Γιάννενα, Πήλιο, Θεσσαλονίκη, θα μαραζώσει και θα φανεί πόσο φορμαλιστικά δομήθηκε η οικονομία μας, γεγονός που μαρτυρεί και εξηγεί το ολθοσχερές της αγκάλλιασμα απ' τα Αγγλοαγληλικά πρότυπα καθώς, ακάθεκτα, μετά την επικράτηση της Ελληνικής Επανάστασης που οφείλεται και σ' αυ-

τούς (Αγγλοαγληλούς), εισήλθε σε μια χώρα όπου η ενδοχώρα του κάλους παρέμεινε ανήμπορη και χέρσα, έτοιμη να παραδοθεί με τη συνεργασία και των ντόπιων μεταπρατικών δυνάμεων στην ξένη εκμετάλλευση. Η οικονομική ολιγαρχία της εποχής με την εγκατάσταση πραιτοριανών της στις ορεινές περιοχές, τις καθιστά εξάρτητα της συνολικής εξάρτησης και «άντρα» καταπίεσης και συντηρητισμού. Οι κοινοτάρχες, συνεργοί της εξουσίας, θ' αποβούν οι συναυτουργοί στο θέριμα της Ληστείας, απ' την οποία θα υποφέρει φριχτά ο τόπος, κι' ήταν ανάμεσα στους ληστές, αγωνιστές προδομένοι και φριχτά ληλητατημένοι κατά ψυχή, γεγονός υπότροπο και καθόλου πρωτότυπο για τα Ελληνικά δεδομένα. (Βλ. Δοκίμια Τάσου Βουρνά Σχετικά με τη Ληστεία σε βιβλίο του Ε. ΑΜΒΟΥ, Ο Βασιλιάς των Ορέων).

Έτσι, παρά την αντίθετη ιστοριογραφία, η προσπάθεια του Καποδίστρια θα ναυαγήσει με πρόσχημα τον αυταρχισμό του και τα αγγλοαγληλικά πρότυπα του θετικισμού και της ανταγωνιστικής οικονομίας θα δημιουργήσουν την ιδεολογία του Φιλελευθερισμού. Η Ελλάδα των Ορέων και των μικρών ορίων θα μείνει μονίμως χρεωμένη στην Αγγλία για πολλά χρόνια και θα ταπεινωθεί άγρια απ' τη ληστοκρατία και τους Άγγλους στο φονικό του Δήλησι. Θα πτωχεύσει και θα ξαναχρεωθεί στο μέλλον, θα χάσει τον πόλεμο του 1897 και θα μεταφέρει την πολυτέλεια της διαμάχης των ξένων συμφερόντων, στο δικό της χώρο.

Μέχρι το 1897 ολόκληρος ο πνευματικός κόσμος της Ελλάδας, με φωτεινές εξαιρέσεις το Σολωμό, τον Κάλβο, τον Καλλιγά και τον Παπαδιαμάντη, θα παραπαίει μεταξύ ονείρου και πραγματικότητας. Ανίκανος να συλλάβει την υφιστάμενη Ελληνική πραγματικότητα θα παραδοθεί στο ρομαντισμό ενός Ρωμιού έξω απ' την Ιστορία και το χώρο του, προπαντός ωραιοποιημένου. Ο «βαρβάτος» τσοπάνος θα γίνει ο ειδυλλιακός εραστής και διαιωνητής της καθαρόαιμης Ελληνικής φυλής. Το νεοελληνικό αυτό πρότυπο θα είναι η νέα Ελλάδα, ξαναγεννημένη, στα πλαίσια μιας φιλελεύθερης οικονομίας. Νιτσεϊκά αφελή κατασκευάσματα θα πείτε. Κατασκευάσματα, όμως, που αποξένωσαν απ' το καθ' αυτό πρόβλημα και την κύρια προσπάθεια για ένα Κράτος δομημένο με πρώτη ύλη την υφιστάμενη κατάσταση. Η Εισαγωγή στην οικονομία ξένων προτύπων με μηχανιστικό τρόπο την κατέστησε αντιδραστική και εξάρτησε τη χώρα από

ξένα συμφέροντα, περισσότερο απ' όσο θα μπορούσε κανείς να υποθέσει. Έτσι η επιλογή μεταξύ της δέσμευσης και της μη εξάρτησης περιορίστηκε σ' επιλογή προστασίας.

Η Ελληνική γραμματεία παρασυρμένη απ' την ιδεολογία του θετικισμού θα φτάσει σε όρια γελοιότητας καθώς ο Αλέξανδρος Σούτσος θα θελήσει να καταστεί ο Βερανζέρους της Ελλάδας και ο Παναγιώτης Σούτσος ο Έλληνας Λαμαρτίνος. Ο Αλέξανδρος Ραγκαβής, ιδρυτής της Αθηναϊκής Σχολής, θα ξαναπαίξει το ρόλο του Ιουλιανού του παραβάτη, χωρίς όμως Πυθία, που θα τον απέτρεπε από τέτοιου είδους αναπαλαιώσεις. Ο λαϊκός άνθρωπος μέχρι το 1881 θα εκφράζεται όχι μέσα απ' τους ποιητές του, αλλά κυρίως, μέσα απ' τον Καραγκιόζη και τους Κολληθυβάδες κι αργότερα μέσα απ' τα διηγήματα του Παπαδιαμάντη και ίσως το Κωμειδύλλιο, καθώς η ακολουθήσασα θεατρική επιθεώρηση συντάσσεται, αφού δεν αντιτάσσεται, στην άρχουσα τάξη.

Η γενιά του 1880 με ορόσημά της τον Παλαμά και τον Ψυχάρη, θ' αποτελέσει ίσως μια εξαίρεση, όμως και αυτή η γενιά δεν θα γλυτώσει απ' τα αδιέξοδα, καθώς αναζητεί τα πρότυπα της στο Βυζάντιο και πριμοδοτεί τη Μεγάλη Ιδέα, αν ερμηνεύσει κανείς έτσι τον «Δωδεκάλογο του Γύφτου», χωρίς δηλαδή προοπτικές. Ο Καβάφης θα δει το πρόβλημα ως Έλληνας της διασποράς, στήνοντας κάθε τόσο αυτή στη βοή της πολιτείας και της ιστορίας, θα πει ο Γ. Σαββίδης. Ο Κωνσταντίνος Θεοτόκης θα περιγράψει σωστά το πρόβλημα και θα θεωρηθεί ο Πρόδρομος του Σοσιαλιστικού ρεαλισμού. Όχι τόσο, κατά τη γνώμη μου, σαν μορφή γραφής, όσο σαν ρεαλισμός ... πραγμάτων. Η μετά τα 1909 επανάσταση με το Φιλελεύθερο ανταγωνιστικό σύστημα και το ξάπλωμα της Μεγάλης Ιδέας, είναι αναπόφευκτο να δημιουργήσει νέες καταστάσεις. Η προσπάθεια υλοποίησης αυτού του πνεύματος θ' αποδώσει τους καρπούς της. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, η επέκταση των ορίων και η ανερχόμενη οικονομία δημιουργούν νέες καταστάσεις.

Η εργατική τάξη παίρνοντας σαφέστερα χαρακτηριστικά ήδη απ' τα επαρχιακά κέντρα της Σύρου, της Πάτρας και του Βόλου, θα προβάλλει τα δικά της αιτήματα και το Συνδικαλιστικό Κίνημα θα εκφραστεί μαζικότερα και οργανωμένα στα 1918, ενώ η κατάρρευση της Μεγάλης Ιδέας με τη Μικρασιατική Καταστροφή θα λειτουργήσουν ανάλογα και στο χώρο της λογοτεχνίας.

Έτσι το ρόλο που θα ήπρεπε να παίξουν οι συγγραφείς κατά τον 19ο αιώνα, τον ανέλαβε ο Καραγκιόζης μέχρι να υποκατασταθεί απ' το όργανο που είναι το κίνημα της εργατικής τάξης. Η «κάθαρση», όπως ελέχθη, (Βλ. Κωστής Μοσκόφ, Δοκίμια) οικοδομείται «διαλεκτικά» και μέσα απ' τους Καραγκιοζοπαίχτες. Το σύστημα των προσώπων εδώ είναι αντικατόπτρισμα των κοινωνικών τάξεων. Ο Καραγκιόζης είναι κλέφτης και αναρχοελεύθερος. Δουλεύει όποτε θέλει και κλέβει- χωρίς αυτό να χαρακτηρίζει τον Ελληνα- ωστόσο οριοθετεί τη νόμιμη κατοχύρωση της ιδιοκτησίας που στηρίζει το σύστημα. Αν ο πλούτος ήταν αποτέλεσμα εργασίας, όλοι οι εργάτες θα ήταν πλούσιοι. Άρα ο πλούτος είναι κλοπή θα πουν οι αναρχικοί (Προυντόν). Κι ο Πετρόπουλος, ερμηνεύοντας τον Καραγκιόζη στο «Εγχειρίδιο του καλού κλέφτη» πολύ σχηματικά θα πει: Ο κλέφτης κάνει σοσιαλισμό. Ο Βεληγκέκας το μακρύ χέρι της εξουσίας. Ο Πασάς το κατεστημένο κι ο Μπαρμπαγιώργος τον διαμεσολαβητή στις διαφορές του Καραγκιόζη, του λασού και του Πασά. Ο Καραγκιόζης μπορεί να τις τρώει, όμως αντιστέκεται, δεν είναι ο συμβιβασμένος Χατζηαβάτης. Έτσι λοιπόν, στα πρόσωπα του θεάτρου σκιών παίζεται όλο το δράμα και το τραγικό αδιέξοδο του λασού που κινείται ανάμεσα αναρχοελεύθερων και συμβιβασμένων, επειδή του λείπει το κύριο όργανο έκφρασης, το συνδικάτο, ο συνεταιρισμός, η οργάνωση. Οι συγγραφείς και οι λογοτέχνες της περιόδου μέχρι το 1918 παραπαίνουν με γλωσσικές μονομανίες, με την ανάσταση του αρχαίου κλέους και έναν φανατισμένο Εθνισμό που τα σπέρματά του βρίσκονται στον Υπεράνθρωπο του Νίτσε, τον Ζαρατούστρα- η Αρεία Φυλή που λέμε- «Χάσαμε τη νιότη μας με τις νιτσεικές παλαβομάρες» θα πει ο Κ. Θεοτόκης.

Η Οκτωβριανή Επανάσταση και η απήχυσή της θ' αντιπαραθέσουν στον ιδεαλιστή άνθρωπο τη διαλεκτική της Ιστορίας και των τάξεων. Έτσι ο Μαρξισμός θα καταστεί το αντίπαλο δέος. Αυτή η διαμάχη είναι η αρχή για τη δημιουργία μιας άλλης «πάστας» συγγραφέων, όπως του Κώστα Παρορίτη, του Δημοσθένη Βουτυρά και ποιητών «τύπου» Βάρναλη. Οι συγγραφείς στήνουν λοιπόν αυτή στη βοή της Πολιτείας. Κι' αυτοί μεν θα οδεύσουν όπου κι' ο μαχόμενος λασός. Ενώ οι συμβιβασμένοι συγγραφείς και η λογοτεχνία ή περιορίζεται σε ηθικοπληστικούς μύθους, στην ηθογραφία ή στην πιο καλή περίπτωση θα κάνει αντιπολεμική λογοτε-

χνία. Είναι τότε που ο Στρατής Μυριβήλης θα στέκεται ακόμα όρθιος, ενάντια στον πόλεμο, με τη «Ζωή εν Τάφω» και ο Γ. Σκαρίμπας με την «Περίπολο- Ζ».

Ύστερα, με την πτώση της Μεγάλης Ιδέας, θα φανεί πόσο «μπόσικα» στάθηκαν οι λογοτέχνες μπροστά στο λαϊκό κίνημα. Πόσο περίλυποι θα νοιώσουν στον ενταφιασμό της Ιδεολογίας «της καθ' ημάς Ελλάδος» του Ίωνα Δραγούμη, του Σ. Σοκόλη και του Σφυρή.

Οστόσο, καθώς η Μεγάλη Ελλάδα συμμάζευε από μνήμης τα κορμιά των χαμένων, όσων και ανύποπτων ηρώων, απ' τις παρυφές της Άγκυρας η πραγματικότητα ξεπέρασε και πάλι τους διανοητές και λογοτέχνες, όπως και τους διάφορους λαϊκότροπους Εθνισμούς. Η προσφυγιά, παρά το βάρος που έφερε στην πλάτη του Ελλαδικού κορμού, έδωσε νέα ώθηση στο λαϊκό κίνημα, στις αγροτικές αποκαταστάσεις και στη Βιομηχανία. Κι άφησε παράλληλα να φανεί περισσότερο παρά ποτέ το πνεύμα της παρακμής (ο Α. Μεταχρινός, ο Ναπολέων Λαπαθιώτης, Ο Ρ. Φιλύρας, ο Κ. Καρυωτάκης, ο Τ. Αγρας, ο Μ. Παπανικολάου κ.ά., όλοι θαυμάσιοι κατά τ' άλλα ποιητές, θα γίνουν οι εκπρόσωποι της «παρακμής»). Δεν θα πούμε εδώ τι σημαίνει «παρακμή» στην τέχνη, θα πούμε μονάχα αυτό που είπε ο Σπύρος Μελάς «Η γενιά αυτή», αυτών δηλαδή που ανδρώθηκαν στα 1920, «πληρώνει το φόρο του επαρχιώτη στη Δυτική μόδα». Ξαφνικά η γενιά αυτή στο σύνολό της μοιάζει ν' αποκοινωνικοποιείται, γίνεται πεισιθάνη και γυρεύει τη φυγή στο πιστό, στο χασί, στον έρωτα. Κακέκτυπο του γαλλικού συμβολισμού, ταλαντούχοι «παίκτες», θα τελευτήσουν φυματικοί. Ανακόλουθα απροσάρμοστοι, θ' αποβάλλουν τους κανόνες και τις διατάξεις του κοινωνικού συμβολαίου, όχι προς χάριν άλλων ιδανικών παρά μόνο χάριν της μεγάλης φυγής. Μιας νιρβάνας πέρα απ' τα ανθρώπινα και με μέσα ταχείας διεκπεραίωσης. Οι ποιητές αυτοί θα τελευτήσουν πλην του Καρυωτάκη και του Ρώμου Φιλήρου, με ένα θάνατο φυσικό, αργό, σε ηλικία όχι πέρα των 45 χρόνων. Χωρίς την αξιοπρέπεια της τόσο καταθλιπτικής, αλλιά ωστόσο ωραιότατης ποίησής τους, αλλιά μ' ένα θέαμα ευτελές, όπως αυτό του Μήτσου Παπανικολάου που μη λογαριάζοντας την πείνα της κατοχής έτρεχε ρακένδυτος στους δρόμους της Αθήνας, εκλιπαρώντας για λίγη ηρωίνη! Ένα θέαμα που δικαιώνει τους κοινωνιολόγους. Στους περιθωριακούς, λένε,

υπάρχουν φωτεινά μυαλά. Κι ήταν όλοι τους φωτεινά μυαλά!...

Αν η γενιά του 1880 αγωνίσθηκε να φτάσει στην Ελληνική γη, η γενιά του 1920 αγωνίσθηκε να δραπέτεύσει απ' αυτήν όχι τόσο από κόπωση κι εξάντληση του ποιητικού αποθέματος, όσο απ' την απώλεια της λειτουργικότητας της που οφείλεται στον ξενόφερτο και κακά αντιγραμμένο γαλλικό συμβολισμό και την επαναστατικότητά του.

Η γενιά του 1920 ξεπεράστηκε απ' την ανάπτυξη των οικονομικών και κοινωνικών δυνάμεων με τις οποίες δεν μπόρεσε να συμβιώσει γι' αυτό και αμφισβητήθηκε. Επιμένω στην ποίηση του μεσοπολέμου επειδή από αισθητικής, τουλάχιστον, πλευράς, έδωσε ωραιότατη ποίηση. Όσο, όμως κι αν θελήσει κανείς να δει στη φυγή της γενιάς αυτής, την αλλαγή ενός κόσμου αλλοτριωμένου, δεν παύει ωστόσο να χει μπροστά του μια παθητική στάση.

Η ζωή την οποία αρνήθηκε αυτή η γενιά είναι από μόνη της μία πραγματικότητα. Ο Κ. Χατζόπουλος, ο Κ. Βάρναλης, ο Πικρός, ο Κορνάρος, ο Μ. Αυγέρης κ.ά. χωρίς να αποβάλλουν τις αισθητικές αντιλήψεις τους, φαντάσθηκαν ένα κόσμο αλλιώτικο χωρίς παραισθήσεις, ένα κόσμο που μπορούσε να μεταλλαχθεί σ' αληθινή ζωή! Σ' αυτό τουλάχιστον πίστευαν, ασχέτως αν οι προσδοκίες τους διαψεύστηκαν εκ των πραγμάτων.

Οι επόμενοι χρόνοι, μετά το 1930 θα είναι χρόνοι συμβιβασμού. Ο υπερρεαλισμός ξενόφερτος κι αυτός θα 'ρθει πολύ αργότερα από τότε που φάνηκε στην Ευρώπη και θα 'ναι κι αυτός δανεικός και λειψός χωρίς το νόμισμα της δικιάς του επανάστασης. Ο συμβιβασμός αυτός, τουλάχιστον, δείχνει αγάπη προς τη ζωή και δεν είναι πεισιθάνατος. Είναι τουλάχιστον ζωντανός!

Η ποίηση στο σημείο αυτό με τον Γ. Σεφέρη συμβιβάζεται με το φιλελεύθερο πνεύμα είναι πρόσμιξη παράδοσης και σύγχρονου πολιτισμού. Η μεταπολεμική λογοτεχνία είναι μια αστική λογοτεχνία με όλη της την εντιμότητα.

Σημ. Για την πιο πάνω εργασία πήρα βοήθεια απ' τα σχετικά δοκίμια των Στάθη Δαμιανάκου, Κώστα Βεργόπουλου, Κωστή Μοσκόφ, Γιάννη, Κολλιόπουλου κ..α

Αποκαλυπτήρια προτομής Νικήτα Σταματελόπουλου (Νικηταρά)

Στις 23- 3-2019 έγιναν τα αποκαλυπτήρια στον αύλειο χώρο του Γηροκομείου Πειραιώς (Ευαγγελίστρια) της προτομής του αγωνιστή και ήρωα της Επανάστασης του 1821 Νικήτα Σταματελόπουλου (Νικηταρά).

Στην εκδήλωση μίλησε ο Πρόεδρος του Ομίλου απογόνων αγωνιστών 1821 & ιστορικών γενών της Ελλάδας, κ. Κων/νος Πλαπούτας, απόγονος του στρατηγού Δημ. Πλαπούτα και του Γεωργάκη Πλαπούτα, ο οποίος είπε τα παρακάτω:

«Αδελφοί η Ελλάς πάσχει και κινδυνεύει να χαθεί όχι βέβαια από τους εχθρούς της αλλιά από την ασυμφωνία των τέκνων της» (Νικηταράς προς Κουντουριωταίους 22.12.1823).

Σεβασμιότατε Μητροπολίτη Πειραιώς Σεβαστοί πατέρες,

Κύριε Δήμαρχε Πειραιώς, άρχοντες του τόπου, εκκληστοί προσκεκλημένοι και φίλοι.

«Ως Πρόεδρος του Ομίλου απογόνων αγωνιστών 1821 & ιστορικών γενών της Ελλάδας, που ιδρύθηκε το 1938 από τα εγγόνια των αγωνιστών, και ως απόγονος της οικογένειας του Στρατηγού Πλα-

πούτα, με ιερή συγκίνηση στέκομαι ενώπιον της προτομής του Νικήτα Σταματελόπουλου ή Νικηταρά, που η Πολιτεία άργησε 170 χρόνια να τοποθετήσει σε αυτόν τον Πειραιώτικο χώρο, την εκκλησία της Ευαγγελίστριας, που το τότε Οθωνικό Κρατίδιο (κατ'όνομα Ελλάς) τον έριξε επαίτη !!!

Ποιόν;

Αυτόν που πήρε στους ώμους του την Ελλάδα, να την αναστήσει από το μνήμα της λήθης.

Η πατρίς αγνωμονούσα θα μπορούσε να είναι ο τίτλος του τέλους της ζωής του, όπως έγινε με όλους τους ανιδιοτελείς αγωνιστές, επώνυμους, λιγότερο γνωστούς ή τους χιλιάδες ανώνυμους (όμως ουσιαστικά επώνυμους) αγωνιστές που οι αιτήσεις τους για σύνταξη, ή έστω πενιχρή αποκατάσταση, ακόμα βρίσκονται εκκρεμείς στα αρχεία



των αγωνιστών του 1821 στην Εθνική Βιβλιοθήκη, σήμερα στεγαζόμενη στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Είχα ακούσει πως η αρχική απόφαση για την τοποθέτηση της προτομής είχε παρθεί το 2012. Ευτυχώς 7 χρόνια μετά υλοποιείται χάρις στην επιμέλεια του κ. Μαρινάκη, του Δημάρχου και την έμπρακτη συναίνεση και αρωγή του Σεβασμιωτάτου.

Ο Νικηταράς, ο Κολλοκοτρώνης, ο Πλαπούτας και τόσο άλλοι, κυνηγήθηκαν, δικάστηκαν, βασανίστηκαν, φυλακίστηκαν, ενώ άλλοι όπως ο Ανδρούτσος δολοφονήθηκαν, αδίκως, κατασκευασμένοι από μία ομάδα άκαπνων νομέων της εξουσίας, που χωρίς αιδώ, εκμεταλλευόμενοι τους αγώνες των επαναστατών, έναντι οφικίων παρέδωσαν τη χώρα σε ξένες προστάτιδες δυνάμεις και δανεικά χρήματα, που δυστυχώς ακόμα και σήμερα πληρώνουμε και θα πληρώνουμε, όσο δεν φιλοσοφούν οι διοικούντες και δεν διοικούν οι φιλόσοφοι, όπως θα έλεγε ο Πλάτων.

Η δικήνοια η δολερή, που αναφέρει ο Σολωμός, οι διαχρονικές παθογένειες του γένους και η λησμονιά της Σωκρατικής (Πλατωνικής) διαλεκτικής που μέσα από την τριβή παράγει έργο, σήμερα κάνουν ένα μικρό αλλά σημαντικό δημιουργικό βήμα προς τα εμπρός αφήνοντας πίσω τον κακό εαυτό μας.

Είναι η πρώτη φορά που ο Ομιλός μας παρευρίσκεται επίσημα στον Πειραιά, άν και έχουμε 80χρονη παρουσία πανελληνίως και στους ομογενείς.

Σας ευχαριστώ και ευχαριστούμε όλα τα μέλη μας για την πρόσκληση, ενώ ειδική αναφορά θέλω να κάνω σε 2 σημαντικούς Πειραιώτες συνεργάτες του Ομίλου μας που άοκνα και ανιδιοτελώς μας συμβουλεύουν, αλλά σήμερα δυστυχώς δεν είναι εδώ.

Αναφέρομαι στον Πρόεδρο της Φιλολογικής Στέγης Πειραιώς κ. Στέφανο Μί-

ληση και τον γνωστό έγκριτο Δικηγόρο Πειραιά, διδάκτορα του Παντείου Πανεπιστημίου - οθωμανολόγο, αλλά και μουσικολόγο βυζαντινής - παραδοσιακής και ρεμπέτικης μουσικής, Σύμβουλο του Ομίλου μας, Δημήτριο Σταθακόπουλο.

(Ο κ. Μίλησης σε ομιλία στην Οδησσό και ο κ. Σταθακόπουλος σε Ομιλίες σε Σπάρτη και τηλεοπτικές εκπομπές).

Αιωνία σου η μνήμη αδελφέ μας Νικηταρά, που 'χουν τα πόδια σου φτερά, πιά στους κάμπους και κοιμάσαι και τους Τούρκους δεν φοβάσαι.

170 χρόνια μετά σου ζητώ συγγνώμη ως Έλληνας για το όσο αχάριστα σου φερθήκαμε».



ΗΡΩΪΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Στο Νικηταρά

Η Ελλάδα δεν τα τέκνα της ταχιά καταβροχθίζει
κι ως πάλεψαν χρόνους πολλούς για να γενεί το θαύμα
κι ως τίμημα τα τενεκέδια στα πόδια τους κτίζει
κι οι άλλοι να τους χλευάζουν με ξένους αντάμα.

Σε μαρμαρένια αλώνια τούς πρέπει να γείρουν
τιμές και παράσημα να φέρουν στο στήθος
κι όχι σπιούννοι ξοπίσω με δόλο να σπέρνουν
ύπουλα βόρβορο κι αχαλίνωτος μίσος.

Λιγοστοί μες στη τύχη τους πάντα να φράζουν,
στενά να φυλάνε προδομένοι από φίλια τακίμα,
στα νησιά στους εχθρούς μας μπουρλότο να βάζουν
και πανί καλοτάξιδο ν' ανοίγουν σε κόλαση τίμα.

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ



Απαρίθμησης καταστροφής πολιτιστικών θησαυρών της Ελλάδος

Γ. Νεοκλασσικών κτιρίων θεάτρων της Νεωτέρας Ελλάδος

Του Μιχάλη Βλάχου
επιτ. Δικηγόρου



1.- Αρχίζουμε με Πειραιϊκό θέμα, την καταστροφή του παλαιού θερινού θεάτρου Πειραιώς, το ΑΕΛΛΩ.
Το εν λόγω θέατρον ευρίσκεται στην δυτική πλευρά του λόφου Μουνιχίας-Προφήτη Ηλία, δηλαδή στην Ανατολική του λιμένος της Ζέας —Πασαλιμάνι. Ήταν ένα ωραιότατο θέατρο κοσμούμενο με αγάλματα στην άνω πλευρά της σκηνής του και αποτελούσε το θερινό ζευγάρι του Δημοτικού θεάτρου Πειραιώς, ευτυχώς διατηρηθέντος και κοσμούντος την πόλη μας. Το λυπηρόν είναι ότι κατεδαφίσθη με ενέργειες ενός παλαιού συμμαθητού μου, ο οποίος έπεισε τον τότε αρμόδιον Υπουργόν Παιδείας και Πολιτισμού να το αποκαταστήσει από διατηρητέο. Έτσι στη θέσιν του έκτισε μίαν ογκώδη πολυκατοικία, την οποίαν και αυτός δεν εχάρη διότι πέθανε νωρίς.

2.- Ας συνεχίσουμε με το δεύτερο θύμα κατεδαφίσεως. Λόγω θέσεως στο Πειραιϊκό προάστειο, δηλαδή στο ανήκον στον Πειραιά, Νέον Φάληρον. Εδώ ευρίσκεται το θερινόν θέατρο Νέου Φαλήρου που εδέσποζε στη Δυτική πλευρά του Πειραιϊκού προαστείου με τους δύο πυργίσκους της σκηνής του.

Έκειτο πλησίον και προς Βορράν του μεταγενεστέως κτισθέντος Ι.Ναού Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης και νοτίως της λεωφόρου Τζαβέλλα και των παραλ-

λήλως βαίνουσών γραμμών των Ελληνικών Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων Ε.Η.Σ. Νοτίως του θεάτρου και προς Ανατολάς της Μυρτιδιωτίσσης ευρίσκεται το Ξύλινο Περίπτερο του Ναυτικού Ομίλου Νέου Φαλήρου.

Το θερινό θέατρο Νέου Φαλήρου δυστυχώς κατεδαφίσθη επί Δημαρχίας Αρ. Σκυλίτση για την διαπλάτυνση της συνεχείας της Λεωφόρου Τζαβέλλα προς Ανατολάς.



Σχεδόν συγχρόνως και υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες κατεστράφη από πυρκαϊά και το ξύλινο κομποτέχνημα του Ναυτικού Ομίλου Νέου Φαλήρου, του οποίου τα θεμέλια και ίχνη καμμένων ξύλων σώζονται επί τόπου προς Ανατολάς του ιερού της Μυρτιδιωτίσσης.

2α.- Στο Νέο Φάληρο θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και το Κινηματοθέατρο Γκρέκα που εστεγάζετο στην πίσω πλευρά του κτιρίου που είχε απομείνει από την μερική κατεδάφιση του λαμπρού ξενοδοχείου ΑΚΤΑΙΟΝ. Οι παλαιοί ενθυμούνται την λαμπρή μαρμάρινη κλίμακα που οδηγούσε στον όροφο που στεγάζε το κινηματοθέατρο πριν και αυτό εξαφανισθεί μαζί με την ολοκληρωτική κατεδάφιση του αρχικού κτιρίου.

3.- Τώρα θα πρέπει να ακολουθήσουμε την παλαιότητα των θεατρικών αρχιτεκτονημάτων και θα πάμε Δυτικώτατα στην ωραία Κέρκυρα και στο παλαιό Δημοτικό της Θέατρο. Ως γνωστό τα επτάνησα



ευτύχησαν να μη γνωρίσουν την Τουρκική κατάκτηση αποτελούντα τμήμα της Βενετσιάνικης Επικράτειας και εν συνεχεία της διαδεχθείσης αυτών Βρετανικής κυριαρχίας. Το Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας αποτελούσε ένα θαυμάσιο κτίριο που κοσμούσε την ωραία πόλη και επεβάλλετο συν τοις άλλοις με τα εξαιρετα γλυπτά του, τα υπερφυσικά μεγέθους αγάλματα που ευρίσκοντο πάνω και εκατέρωθεν της αετωματικής καταλήξεως της προσόψεως του επιβλητικού κτιρίου.

Κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο υπέστη βλάβες λόγω βομβαρδισμού του και επεβάλλετο για λόγους ιστορικούς και αισθητικούς να αποκατασταθή μετά την απελευθέρωση. Όπως έγινε πχ με το Γερμανικό Ράϊχσταγ, το οποίο μεταπολεμικά αποκαταστάθηκε έστω και με θυσία του αρχικού του τρούλλου κ.λ.π.

Για την ανοικοδόμηση και του Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας εστάλη μεταπολεμικώς δημοτικάς δαπάναις για σπουδές αρχιτεκτονικής νεαρός Κερκυραίος. Ο νεαρός όμως αρχιτέκτων, όταν επέστρεψε στην Κέρκυρα, αντί να αντικαταστήσει, έστω και με ορισμένες μετατροπές το αρχικό λαμπρό και σύμφωνο με την ιστορική Κερκυραϊκή αρχιτεκτονική φυσιογνωμία Δημοτικό Θέατρο, προτίμησε να προβή στην ολική κατεδάφιση του και στη θέση του, όλως ανεύθυνα, ανήγειρεν ένα μοντέρνο εξάβλημα εντελώς αταίριαστο με την ωραία παραδοσιακή Κερκυραϊκή αρχιτεκτονική. Έτσι χάσαμε ένα ακόμη λαμπρό παραδοσιακό κτίριο και για μας έμειναν μόνον οι φωτογραφίες του ωραίου Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας που τόσο λείπει από την Πόλη.

4.- Γυρίζουμε πάλι στην Αθήνα και στο έξοχο Δημοτικό της Θέατρο με τις Καρυάτιδες στην κορυφή της προσόψεως και τα χρυσοποίκιλτα θεωρεία του εσωτερικού του. Κορυφαίο έργο Τσίλλερ σχεδιασθέν το 1873 και εγκριθέν από τον αρχιτέκτονα Ζιράρ. Έκειτο στο οικόπεδο που αποτελεί σήμερα την Πλατεία που βρίσκεται απέναντι από το Δημαρχείο Αθηνών, με πρόσοψί του όμως όχι στην οδό Αθηνάς, αλλά στη μικρότερη πλατεία που υπήρχε απέναντι από το κεντρικό της Εθνικής Τραπέζης Ελλάδος. Και αυτό το θέατρο υπήρξε θύμα της Μικρασιατικής Καταστροφής. Μετά το 1922 εστέγασε και αυτό πρόσφυγες και υπέστη αρκετές ζημιές λόγω της νέας του χρήσεως. Δυστυχώς όμως και αυτό αντί να αποκατασταθή στην αρχική του μορφή και χρήση, όπως επεβλήθη, προτιμήθηκε η εύκολη λύσι της κατεδαφίσεως του. Κι έτσι αντί του νεοκλασσικού Δημο-



τικού Θεάτρου Αθηνών, βλέπουμε σήμερα την επίπεδη πλατεία Κοτζιά. Κλείνοντας τη θλιβερή απαρίθμηση Αρχιτεκτονικής καταστροφής μένουμε στην Αθήνα και πηγαίνουμε στην οδό Ακαδημίας και στην εκεί κειμένη Εθνική Λυρική Σκηνή, για να θυμηθούμε την ωραιότητα παλαιά πρόσοψί της με τις δύο κυκλικές εξωτερικές της κλίμακες που οδηγούσαν στην υπερυψωμένη κεντρική είσοδο του ωραίου τούτου Θεάτρου Ολύμπια. Δυστυχώς αυτό το θέατρο έχασε την ωραία πρόσοψί του. Προς εκμετάλλευσί του ελευθέρου πλουσίου χώρου της προσόψεως του Θεάτρου ανεγέρθηκε εν επαφή με αυτό πολυόροφος οικοδομή, η οποία εξαφάνισε την ωραιότητα της προσόψεως. Ας σταματήσουμε όμως εδώ και, προς παρηγορίαν μας, ας χαιρόμαστε που τουλάχιστον εσώθηκε το εσωτερικό του αρχαίου Θεάτρου Ολύμπια.

Γιατί λέμε Πάσχα - γιατί λένε Easter



γράφει ο **Δημήτρης Σταθακόπουλος**
Δρας κοινωνιολογίας της ιστορίας και πολιτισμού
(οθωμανικής περιόδου) Παντείου Πανεπιστημίου,
δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω –Μουσικολόγος

Το παρόν δεν αποτελεί θεολογική ή πίστewς αναφορά, ούτε φυσικά θέλει να «σκανδαλίσει» θρησκευτικά τον αναγνώστη. Αντιθέτως, επιθυμία θα ήταν η δια της πληροφόρησης (έστω και σύντο-

λατινική [pascha] και στην αραμαϊκή ως pasa, αντιστοιχεί στην εβραϊκή Pesach, της οποίας η γενική έννοια είναι “πέρασμα” το δε ρήμα fasach, αναφέρεται για πρώτη φορά στην Τορά της Εξόδου από την

Αίγυπτο (Εξοδος 12:23). Στα εβραϊκά Pesach ονομάζεται και τα αρνί ή το κασίκι που οριζόταν ως θυσία του Πάσχα (Korban Pesach). Φαίνεται όμως ότι η «γιορτή του περάσματος» προϋπήρχε ως έθιμο στην αρχαία Αίγυπτο, όπου στις 21 Μαρτίου, γιόρταζαν την εαρινή ισημερία με τον όρο Pisah δηλ. το πέρασμα του Ήλιου από τον ισημερινό. Δεν ξέρω αν θα ήταν δόκιμο, να παραλληλίσουμε εδώ και τα αρχαιοελληνικά Ανθεστήρια ως ετήσια γιορτή της αναγέννησης της φύσης και γιορτή των



μης), ενίσχυση της κατάνυξης και του συναισθήματος της ΑΓΑΠΗΣ που διαλαλεί η λαμπρή ημέρας της Αναστάσεως.

Είναι μια απλή και σύντομη ιστορικο/λαογραφική προσέγγιση, στα πλαίσια των ημερών και σίγουρα «όχι» πρωτότυπη ή εξαντλητική σ' επίπεδο στοιχείων, αφού όσα αναφέρει είναι γνωστά και ευκολοηροσβάσιμα σε όποιον θέλει να τα ψάξει. Ευελπιστεί όμως σε σύνοψη (εφόσον διαβαστεί), να δώσει το κίνητρο συζητήσεων γύρω από το γιορτινό τραπέζι της Κυριακής του Πάσχα και κυρίως να «βοηθήσει» τους γονείς ν' απαντήσουν στις τυχόν απορίες των παιδιών.

Ο όρος Πάσχα που απαντάται στην ελληνική, την

νεκρών προς τιμή του Λιμναίου Διονύσου και του χθόνιου Ερμή, καθώς και της θεάς της Άνοιξης των Βορείων λαών ostre ή Ostara (βλ. Easter), καθώς και της Ishtar – Αστάρτης – Αφροδίτης, με τις «επιτάφιος» τελετές, στα Ορφικά, στα Ελευσίνεια μυστήρια και στα εξ ανατολών Αδώνεια με τα ελεγειακά θρηνώδη άσματα.

Αρκετοί Πατέρες της εκκλησίας, όπως ο Τερτυλλιανός, ο Ιππόλυτος, ο Ειρηναίος, πίστευαν ότι το Πάσχα προέρχεται από το απαρέμφατο της ελληνικής «Πάσχειν», που όμως όσο δελεαστικό και ομόνχο κι' αν είναι, δεν ισχύει. Ο Ωριγένης και άλλοι Αλεξανδρινοί το ερμήνευαν ως “πέρασμα”, εννοώντας και αναφερόμενοι στο «πέρασμα» των Ισ-

ραηλιτών από την Ερυθρά Θάλασσα, δηλ. από τη δουλεία της Αιγύπτου στη Γη της Επαγγελίας και συμβολικά για τους πρώτους Χριστιανούς, το «πέρασμα» από την αμαρτία στην ελευθερία της σωτηρίας, μέσα από τον καθαρμό του βαπτίσματος. Μια άλλη ομάδα συγγραφέων όπως ο Προκόπιος της Γάζας, ο Θεοδώρητος Κύρου, ο Απολλινάριος της Λαοδικείας πίστευαν ότι Pesach σημαίνει «πέρασε από πάνω», εννοώντας τον Εξολόθρευτή Άγγελο, ο οποίος πέρασε πάνω από τα τέκνα των Ισραηλιτών, δεν τα πείραξε, αλλά εξολόθρεψε όλα τα πρωτότοκα των Αιγυπτίων, ενώ στο χριστιανισμό εννοεί το πέρασμα του Χριστού από το θάνατο και τελικά την υπέρβαση και Ανάστασή Του.

Το εβραϊκό Πάσχα (πέρασμα) ως γιορτή, φυσικά σχετίζεται με την ανάμνηση της εξόδου από την Αίγυπτο, αλλά φέρει και στοιχεία εορτασμού της ανοίξεως, μίας και μεταξύ των «θυσιών» στο ναό, πέραν του αρνιού, υπήρχε και μια αναίμακτη θυσία /προσφορά καρπών της πρώτης σοδειάς, όπως συναντάμε και σε άλλους λαούς και στην αρχαία Ελλάδα (αιματηρές και αναίμακτες θυσίες, αρτοφαγία, οίνοποσία, σιτοφαγία κ.λπ.). Τα άγια πάθη του Χριστού που οδήγησαν στην Λαμπή Ανάστασή του και στο παγκόσμιο διαχρονικό μήνυμα της Αγάπης, συνέβησαν στην Ιερουσαλήμ μεσούντος του εορτασμού του εβραϊκού Pesach, γι' αυτό όλη η Μεγάλη Εβδομάδα των Παθών συνώνυμα ονομάζεται και Πάσχα, είτε με την ημερολογιακή εορταστική της κυριολεξία, είτε με την πνευματική της μετάβασης (περάσματος) από το θάνατο και την αμαρτία στην αιώνια Ζωή και Αγάπη.

Οι πρώτοι εξ εβραίων και λοιποί Χριστιανοί, γιόρταζαν το Πάσχα σε κοινή ημερομηνία με τους μη χριστιανούς εβραίους, αν και με διαφορετική πίστη, νοηματοδότηση και συμβολισμό. Όμως μετά την Α' Οικουμενική σύνοδο, το 325 μ.Χ στη Νίκαια της Βηθυνίας, ορίστηκε όπως το Χριστιανικό Πάσχα εορτάζεται μετά το εβραϊκό και συγκεκριμένα να εορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την Πανσέληνο, που θα γίνει κατά την ημέρα της εαρινής ισημερίας ή μετά από αυτήν. Αν η πανσέληνος γίνει Κυριακή τότε το Πάσχα θα εορτάζεται την επομένη

Κυριακή. Έτσι, ο ορισμός της ημερομηνίας του Χριστιανικού Πάσχα, ως κινητής σεληνοκεντρικής εορτής και η διαφορά (συνήθως) εβδομάδας του Ορθόδοξου με το Καθολικό, μας ακολουθεί μέχρι σήμερα, λόγω και της αλλαγής του Ιουλιανού ημερολογίου σε Γρηγοριανό, όμως η ανάλυση αυτή και ο ημερολογιακός υπολογισμός παρέλκει του παρόντος.

Ένα άλλο θέμα είναι, γιατί ενώ πολλοί λαοί χρησιμοποιούν τον όρο Πάσχα, Pasqua, κ.λπ. κάποιοι άλλοι λένε Easter ή Ostern;

Και εδώ υποκρύπτεται η λατρεία της θεότητας της άνοιξης και της αναγέννησης, του εξ ανατολών (east) ερχομού του Εως/Ήως/φωτός και της Αυγής.

Στους αγγλοσαξωνικούς και γερμανικούς λαούς ostre ή Ostara ονομαζόταν η θεότητα της Άνοιξης (στα σύγχρονα αγγλικά Easter και στα γερμανικά Ostern, μεταφράζεται ως Πάσχα). Το όνομα της θεότητας αυτής, μοιάζει με το Ishtar και Αστάρτη. Αν και αμφισβητείται από τους μελετητές η γνησιότητά της, μια αναφορά στη λατινική γλώσσα, στο Κεφ. 15, στο έργο De temporum ratione, του 8ου αιων. του Βέδες/Bda Venerabilis (άγγλου μοναχού στη μονή αγ. Πέτρου στο Monkwearmouth της περιοχής του Sunderland), λέει:

«Eostur-monath, qui nunc Paschalis mensis interpretatur, quondam a Dea illorum qu Eostre vocabatur, et cui in illo festa celebrabant nomen habuit: a cujus nomine nunc Paschale tempus cognominant, consuetudo antiquae observationis vocabulo gaudia novae solemnitatis vocantes» δηλ. σε ελεύθερη μετάφραση: «Ο μήνας Eostur έχει ένα όνομα το οποίο μεταφράζεται τώρα ως "πασχαλινός μήνας», και ο οποίος πήρε κάποτε το όνομά του από μια θεά που ονομάζεται ostre, προς τιμήν της οποίας γιορτές γιορτάζονταν κατά το μήνα αυτό. Τώρα που η πασχαλινή περίοδος ορίζεται με το όνομά της, σας καλώ τις χαρές της νέας ιεροτελεστίας να τις τιμάται διατηρώντας το παλαιό όνομα (εννοεί του μήνα).

Επομένως στην περίοδο που οι βόρειοι λαοί τελούσαν και λάτρευαν τη θεότητα της άνοιξης/ αναγέννησης/ Αυγής, *ostre* ή *Ostara*, μετά τον εκχριστιανισμό τους και τη σύμφωνη γνώμη της εκκλησίας, το Πάσχα, τους επιτράπη να συνεχίσουν να το ονομάζουν στη γλώσσα τους: αγγλικά *Easter* και στα γερμανικά *Ostern* σε ανάμνηση του ονόματος της *ostre/ Ostara*.

Περαιτέρω: Σύμφωνα με την Ορφική θεογονία, αρχικά στο Σύμπαν υπήρχε η συνεχής ροή του Χρόνου από την οποία προήλθαν οι δύο Κοσμογονικές Ουσίες: Ύδωρ και Γη, Αιθήρ και Χάος, ως διάμεσο του Φάνη Έρωτα δημιουργήθηκε το Ορφικό Ωόν (αυγό /αβγό), από όπου προήλθε το σύμπαν. Ο συμβολισμός και η σχέση της αναγέννησης με το Ωόν (αυγό /αβγό) είναι πανάρχαια, σε όλους τους λαούς και χάνεται στα βάθη του χρόνου. Ο αρχαίος άνθρωπος είχε προφανώς εντυπωσιαστεί από το γεγονός πως μέσα από ένα κελυφώδες φαινομενικά ανενεργό και ακίνητο δημιουργήμα ενός στρουθίου (πτηνού), δηλ. το αυγό, μετά από λίγο καιρό ξεπεταγόταν ζωή (νεοσσός). Ευνόητο είναι ότι τα αυγά συμβόλιζαν και συμβολίζουν την αναγέννηση, τη νέα ζωή και ελπίδα, η δε επιχρωμάτωσή τους (βάψιμο), ομοίως είχε να κάνει με τα ζωηρά χρώματα της αναγεννημένης φύσης και των θουλουδιών της. Ειδικά στο βάψιμο των κόκκινων αυγών, η παράδοση θέλει να βάφονται στο χρώμα αυτό για το αίμα του βασανισμού και της Σταυρώσεως του Χριστού. Η Ουκρανική περίτεχνη διακόσμηση των αυγών του Πάσχα ονόματι *pysanky*, ανάγεται σε εποχές πριν τον εκχριστιανισμό των Σλάβων.

Για τον λαγό ως Πασχαλιάτικο σύμβολο (κυρίως πιά στους Δυτικούς) με τ' όνομα *Easter Bunny*, *Easter Rabbit*, *Easter Hare*, εν συντομία λέμε ότι και αυτός σχετίζεται συμβολικά με την προχριστιανική εποχή και την φυσική του δυνατότητα ν' αναπαράγεται σωρηδόν, άρα να γεννά ζωή. Στην αρχαιότητα ο λαγός ήταν ακόλουθος της Αφροδίτης, όπως και της *ostre* ή *Ostara*, όπως αναφέρει ο *Charles J. Billson*.

Επομένως αυγά και λαγοί ήταν και είναι σύμ-

βολα γονιμότητας / αναγέννησης.

Ο αμνός, το αρνάκι (αρνίον ως υποκοριστικό του αρήν, αρνός) που «σουβλίζεται ή ψήνεται» ειδικά το Πάσχα, αφενός συμβολίζει το "αρνίον το εσφαγμένον", ή τον "αμνόν του θεού", αφετέρου ομοίως έχει βαθύτατες θυσιαστικές ρίζες, τόσο στην εβραϊκή παράδοση και θρησκεία, όσο και στις αρχαίες. Αστρολογικά / ζωδιακά το Πάσχα συμπίπτει με τον μήνα του Κριού (αρσενικού αμνού) μιάς και ο ήλιος διέρχεται το ζώδιο από τις 21 Μαρτίου ως τις 20 Απριλίου, περίπου, δηλ. στην περίοδο που πραγματοποιείται η εαρινή ισημερία. Επομένως την εποχή του Κριού, οι αρχαίοι λαοί θυσίαζαν εξευμενιστικά αμνούς/αρνία, συνήθεια που έστω και εάν αγνοούμε την καταγωγή της συνεχίζομαι ακόμα.

Παρότι σήμερα λέμε «σούβλα» από το λατινικό *subula* (ως εργαλείο βασανισμού), εν τούτοις η αρχαιοελληνική λέξη είναι *οβελός* στον οποίο σύμφωνα με τον Όμηρο οι πολεμιστές πέρναγαν τα κρέατα για να τα ψήσουν (οι μικρές σούβλες, λέγοντόσαν υποκοριστικά *οβελίσκοι/ σουβλιάκια*). Οτιδήποτε ψήνεται σε οβελό, λέγεται σύμφωνα με τους λόγιους μας, *οβελίας*.

Κουλουράκια Πασχαλιάτικα εμείς σήμερα, κόλλυρα, κολλήκια, κολλύρα (ή κόλληξ) έλεγαν οι αρχαίοι το στρογγυλό ψωμί και υποκοριστικά *κολλύριον*, που σήμαινε αφενός το στρογγυλό ψωμί ή το ζυμάρι σε σχήμα καρβελιού, αφετέρου τον σβώλο της ζύμης, ή εν γένει το σβώλο που είχε το μέγεθος σημερινού κουλουριού.

Το Τσουρέκι, ή *çörek* στα τούρκικα, στ' Αραβικά, *panarèt* στ' Αλβανικά (προφανώς από εδώ και το επώνυμο Παναρίτς) *choreg* / στ' Αρμένικα, *çörk* στ' Αζέρικα, *Vnoka* στα Τσέχικα, *VianoKa* στα Σλοβάκικα, στα βουλγάρικα, *akozonac* στα Ρουμάνικα κ.λ.π, ομοίως σημαίνει το στρογγυλό, στριφτό ψωμί το πλάσμένο σε σχήμα μεγάλου σβώλου και γενικά τα στρογγυλά στριφτά αντικείμενα. Το τσουρέκι, εκτός από Κόλλυρα, θα μπορούσε να προσομοιάζει με τα αρχαία γλυκό ψωμί Στρεπτικίο που γινόταν με γάλα, λάδι ή βούτυρο και μέλι.

«... Το μόνο που ξέρουμε είναι πως ο σημαιοφόρος του που λεγότανε Δημήτρης και καταγότανε από τη Χίο, βλέποντας πως οι Τούρκοι πήδησαν στο ταμπούρι, αμέσως κατέβασε την σημαία, την εξέσχισε, έκοψε το ξύλο, έβαλε στο ζωνάρι του το σταυρό της, εξεσπάθωσε και με το σπαθί στο χέρι τρέχει στο ταμπούρι του Φλέσα, κι εκεί μέσα Τούρκοι. Φεύγει πίσω κι έτσι πολεμώντας και πολεμούμενος έσχισε σαν αστραπή τον Τούρκικο στρατό και γλύτωσε....»

(Φωτάκου: Παπαφλέσσας)



ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Μανιάκι

Το βράδυ εκείνο
ο αγέρας μύριζ' αίμα στο Μανιάκι.
Είχε φεγγάρι...
κι όπως ξεδιάλυνε ο καπνός πάνου από τα
ταμπούρια
λάμπανε ξάφνου τα σπαθιά κομματιασμένα
στα ματωμένα χέρια
των αθανάτων.
Κι ενώ η σελήνη ακινητούσε τόσην ώρα,
απορημένη,
γονατιστοί οι αιώνες
μπροστά στ' ακέφαλο κορμί του αρχιμανδρίτη,
τα ελληνικά του λόγια
επαναλάμβαναν.
-Εγώ σας λέγω, όπως και πρώτα, τη φευγάλα
διόλου μη τη βάλλετε στο νου σας.
Τι φοβάσαι, Παπαγιώργη;
Κι άμα καμμιά βοήθεια δεν μας έρθει
και πάλι μοναχοί μας θα νικήσουμε
κι αν, ο μη γένοιτο, χαθούμε,
τη δύναμη του εχτρού στα σίγουρα θα
κάμψουμε
κι αυτήν εδώ τη μάχη
θα τήνε πούνε οι απόγονοι Λεωνίδεια,
ιστορική μάχη, Παναγιώργη!
Εμπρός.
Τραβάτε τώρα στα ταμπούρια σας.

Γιάννης Ιωσηφέλλης

ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

Παναγιώτης (Τάκης) Αλεξανδρόπουλος (1944-2019)



ξανδρόπουλο.

Ο Παναγιώτης Αλεξανδρόπουλος επί 40 έτη θήτευσε με συνέπεια, σεμνότητα και ακεραιότητα στο δικηγορικό λειτούργημα, κερδίζοντας επάξια την αναγνώριση και το σεβασμό από τον νομικό κόσμο του Πειραιά και όχι μόνο. Δίπλη του, στη ζωή και στη δικηγορία, υπήρξε πάντα η σύζυγος, σύντροφος και συνάδελφός του Άννα, η οποία αποδείχθηκε ακοίμητη και ακατάβλητη συμπαραστάτριά του, ακόμη και κάτω από τις πιο αντίξοες συγκυρίες. Μαζί απέ-

κτησαν δύο κόρες, την Βέρα και την Αντιγόνη, που σταδιοδρομούν κι αυτές άξια στη δικηγορία και τη νομική επιστήμη.

Όσοι είχαν την τύχη να γνωρίσουν τον εκλιπόντα προσωπικά, τον θυμούνται και θα τον μνημονεύουν για πάντα για την ευγενική του παρουσία, την ευρυμάθειά του, που ξεπερνούσε τα πλαίσια της νομικής επιστήμης, αλλά και για τον ξεχωριστά πνευματώδη χαρακτήρα του, που τον έκανε ιδιαίτερα αγαπητό.

Γι' αυτό και η απώλειά του είναι βαριά για όλους μας, μα πιο πολύ για την αγαπημένη οικογένειά του. Στη σύζυγό του, τα παιδιά του και όλους τους συγγενείς και οικείους του, ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά εκφράζουν τα πιο θερμά τους συλλυπητήρια.

Καλό Ταξίδι, αγαπητέ συνάδελφε.

Επίσης στην εξόδιο ακολουθία του Τάκη Αλεξανδρόπουλου μίλησε και ο πρώην Πρόεδρος του ΔΣΠ Βασίλης Βενέτης ο οποίος εξήρε την προσωπικότητα του εκλιπόντα.

Ηλίας Κατσουλάκης (1946-2019)

Για τον Ηλία Κατσουλάκη έγραψε ο φίλος του θόδωρος Σαρρής

"Είχα την τύχη να γνωριστώ με τον Ηλία από τα γυμνασιακά μας χρόνια και η γνωριμία μας να γίνει φιλία στα φοιτητικά χρόνια όταν διαβάζαμε μαζί στη Δημοτική Βιβλιοθήκη του Πειραιά. Όταν γίναμε δικηγόροι τα γραφεία μας, στην πολυκατοικία της οδού Κολλοκοτρώνη αρ. 78 στον Πειραιά, ήταν το ένα απέναντι από το άλλο και μοιραζόμασταν τις ανησυχίες μας, συζητούσαμε τα προβλήματά μας και ποτέ, στα τριάντα πέντε και χρόνια που διάρκεσε αυτή η συγκατοίκηση, δεν υπήρξε ούτε μια φορά να αντιδικήσουμε για το παραμικρό. Δεν θέλω να μιλήσω για την επιστημονική του κατάρτιση και τον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζε τους εντολείς του και τους συναδέλφους του. Γι' αυτά μίλησαν οι συνάδελφοι στους επικήδειους λόγους που εκφώνησαν. Εγώ θέλω να σταθώ στη μεγάλη καρδιά του και στην αγάπη που έτρεφε για την οικογένειά του. Την είχα διαπιστώσει για την πατρική του οικογένεια και την είδα να γίνεται ακόμη μεγαλύτερη για την οικογένεια που δημιούργησε ο ίδιος. Θυμάμαι πόσο

καμάρωνε την πρόοδο της κόρης του της Μένιας και την αγωνία του να μην της λείπει το παραμικρό. Ήταν να προβεί σε μια σοβαρή επέμβαση όταν μου ζήτησε να βοηθήσω τη Μένια στον έλεγχο των τίτλων του διαμερίσματος που θα της αγόραζε. Όταν τελείωσε η διαδικασία με ευχαρίστησε και μου είπε «τώρα μπορώ να προχωρήσω ήσυχος».

Είμαι βέβαιος ότι και από εκεί ψηλά που βρίσκεται θα χαίρεται που θα βλέπει την αγαπημένη του κόρη να βαδίζει στα βήματά του.

Πιστεύω ότι ισχύει αυτό που λένε ότι τότε μόνο πεθαίνεις, όταν σβηστείς από τη μνήμη αυτών που σε αγαπήσανε.

Θέλω να σε διαβεβαιώσω φίλε Ηλία ότι στη μνήμη όλων μας, αυτών που σε γνωρίσαμε και σε αγαπήσαμε, θα μείνεις συνέχεια μέχρι να έρθουμε να σε συναντήσουμε για να συνεχίσουμε την παρέα μας, που τόσο βίαια διέκοψε ο θάνατός σου.

Αυτή ήταν και η μοναδική πίκρα που μας έδωσες, το ότι έφυγες νωρίς."

Ο φίλος σου θόδωρος Σαρρής.

Δημήτριος Βακόπουλος (1947-2019)

Απεβίωσε και ο επίτιμος δικηγόρος Δημήτριος Βακόπουλος (1947-2019), ο οποίος διετέλεσε μέλος του ΔΣ του οικοδομικού συνεταιρισμού μας.

Επιτροπή Πολιτιστικών & Μορφωτικών Εκδηλώσεων

Υπεύθυνος: Παναγιώτα Μπουρλιετίδου

Μέλη: Ισμήνη Ζώρζου, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμελιάκη, Ηλίας Τζιτζικάκης, Δημήτριος Φουφόπουλος.

Επιτροπή Φορολογικών-Ασφαλιστικών θεμάτων

Υπεύθυνος: Κων/νος Τσαγκαρόπουλος

Μέλη: Αργύρης Δήμοβιτς, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Μαρία Σταματογιάννη, Ματθαίος Τριαντάφυλλος.

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ»

Υπεύθυνος: Ηλίας Τζιτζικάκης

Μέλη: Ιωάννης Αβραμίδης, Ευαγγελία Αποστολίδου, Μιχάλης Βλάχος, Ιωάννης Βούτας, Ιωάννα Γεωργούλια, Στέλλα Δερμιτζάκη, Βασιλική Κατσαγώνη, Απόστολος Κόντος, Πέτρος Λακούτσας, Κων/νος Μάναλης, Θεόδωρος Μιχαλακάκος, Αριστείδης Μπαλάσκας, Γεώργιος Πατεστής, Ελένη Πατρικοπούλου, Δημήτρης Πιστικός, Διονύσιος Πλήσσας, Κων/νος Σταθακόπουλος, Διονύσιος Τσελέντης, Ευάγγελος Τσουρούλης, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή.

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ»

Υπεύθυνος: Παναγιώτης Πετρόπουλος

Μέλη: Ευάγγελος Αναγνώστου, Χριστίνα Βαθειά, Χρήστος Γεωργακόπουλος, Ελένη Δαμαλίδου, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Ιωάννης Δόμβρος, Ιωάννα Ζαφειροπούλου, Ηλίας Κηάππας, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Αγγελική Λαλούση, Κων/νος Λαμπράκης, Ιωάννης Μέξης, Θεμιστοκλής Μερσίνης, Ειρήνη Μουγιάκου, Αριστομένης Μπαλάσκας, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Ιωάννης Πιτσιρίκος, Δημήτριος Ραπτάκης, Γεώργιος Σίμος, Γεώργιος Σκορίνης, Ιωάννης Τιμαγένης, Χρήστος Τιμαγένης, Στυλιανή Τσάκωνα, Φωτεινή Τσουκαλιά, Στέφανος Φακής, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή, Γεώργιος Χλωρός.

Επιτροπή Βιβλιοθήκης

Υπεύθυνος: Κυριάκος Καρυδάς

Μέλη: Στέλλα Δερμιτζάκη, Ισμήνη Ζώρζου, Μαρίνα Ταβουλάρη, Ηλίας Τζιτζικάκης.

Επιτροπή Κοινοτικών Δικηγόρων (Π.Δ. 152/2000)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καραμιζάρης

Μέλη: Λάζαρος Γιατράκος, Ηλίας Ποδηλάτης, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Αναπληρωματικά μέλη: Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμελιάκη.

Επιτροπή Αιμοδοσίας

Μέλη: Χρήστος Πλ. Ηλιάδης, Νικόλαος Μπιλίδης.

Επιτροπή Νομικής Βοήθειας

Υπεύθυνος: Αθηνά Σταμελιάκη

Μέλη: Νικόλαος Μπιλίδης, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Κυριάκος Καρυδάς.

